

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Ústav historických věd

**Chrudim v 9. a 10. století na základě
archeologických výzkumů**

Hana Rozsypalová

Bakalářská práce

2010

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Hana ROZSYPALOVÁ**
Studijní program: **B7105 Historické vědy**
Studijní obory: **Historie (dvouoborové)**
Ochrana hmotných památek (dvouoborové)
Název tématu: **Chrudim v 9. a 10. století na základě archeologických výzkumů**
Zadávací katedra: **Katedra historických věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem bakalářské práce bude zpracování vybrané části hmotných pramenů pocházejících z archeologických výzkumů v městském jádru Chrudimi s časovým zařazením do 9.-10. století. Dále budou zkompletovány a zhodnoceny zprávy z regionální, archeologické a historické literatury týkající se historie a archeologie Chrudimi 9. a 10. století. Takto získaný celkový přehled bude porovnán s výsledkem vyhodnocení a rozboru zpracovaného souboru archeologických nálezů.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Frolík, J. 1983: K počátkům Chrudimi, Archeologické rozhledy 35, s. 517-539. Frolík, J. 1995: Předběžná zpráva o záchranném archeologickém výzkumu v Komenského ulici čp. 59 v Chrudimi (stavba trafostanice), Zpravodaj Muzea v Hradci králové 21, s. 73-81. Frolík, J. 2001: Přemyslovská Chrudim. Chrudim. Frolík, J. 2006: Chrudim ? raně středověké centrum jižní části východních Čech, Archaeologia Historica 31, s. 7-19. Frolík, J. ? Musil, J. 2007: Záchrané archeologické výzkumy v Chrudimi v roce 2006, Zprávy České archeologické společnosti, Supplément 68. Sborník referátů z informačního kolokvia Archeologické výzkumy v Čechách 2006. Praha, s. 46-48. Frolík, J. ? Sigl, J. 1995: Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny. Hradec Králové 1995. Frolík, J. ? Sigl, J. 1997: Předstihový archeologický výzkum v Chrudimi ? Filištínské ulici na staveništi nové budovy Okresního archivu v roce 1996, Zpravodaj muzea v Hradci Králové 23, s. 86-93. Frolík, J. ? Sigl, J. 1998a: Chrudim v pravěku a středověku. Obrazy každodenního života. Chrudim. Frolík, J. ? Sigl, J. 1998b: pokračování archeologického výzkumu ve Filištínské ulici v Chrudimi v roce 1997, Zpravodaj muzea v Hradci Králové 24, s. 137-147. Kuča, K. 1997: Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, II. Díl (H-Kole). Praha, s. 471-481. Sigl, J. 1995: Předstihový výzkum v Hradební ulici čp. 14. v Chrudimi v r. 1994, Zpravodaj Muzea v Hradci Králové 21, s. 61-72.

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Jan Frolík, CSc.
Katedra historických věd

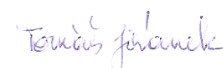
Datum zadání bakalářské práce: **30. dubna 2009**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2010**

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.
děkan

L.S.

doc. PhDr. Tomáš Jiřánek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2009

Ráda bych poděkovala PhDr. Janu Frolíkovi, CSc. a Mgr. Janu Musilovi za možnost zpracování a publikování keramických nálezů a především za veškerou ochotu a pomoc, kterou mi při sepisování této práce poskytli.

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 28. 3. 2010

Hana Rozsypalová

Anotace:

Cílem této bakalářské práce je shrnout poznatky o městě Chrudim, kterých bylo dosaženo především pomocí archeologických výzkumů. Archeologie nepochybně souvisí s historií a geografii. Proto jsou v práci věnovány kapitoly tématům, týkající se historie města Chrudim, přírodních podmínek a samozřejmě archeologickým výzkumům posledních let. Jádro práce spočívá především v zpracování informací záchranného archeologického výzkumu v Hradební ulici z roku 2006. Jeho součástí bylo i odkrytí čtverce N6, jenž obsahoval četné keramické nálezy. Podstatná část z nich byla předběžně datována do raného středověku. Cílem této práce tak bylo dané nálezy zkatalogizovat, případně zdokumentovat kresebně či fotograficky a interpretovat situaci zmíněného čtverce.

Hesla:

Hradiště, archeologický výzkum, stratigrafie, opevnění, keramické zlomky, raný středověk

Synopsis:

The objective of this Bachelor thesis is to sum up knowledge of city Chrudim that has been collected through archeological researches. Archeology is undoubtedly related to history and geography. This is the reason for division of thesis into chapters, dealing with history of Chrudim, natural riches and of course recent archeological researches. The essence of this thesis is compiled information from rescue archeological research in street Hradebni, which took part in 2006. Part of it was also uncovering of rectangle N6, where numerous pieces of pottery were found. Most of them were roughly dated to Early Middle Ages. The objective of this thesis was indeed to catalogue the findings, eventually to document it by drawing or photography and interpret a situation of the mentioned rectangle.

Keywords:

Settlement, archeological research, stratigraphy, fortification, pottery fragments, Early Middle Ages

OBSAH

1	Úvod	- 1 -
2	Hradiště a doba hradištní	- 4 -
3	Chrudim	- 5 -
4	Přírodní podmínky	- 7 -
5	Historický rámeček	- 9 -
6	Časně slovanské až středohradištní osídlení okolí Chrudimi	- 12 -
7	Dějiny bádání	- 13 -
8	Jednotlivé výzkumy	- 17 -
8.1	Kollárova ulice	- 17 -
8.2	Resselovo náměstí	- 17 -
8.3	Resselovo a Školní náměstí	- 18 -
8.4	Školní náměstí	- 19 -
8.5	Školní náměstí a Komenského ulice	- 19 -
8.6	Komenského ulice	- 21 -
8.7	Štěpánkova ulice	- 22 -
8.8	Filiščínská ulice	- 23 -
8.9	Hradební ulice	- 25 -
9	Shrnutí poznatků z archeologických výzkumů v Chrudimi	- 27 -
10	Vzhled a vývoj chrudimského hradiště	- 28 -
10.1	Opevnění	- 28 -
10.2	Vnitřní zástavba	- 31 -
10.3	Rozparcelování a komunikace	- 32 -
10.4	Hrad	- 32 -
11	Harrisova metoda	- 35 -
12	Keramika	- 36 -
13	Výzkum v Hradební ulici	- 38 -
13.1	Metoda výzkumu	- 38 -
13.2	Čtverec N6	- 38 -
13.3	Strategická situace čtverce N6	- 39 -
13.4	Keramika nalezená ve čtverci N6	- 48 -
14	Grafické zobrazení	- 51 -
14.1	Podíl střepů dle jejich zastoupení v jednotlivých technologických skupinách	- 51 -
14.2	Podíl keramických zlomků v jednotlivých uloženiích	- 52 -
14.3	Podíl jednotlivých zlomků keramických nádob	- 53 -
14.4	Typ výpalu keramiky	- 54 -
15	Interpretace archeologické situace	- 55 -
16	Závěr	- 58 -
17	Resume	- 59 -
18	Seznam použitých zkratk	- 60 -
19	Přehled použité literatury	- 61 -
19.1	Literatura:	- 61 -
19.2	Odborné články:	- 63 -
19.3	Zprávy ZAV:	- 66 -
19.4	Internetové zdroje:	- 66 -
20	Seznam obrazových příloh	- 67 -
21	Obrazová příloha	- 70 -
22	Kresebná dokumentace keramických střepů ze čtverce N6	- 92 -
23	Fotografická dokumentace keramických střepů ze čtverce N6	- 109 -

1 Úvod

„Místo, na kterém nyní stojí město Chrudim, již v dobách předkřesťanských četnému osadnictvu za sídlo sloužilo.“¹

Město Chrudim tedy patří k významným lokalitám již od pravěku. Přes raný či vrcholný středověk a novověk hraje město svou důležitou roli až dodnes. Přesně tak je to zřetelné z výše citovaných slov Mořice Lüssnera, jednoho z významných amatérských archeologů. Místo v jihovýchodní části východních Čech, kde dnes najdeme město Chrudim, bylo tedy osídleno již od dob pravěkých.² Výraznější archeologickou pozornost získalo samotné městské centrum až v 80. letech 20. století, avšak již z předchozích let registrujeme určitou archeologickou aktivitu, zabývající se historií Chrudimi a jejího okolí.³ Archeologie, stejně jako každá jiná věda, je odkázána na spolupráci s dalšími vědními obory. Chceme-li poznat město jako celek, objasnit jeho historii a vznik, je důležitá kromě archeologie také pomoc geologie, historie či pomocných věd historických. Proto se v této práci soustředím na poznatky o Chrudimi nejen z hlediska archeologie, ale snažím se tu také shrnout její vývoj v historii, přírodních podmínkách a neopomím ani existenci osídlení okolí města v době hradištní. Právě období raného středověku byla pozornost věnována především. Z absence či naprosto minimálního zastoupení archeologických situací ze středohradištního období bylo v 80. letech 20. století dokonce usuzováno, že zde v 9. -10. století hradiště ještě neexistovalo.⁴ Naštěstí pozdější intenzivní výzkum jednotlivých lokalit v prostoru městského centra tuto myšlenku vyvrátil. Existenci hradiště nám potvrzují četné archeologické nálezy z výzkumů posledních let v ulicích Štěpánkově⁵, Filiščínské⁶ a Hradební⁷. Při výzkumu ve Štěpánkově

---

¹ Citovaný text, jak ho uvedl Mořic Lüssner v Památkách archeologických (LÜSSNER, Mořic. *Archeologické zprávy z Chrudimi*, In *Památky archeologické* III, 1858. s. 45).

² Svou pozornost na archeologické bádání soustředil také Dr. Vít Vokolek. Pravděpodobně jeho největším přínosem pro město Chrudim bylo objevení pravěké osídlení na lokalitě Pumberka (VOKOLEK, Vít. *Výzkum v Chrudimi – Pumberkách*. In *Zpravodaj K MVČ XIII/1*, 1986. s. 50 – 55 (dále citováno VOKOLEK, V. *Výzkum v Chrudimi – Pumberkách*); TÝŽ. *Archeologický výzkum v Chrudimi – Pumberkách v roce 1986*. In *Zpravodaj K MVČ XIV/1*, 1987. s. 30 – 37).

³ V 19. století sledoval archeologickou činnost v Chrudimi např. Antonín Šolta, Čeněk Florián či Mořic Lüssner (LÜSSNER, Mořic. *Archeologické zprávy z Chrudimi za rok 1859*. In *Památky archeologické* 4/2, 1860, s. 89 – 91).

⁴ Hypotéza Jana Frolíka a Jiřího Sigla (FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. *Předběžná zpráva o výsledcích záchranného archeologického výzkumu v Chrudimi (rekonstrukce kanalisace a vodovodu)*. In *Zpravodaj K MVČ XI/1*, 1984, s. 74 – 82).

⁵ Podrobně jsou zprávy popsány v odborných člancích např. FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. *Zjišťovací výzkum v Chrudimi – Štěpánkově ulici čp. 85 v roce 1989*. In *Zpravodaj K MVČ XVII/1*, 1990, s. 66 – 69 (dále citováno FROLÍK – SIGL. *ZjV v Chrudimi – Štěpánkově ul.*); TÍŽ. *Pokračování zjišťovacího výzkumu ve Štěpánkově ulici čp. 85 v Chrudimi v roce 1990*. In *Zpravodaj muzea v Hradci Králové* 18, 1991 – 1992, s. 69 – 72 (nadále citováno: FROLÍK – SIGL. *Pokračování ZjV ve Štěpánkově ul.*).

ulici, který probíhal na dvorku, přiléhajícímu k domu čp. 85/I, bylo zjištěno asi 70 cm silné středohradištní souvrství. V rámci souvrství byly potom odkryty dva objekty. Síla souvrství směrem k ostrožně hradu nabývalo na síle, a proto došlo i k vytvoření hypotézy, že na hraně ostrohu mohlo existovat opevnění, o které se souvrství opíralo.⁸ Další doklady, datované do středohradištního období, byly objeveny při výzkumu ve Filištínské ulici v letech 1996 až 1997. Kromě keramických zlomků zde došlo k významnému odkryvu středohradištního opevnění. Jeho součástí byl zhruba 4 m široký příkop, zahloubený do sprašového podloží. Hloubka příkopu mírně kolísala, průměrná hodnota činila asi 2 m. Výzkum také dokázal, že příkop se postupně zanášel, a v důsledku toho byl minimálně jednou obnovován. Vyslovena byla také hypotéza, že středohradištní fortifikace mohla sestávat ze dvou valů a objevený příkop se nacházel mezi nimi.⁹ Tento výzkum byl důležitý také z hlediska dokladů o fungování Trstenické stezky a zahraničním obchodu. Ojedinelým nálezem byl totiž pocínovaný železný křížek provincionální povahy. Nejnovější výzkum z Hradební ulice, který proběhl v roce 2006, přinesl další doklady o existenci hradiště v 9. a 10. století. V prostoru zkoumané plochy, jejíž velikost činila asi 450 m², byly objeveny pozůstatky dřevěných staveb. Nadále byly odkryty kúlové jamky, které dokladují existenci plotu a zásobnice obilí, která byla svým obsahem velmi bohatá.¹⁰

Nejčastějším archeologickým materiálem bývají keramické zlomky. Málokdy jsou nacházeny celé nádoby. I tak se však stává, že díky trpělivosti a pečlivosti některých lidí, jsou z malých zlomků slepeny torza nádob, která nám vypovídají mnohé o vkusu a dovednostech našich předků. Než však k této fázi dojde, je potřeba nálezy důkladně očistit a zkatologizovat. Bohužel kvůli kvantitě materiálu se často stává, že nálezy jsou na nějakou dobu uchovány v depozitářích a čekají na své zpracování. Během let, kdy leží nálezy „ladem“, ztrácí bohužel

---

⁶ Výzkum ve Filištínské ulici byl několikrát publikován např. FROLÍK, Jan – SIGL, Jiří. *Zpráva o záchranném archeologickém výzkumu na základě smlouvy č. 296 / 96 na lokalitě Chrudim, Filištínská ulice, čp. 37/I - 42/I, MVČ Hradec Králové. čj. 819/99, 1996* (dále citováno FROLÍK – SIGL. Zpráva o ZAV Filištínská); TÍŽ. Archeologický výzkum v Chrudimi v roce 1996. In *Archaeologia historica* 22, 1997, s. 115 – 119. ISSN 0231 – 5823 (dále citováno FROLÍK – SIGL. AV v Chrudimi); TÍŽ. Předstihový archeologický výzkum v Chrudimi – Filištínské ulici na staveništi nové budovy okresního archivu v roce 1996. In *Zpravodaj muzea v Hradci Králové* 23, 1997, s. 86 – 95 (dále citováno FROLÍK – SIGL. PAV v Chrudimi – Filištínské ul.); TÍŽ. Pokračování archeologického výzkumu ve Filištínské ulici v Chrudimi v roce 1997. In *Zpravodaj muzea v Hradci Králové* 24, 1998, s. 137 – 147. ISBN 80-85031-28-0 (dále citováno FROLÍK – SIGL. Pokračování AV ve Filištínské ul.), TÍŽ. *Chrudim v pravěku a středověku: Obrazy každodenního života*. Chrudim, 1998. ISBN 80-902531-0-5 (dále citováno FROLÍK – SIGL. *Chrudim v pravěku a středověku*).

⁷ Shrnutí poznatků o výzkumu v článku FROLÍK, Jan. - MUSIL, Jan. *Záchranné archeologické výzkumy v Chrudimi v roce 2006*. In *Zprávy české archeologické společnosti: Supplément* 68. AVČ 2006. Praha, 2007, s. 46 – 48. ISSN 1211-992X (dále citováno FROLÍK – MUSIL. ZAV v Chrudimi).

⁸ FROLÍK – SIGL. Zjv v Chrudimi – Štěpánkově ul.

⁹ FROLÍK – SIGL. Zpráva o ZAV Filištínská; FROLÍK – SIGL. PAV v Chrudimi – Filištínské ul.; FROLÍK – SIGL. Pokračování AV ve Filištínské ulici.

¹⁰ FROLÍK – MUSIL. ZAV v Chrudimi.

často svou hodnotu, a nám tak unikají důležité informace nejen o konkrétním nález, ale také o celkové lokalitě. Tento problém nastává i v případě výše zmíněného výzkumu, který proběhl v roce 2006 v prostoru Hradební ulice, nazývaný též Balustráda. Svou prací se proto pokouším Regionálnímu muzeu v Chrudimi pomoci se zpracováním nálezů, a to konkrétně keramických střepů, které byly nalezeny ve čtverci N6. Ten se nacházel v jihovýchodní části lokality a kromě početných uloženin, obsahoval také zásobní obilní jámu, datovanou do středohradištní doby. Součástí práce je také katalogizace střepů, vykopaných ve čtverci N6, datovaných především právě do tohoto období. Častým nálezem byla však také keramika z období mladohradištního, která je do katalogu taktéž zahrnuta.

V práci se tedy soustředím především na poznatky, související s hradištním obdobím, konkrétněji se stoletími 9. a 10. Nelze však tuto dobu nijak odtrhnout od věků, které jí předcházely nebo naopak po ní následovaly. Z historického hlediska místa, v tomto případě města Chrudimě, je důležité sledovat chronologický vývoj od jeho prvopočátků až po současnost. Proto je možno v této práci pozorovat vývoj Chrudimi od dob prvních osadníků až po dnešní vyspělé město východních Čech.

Jak již bylo řečeno, z hlediska archeologického je městu Chrudim téměř posledních třicet let věnována intenzivní pozornost. V dnešní době bohužel není možno sledovat ve městech systematický archeologický výzkum, a proto jsme odkázáni především na poznatky mnoha záchranných a předstihových výzkumů, které jsou nejčastěji vyvolány výstavbou nových budov či inženýrských sítí. Při sledování Chrudimi a jejího okolí probíhá spolupráce především Archeologického ústavu AV ČR Praha a Regionálního muzea v Chrudimi. Do roku 2003 se podílelo na výzkumech také Muzeum východních Čech v Hradci Králové.

Právě jim chci poděkovat, jmenovitě PhDr. Janu Frolíkovi, CSc. a Mgr. Janu Musilovi za značnou pomoc poskytnutím informací a materiálů, kterou mi poskytli při zpracovávání této práce. Záchranný archeologický výzkum v Hradební ulici v roce 2006 proběhl pod jejich vedením, a tudíž v jejich péči se nachází nejen archeologický materiál, ale také veškeré záznamy a dokumentace výzkumu. Tímto jim děkuji za jejich zapůjčení, díky čemuž mi bylo umožněno část materiálů ze čtverce N6 zpracovat.

2 Hradiště a doba hradištní

Hradiště jsou charakterizována jako pravěká či raně historická opevněná sídliště, která dala název celému období, příznačnému pro slovanské osídlení – doba hradištní. Celá epocha hradištní doby byla velmi významná. Je to období, které se překrývá s vývojem kmenového zřízení a počátků státu raného feudalismu.

Dle tradiční archeologické periodizace je období raného středověku děleno na tzv. časně slovanské období (6. století), starší dobu hradištní (7. a 8. století), střední dobu hradištní (9. a 1. pol. 10. stol) a mladší dobu hradištní (2. pol. 10. století až 13. století).¹¹ V období míru byla hradiště střediskem výroby, obchodu a kmenové správy. V době válek poskytovalo jeho osadníkům kromě ochrany také útočiště. Často byla budována ve velké rozloze na výšinách, která jim umožňovala strategickou ochranu nebo v nížinách, v bažinách či při soutoku řek. Jejich ochrana byla často zajištěna valy, palisádami nebo příkopy. Příkopy sloužily kromě obrany také k získání zeminy, která byla použita jako výplň hradebního tělesa.¹²

---

¹¹ Definice dle BLAŽÍČEK, Oldřich J. *Slovník pojmů z dějin umění: názvosloví a tvarosloví architektury, sochařství, malby a užitého umění*. Praha, 1991. ISBN: 80-207-0246-6.

¹² Podrobnou charakteristikou a vznikem, vývojem a fungováním hradišť se zabýval Miloš Šolle (ŠOLLE, Miloš. *Staroslovanské hradisko: charakteristika, funkce, vývoj a význam*. Praha, 1984).

3 Chrudim

Okresní město Chrudim se nalézá ve východních Čechách, asi 11 km jižně od Pardubic. Kromě významných staveb, které bychom v Chrudimi našli (Mydlářův dům, novogotický kostel Nanebevzetí Panny Marie, barokní radnice), je město proslavené díky svým významným rodákům, jakými byli např. vynálezce lodního šroubu Josef Ressel či humanistický vzdělanec Viktorin Kornel ze Všehrd. Osobní vztah k městu měli také skladatel Zdeněk Fibich nebo secesní malíř Alfons Mucha.¹³

Společně s dalšími českými městy jako např. Hradec Králové, Vysoké Mýto, Polička či Jaroměř, řadíme dnes i město Chrudim mezi tzv. královská města věnná. Finanční zdroje těchto měst byly určeny pro českou královnu a na jejich činnost dohlížel zvláštní podkomoří.¹⁴ Město Chrudim se stalo v minulosti darem pro Elišku Polskou, druhou ženu Václava II. nebo pro Elišku Pomořanskou, čtvrtou manželku císaře Karla IV. Od roku 1307 patřila tedy Chrudim ke královským věnným městům. Tuto tradici si udržela až do zániku habsburské monarchie čili do roku 1918. Ve své době bylo město jednou z nejdůležitějších středověkých aglomerací. Jeho významnost podtrhuje i fakt, že bylo krajským městem.

V současné době je Chrudim obcí s rozšířenou působností, spadající pod Pardubický kraj, jejímž městským znakem je na pozdně gotickém štítě stříbrné barvy umístěna doprava hledící černá orlice se sedmi velkými a sedmi malými pery v roztažených křídlech a s červeným zobákem, pařáty a jazykem.¹⁵

V písemných pramenech bychom našli Chrudim pod názvem Grudim, Hrudim, Chrudimenses či Hrvdim s označením urbs, castrum či civitas¹⁶. Prvně je zmiňována na konci 10. století, přesněji roku 993 v donaci pro břevnovský klášter, která je však falzem 13. století. Celkově se obsah listiny považuje za pravý, ve 13. století však došlo k několika úpravám a byl obohacen o několik doplňujících zpráv. Bohužel právě ta část, zmiňující Chrudim, je považována za dodatek. Další zmínka pochází z Kosmovy kroniky a váže se k roku 981. Kosmas zde vymezuje Slavníkovské panství a přiřazuje k němu i Chrudimsko. I na toto

---

¹³ URL: <http://www.chrudim-city.cz/index.asp?p=20&s=217> [cit. 2010-03-11].

¹⁴ Definice hesla čerpána z: VYKOUPILO, Libor, 1956. *Slovník českých dějin*. Brno, 1956. ISBN: 80-902782-0-5.

¹⁵ URL: <http://chrudim.cz/historie/chrudim/index.php3?stranka=mestskyznak&lang=cz>.

¹⁶ Podrobně se historií Chrudimi a dalších měst věnuje: KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. II. díl. H – Kole*. Praha, 1997. ISBN: 80-85983-14-1 (dále citováno KUČA. Města a městečka).

vymezení Slavníkovských držav však dnes dopadají určité pochybnosti¹⁷. Ani dřívější archeologické nálezy nám mnoho o existenci Chrudimského hradiště v 9. a 10. století nenaznačovaly. Vznikla proto také teorie o zániku hradiště, související s nástupem Přemyslovců. Naštěstí dnešní poznatky naznačují situaci zcela odlišnou.

V současné době jsou nám k dispozici chrudimské nálezové soubory středověké a raně novověké, pokrývající období zhruba od 9. až do 17. století. Charakter jednotlivých objektů je různorodý, ať už se jedná o kosterní pozůstatky, nejčastější nálezy keramických zlomků, odpadní jímky s četným archeologickým materiálem, sklo, organické materiály, destrukce opevnění, pozůstatky obydlí či terénní vrstvy.¹⁸

---

¹⁷ O problematice první písemné zmínky se zmiňovali např. FROLÍK, Jan. 2006. Chrudim – raně středověké centrum jižní části východních Čech (Archeologie a 950. výročí první písemné zmínky). In *Archeologia historica* 31/06, 2006, s. 7 – 19. ISSN 0231 – 5823, ISBN 80-7275-061-5 (dále citováno FROLÍK, J. Chrudim – raně středověké centrum) či Karel Kuča (KUČA. Města a městečka).

¹⁸ Shrnutí veškerých poznatků o archeologických výzkumech do roku 1998 v Chrudimi nalezneme v: FROLÍK – SIGL. *Chrudim v pravěku a středověku*.

4 Přírodní podmínky

Město Chrudim se nachází v nadmořské výši 265 m. n. m.. Samotná ostrožna leží v nadmořské výšce zhruba 260 až 270 m. n. m.. Chrudim a její okolí se rozkládá na pomezí nížiny začínajícího středního Polabí a nejsevernějších výběžků Českomoravské vysočiny. Leží v mírně zvlněné krajině pod severními výběžky Železných hor. Geomorfologicky leží město Chrudim a její okolí v Chrudimské pánvi, které je součástí České křídové tabule. Tento útvar je na severu vymezen širokým údolím řeky Labe, na jihozápadní straně úpatím Železných hor, jižní a jihovýchodní hranici tvoří západní svah vraclavského hřbetu.¹⁹

Chrudimská tabule je zvláště na severu členěna na dílčí Hrochovotýneckou a Heřmanoměsteckou tabuli s poměrně plochým povrchem. Reliéf Chrudimské tabule je protkán hustou sítí vodních toků, které vytvářejí poměrně široká údolí. Ve sledovaném regionu převažují slíny svrchního turonu až koniakku, tvrdé slínovce (inoceramové opuky) tvořící polohy na rozhraní obou stupňů na jihozápadě a severovýchodě vystupují slinité horniny středního turonu. V Chrudimské části se vyskytují rozsáhlé pokryvy spraší. Značný rozsah mají nivní sedimenty, místy jsou vyvinuty slatiny nebo ložiska pánevních pěnoveců. Reliéf ve slínech charakterizuje mírně zvlněná pahorkatina se širokými, často kotlinovitými údolními, v oblasti teras jsou typické plošiny, na spraších slabě skloněné roviny. Z plochého reliéfu ojediněle vystupují svědecké vrchy a suky.²⁰

V práci Jana Frolíka a Jiřího Sigla Chrudim v pravěku a středověku: Obrázky každodenního života se dočteme následující: „ *Chrudimská tabule je tvořena převážně středoturonskými sedimenty. Ve své severní části se Chrudimská tabule člení v dílčí Hrochovotýneckou a Heřmanoměsteckou tabuli, jež se vyznačují poměrně plochým povrchem. Reliéf tabule je rozbrázděn hustou sítí vodních toků, které vytvářejí široká údolí. Na dolním toku Chrudimky a na některých jejích dolních přítocích, zejména na Novohradce, se objevují terasovité plošiny, v okolí Chrudimi se vyskytují i staropleistocenní terasy, jako jsou např. Pumberka.*“²¹ Samotné městské centrum leží na výrazné ostrožně, kterou obtéká na jižní,

---

¹⁹ Ve své publikaci se Frolík a Sigl zabývají také přírodními podmínkami (FROLÍK – SIGL. *Chrudim v pravěku a středověku*). Další informace o poloze města poskytují také např. ČERMÁK, Josef et al. *Malá encyklopedie Universum: Příruční encyklopedie pro 21. století (2. svazek), Ele – J.* Praha, 2008. ISBN 978-80-242-2376-6 (dále citováno ČERMÁK, Josef et al. *Malá encyklopedie*) či URL <<http://www.chrudim-city.cz/index.asp?p=20&s=217&id=218>> [cit. 2010-03-11].

²⁰ Ve své diplomové práci se Chrudimskou problematikou zabýval také: MUSIL, Jan. *Městské opevnění v Chrudimi z hlediska pramenů archeologických*. Diplomová práce. Brno, 2004 (dále citováno MUSIL, J. *Městské opevnění*).

²¹ Citováno z publikace FROLÍK – SIGL. *Chrudim v pravěku a středověku*, s. 12.

západní a severní straně řeka Chrudimka, dříve také zvaná Kamenice. Řeka zde vytváří jakýsi meandr, na jehož návrší se nachází „centrální bod“. Řeka Chrudimka, jejíž délka činí 104 km, pramení v jihovýchodním výběžku chrudimského okresu u obce Svratouch a ústí do řeky Labe v Pardubicích. V současnosti je zde vlhké klima s průměrnou roční teplotou, pohybující se mezi 8 až 9° C. Vegetační období trvá zhruba 155 dní. Právě z hlediska vegetačního patří Chrudim do tzv. Cidlinsko – chrudimského bioregionu ve střední části východních Čech. Ten je tvořen nízkou křídovou tabulí a je typický přechodem 2. vegetačního stupně bukovo – dubového do 3. stupně dubovo – bukového. Převážná část území tedy leží v teplé oblasti, pouze okrajové části území leží v mírně teplých oblastech. Podnebí je charakterizováno přechodem od teplého na jihozápadě k mírně teplému po obvodu území. Sumy ročních srážek ukazují, že jde o území v průměru výrazně vlhčí než západněji položené regiony. Slabé teplotní inverze jsou charakteristické pro ploché sníženiny a na hřbetech se projevuje expoziční klima.²²

Přírodní podmínky vždy ovlivňovaly nejen hustotu osídlení, ale také jeho podobu. Pro zakládání osad byly vždy významným činitelem přírodní podmínky, především voda. Její dostatek byl pro existenci osady životně nepostradatelný. Dalším činitelem mohla být kvalita půdy či vyvýšení terénu, který měl mj. strategický význam. V okolí Chrudimi jsou velmi výhodné půdy pro zemědělství – hnědozemní černozem a oglejená hnědozem na spraši. V chrudimské části naopak chybí kyselé půdy na píscích.²³

---

²² MUSIL, J. *Městské opevnění*, který v oblasti této tematiky pracoval s prací CULEK. 1996. *Bibliografické členění ČR*.

²³FROLÍK – SIGL. *Chrudim v pravěku a středověku*; MUSIL, J. *Městské opevnění*; VÁLEK, Bohumil. *Půdy východních Čech v území mezi Krkonošemi a Českomoravskou vysočinou, jejich vznik, vývoj a praktické využití*. Havlíčkův Brod, 1964.

5 Historický rámeček

Město Chrudim je přirozeným centrem regionu, a proto není divu, že zdejší oblast byla osídlena již v období paleolitu, jak dokládají archeologické nálezy z Chrudimi – Na Pumberkách, které leží severovýchodně od dnešního městského centra. Nejnověji je doložen mladý paleolit v Chrudimi – Píšťovech a v Markovicích²⁴. Budoucí území města bylo velmi hustě osídleno v období tzv. lužické kultury asi 1200 až 900 let př. n. l.²⁵ V období stěhování národů vedla nedaleko tzv. Trstenická stezka, hlavní komunikace ze středních Čech vedoucí na Moravu. Kromě jiného i ta měla výrazný vliv na založení hradiska a napomáhala jeho rozvoji. Není však vyloučeno, že to byla jediná komunikace, dále byla zřejmě využívána i cesta haberská či stezka libická.²⁶ Doklady prvních slovanských osadníků zdejší oblasti máme ze 7. - 8. století. Výraznější stopy osídlení však pocházejí až z následujícího středohradištního období. Chrudimské raně středověké hradiště zaujímal rozlohu asi 3, 5 ha.²⁷ Současné historické městské jádro je tak svým rozsahem shodné se starším hradištěm. Viditelné pozůstatky opevnění byly odstraněny středověkou a novověkou činností, která zároveň zničila většinu historických oblastí, vztahujících se k existenci hradiště. Od konce 10. století byly celé východní Čechy součástí panství rodu Slavníkovců. V roce 995, kdy byl rod Slavníkovců vyvražděn na svém panství Libice, bylo jejich území spojeno s pražským knížectvím. Již tehdy zřejmě hradiště zaujímalou celou plochu historického jádra města. Během 11. století a následujícího 12. století se stává Chrudim součástí hradské soustavy, vzniklé v souvislosti s nově budovanou státní správou. Lze také předpokládat, že právě tehdy se vyčlenila akropole s knížecím hradem, který zaujímal stejnou polohu jako pozdější královský hrad v místech, kde nyní stojí arciděkanství. Předhradí se rozkládalo na západ a východ od hradu. Součástí akropole byl přirozeně i kostel. První věrohodnou zmínku o Chrudimi a rozporuplnou zmínku o chrudimském hradu nám kromě jiných přináší ve své kronice Jan Přebík řečený Pulkava²⁸ či Kosmas²⁹. Ten ve svém díle píše, že v roce 1055 zemřel v Chrudimi během vojenského tažení kníže Břetislav I.. Ve 12. století získali Chrudimsko jako úděl příslušníci děpoltické větve

---

²⁴ Laskavá informace Mgr. Jana Musila.

²⁵ URL <<http://www.chrudim-city.cz/index.asp?p=20&s=217>> [cit. 2010-03-11].

²⁶ FROLÍK – SIGL. *Chrudim v pravěku a středověku*.

²⁷ Podobu chrudimského hradiště popisuje Michal Lutovský (LUTOVSKÝ, Michal 1961. *Encyklopedie slovanské archeologie v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha, 2001. ISBN: 80-7277-054-3).

²⁸ *KRONIKY DOBY KARLA IV.* Praha, 1987. ISBN 25-107-8 (dále citováno *KRONIKY DOBY KARLA IV.*).

²⁹ Kosmas, jehož život a dílo je datováno cca 1045-1125 (*KOSMAS. Kosmova kronika česká*. Praha, 1972).

knížecího rodu Přemyslovců. Okolo roku 1223, kdy byli Děpoltici vypuzeni³⁰, bylo jejich území dobyt a jejich majetky převzal král Václav I.. Za jeho vlády se potom město Chrudim stalo sídlem královských úředníků. Pravděpodobně po roce 1263 (před rokem 1276) dal Přemysl Otakar II. svolení k založení nového města u Staré Chrudimi. Město zde však fungovalo již dříve. Pro nové město byla zvolena plocha stávajícího výšinného opevněného sídliště a knížecího hradu. Formování středověkého města mělo dle archeologických výzkumů dvě etapy, které se výrazně lišily nejen charakterem zástavby, ale také celkovou půdorysnou dispozicí. Jako věno získala Chrudim i královna Eliška Rejčka. „*Paní královna Eliška, manželka zesnulého českého krále Václava a potom vdova po rakouském vévodovi Rudolfovi, zatím měla jako věno města Hradec, Mýto, Chrudim, Poličku a Jaroměř.*“³¹ Římský král Albrecht I. Habsburský a jeho syn Fridrich vzal roku 1307 měšťany města Chrudim pod svou ochranu, potvrdili mu privilegia a práva, především pak právo mílové. Městu byla tato práva opětovně potvrzena v roce 1309 královnou Eliškou Rejčkou. Roku 1363 se potom město stalo věnem pro Elišku Pomořanskou, manželku císaře Karla IV.. Rok předtím máme prvně doloženu městskou pečeť. Roku 1372 dal císař Karel IV. měšťanům a obyvatelům právo svobodného nakládání s majetkem ve městě i mimo něj. V době husitských válek došlo ve městě ke změnám v sociálním i národnostním složení obyvatel. Jan Hromádka z Jistebnice, přívrženec husitů, byl zajat Zikmundovým vojskem, odvečen do Chrudimi a zde na náměstí upálen. Dne 26. dubna 1421 přitáhla k Chrudimi vojska v čele s Janem Žižkou. Obě vojska se však nakonec domluvila, Chrudim kapitulovala a brány města se otevřely husitským sborům. Dominikánský klášter, ležící v severovýchodním nároží městské aglomerace, byl úplně zničen a mniši upáleni. Do života obyvatel často zasahoval hladomor, morové epidemie či živelné pohromy jako např. požáry či povodně. Kromě doložených požárů z 11. a 12. století máme zaznamenán požár v polovině 14. století, po kterém proběhlo nové rozměření města, nadále požár z roku 1469, zažehnutý při útocích vojsk Matyáše Korvína, v 16. a 17. století útoky a vypálení města Švédy nebo požár z roku 1850, kdy vzplálo Kateřinské předměstí. Za vlády Jagellonců bylo Chrudimi povoleno pečetit červeným voskem. Význam města podtrhávala kromě jiného také poloha na zemské cestě z Prahy na Moravu, která tak napomáhala jeho rozvoji. Díky těmto faktorům se v období vrcholného středověku zařadila Chrudim mezi přední města českého království. Na začátku 16. století město poměrně rozkvétalo, avšak za vlády Ferdinanda I. naopak ztratilo své statky, bylo nuceno zaplatit velkou pokutu a propadla jí mnohá privilegia. O století později utrpěla Chrudim další ránu. Byla tehdy tvrdě potrestána

³⁰ Informace čerpána z: ČERMÁK, Josef et al. *Malá encyklopedie*.

³¹ Citováno z: *KRONIKY DOBY KARLA IV.*, s. 394.

za svou náklonnost k českému králi Fridrichu Falckému a majetek města byl roku 1622 zkonfiskován. Za třicetileté války bylo potom město silně poničeno a vylidněno. Za vlády Marie Terezie se Chrudim stala sídlem krajského úřadu. Tato funkce přinesla městu značný hospodářský rozkvět, ale zároveň s tím sem bylo přivedeno také německé úřednictvo, a s ním i hrozba germanizace. V období industrializace 19. století bychom v Chrudimi našli prosperující Popperovu továrnu na obuv a Wiesnerovu strojírenskou továrnu. Průmyslové revoluci umožnil rozvoj i fakt, že roku 1871 byla do Chrudimi zavedena železniční dráha. V době po druhé světové válce zde fungovaly velké průmyslové závody Transporta a Evona. V současné době je, díky svému historickému jádru a dominantám v ostatních částech města, Chrudim jedním z památkově nejcennějších měst východních Čech. I proto je od roku 1990 městskou památkovou zónou.³²

---

³² Historii města Chrudim bylo věnováno několik prací (KUČA. *Města a městečka*; FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko (Chrudim)*. Chrudim 1981; TÝŽ. *Přemyslovská Chrudim*. Chrudim, 2001. ISBN: 80-86585-01-8; TÝŽ. *Chrudim českých královen*. Chrudim, 2002. ISBN: 80-86585-06-09).

6 Časně slovanské až středohradištní osídlení okolí Chrudimi

Jak již bylo řečeno, město Chrudim se nalézá ve východních Čechách a právě v tomto kraji máme četná archeologická naleziště. Nejstarší doklady pobytu Slovanů v blízkosti Chrudimi byly doloženy v Dražkovicích, kde byl nalezen střep pražského typu. Pravděpodobně dalším dokladem byly nádoby z naleziště v Platěnicích, charakterově se blížící keramice pražského typu.³³

V 9. a 10. století bylo okolí Chrudimi poměrně hustě osídlené, jednotlivá sídliště od sebe byla vzdálená zhruba 550 až 750 m. Větší význam měl pravděpodobně levý břeh řeky Chrudimky, a to zřejmě kvůli výhodnějším terénním podmínkám. Všechna chrudimská sídliště ze střední doby hradištní byla položena na sprašovém podloží a pravděpodobně tvořila zemědělské zázemí chrudimského hradiště.

Letmo můžeme jmenovat obce Rozhovice, Bylany, Markovice, Kozojedy, Sobětuchy, Dražkovice, Kočí, Třebosice, Tuněchody³⁴ či nejnověji objevené středohradištní sídliště ve Slatiňanech.³⁵ Výzkumy, které tyto lokality zkoumaly, byly bohužel pouze záchranné a zachytily pouze malou část původních situací. Podrobnější vzhled těchto sídlišť, jejich funkce či struktura nám proto nejsou bohužel blíže známy. Další doklady máme z povrchových sběrů. Pomocí této nedestruktivní metody se zjišťuje a zkoumají se stopy osídlení pomocí zlomků movitých předmětů, které jsou nacházeny na povrchu terénu.³⁶

---

³³ Opět zmínka v publikaci FROLÍK – SIGL. *Chrudim v pravěku a středověku*.

³⁴ Podrobněji jsou jednotlivé lokality popsány v publikaci: FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. 1995. *Chrudimsko v raném středověku: Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové, 1995. ISBN 80-85031-13-2 (dále citováno: FROLÍK – SIGL. *Chrudimsko v raném středověku*).

³⁵ Laskavá informace Mgr. Jana Musila.

³⁶ Podrobný popis nedestruktivních metod včetně povrchového sběru v: KUNA, Martin et al. *Nedestruktivní archeologie: teorie, metody a cíle*. Praha, 2004. ISBN 80-200-1216-8.

7 Dějiny bádání

Město Chrudim bylo významným centrem zdejší oblasti již od dob raného středověku, a proto není divu, že se o její historii, památky i archeologické situace zajímala celá řada badatelů. I přesto, že systematické sledování stavební prací v chrudimském městském jádru je zaznamenáno až po roce 1980, drobné archeologické aktivity jsou nám známy již z doby dřívější.

V polovině 19. století byla publikována archeologická situace historika a archiváře Antonína Františka Rybičky, známého také pod pseudonymem Skutečský, který popsal nález keramiky vedle sloupu Sv. Václava na Novém Městě. Jeho poznatky se nám však bohužel nedochovaly.³⁷ O několik let později, a to v 50. a 60. letech 19. století, věnoval archeologickému výzkumu svou pozornost komisař podkrajského soudu Mořic Lüssner. Pro chrudimské dějiny jsou jeho rukopisy a publikované zprávy cenným pramenem, které zaznamenaly dnes již zaniklé situace. Amatérský archeolog Mořic Lüssner studoval nejen město Chrudim, ale i další lokality jako např. Prahu či Hradec Králové. V historickém jádru Chrudimi pozoroval archeologické terény na stavbě nové budovy gymnázia na Školním náměstí, budovy bývalého krajského soudu, situovaného v severovýchodním nároží městské ostrožny, kde stával zaniklý dominikánský klášter a různé přestavby měšťanských domů na ploše historického jádra. Dále také zachytil např. situaci u kostela Sv. Kříže. Část nálezů se dochovala v muzejních sbírkách především Národního muzea v Praze a Regionálního muzea v Chrudimi.³⁸ V roce 1857 objevil na jižní a severní straně od presbyteria chrámu Nanebevzetí Panny Marie Mořic Lüssner pod kosterními ostatky stopy uhlí, popela, zvířecích kostí a keramických střepů. Právě z pozorování M. Lüssnera a architekta F. Schmoranze, který prováděl regotizaci arciděkanského kostela Nanebevzetí Panny Marie, již předcházely výkopy statických sond okolo presbytáře kostela, máme první doklady o existenci opevnění. Za skutečně první věrohodné důkazy opevnění však považujeme poznatky záchranných a předstihových výzkumů, prováděných v městském jádru na Resslerově náměstí a v sousedství

---

³⁷ FROLÍK – SIGL. Chrudim v pravěku a středověku.

³⁸ Tamtéž; poznatky z výzkumů shrnul také Mořic Lüssner v jednotlivých článcích, které byly publikovány v *Památkách archeologických*: LÜSSNER, Mořic. Archeologické zprávy z Čech. In *Památky archeologické II*, 1857, s. 91 – 92; TÝŽ, Archeologické zprávy z Chrudimska. In *Památky archeologické II*, 1857, s. 231 (dále citováno: LÜSSNER. Archeologické zprávy 1857); TÝŽ. Archeologické zprávy z Chrudimi. In *Památky archeologické III*, 1858, s. 44 – 45 (dále citováno: LÜSSNER. Archeologické zprávy 1858); TÝŽ. Zpráva o starožitnostech nalezených v Chrudimi r. 1861 a 1863. In *Památky archeologické VI*, 1864 – 1865, s. 115 – 116).

děkanského chrámu Nanebevzetí P. Marie v letech 1983 až 1984 Janem Frolíkem a Jiřím Siglem.³⁹

Z období 19. století je pro nás ještě významným přínosem práce Josefa Ladislava Píče, který ve svém rozsáhlém díle publikoval mimo jiné nálezy pocházející z Chrudimi.⁴⁰

Další archeologický výzkum byl proveden až v 50. letech 20. století J. Ratajem, s nímž spolupracoval Vít Vokolek. Ten se podílel na mnoha chrudimských výzkumech např. v cihelně u kostela Sv. Kříže, ležícího jižně od historického městského jádra⁴¹, v areálu Konstruktivy v roce 1954⁴² či v Olbrachtově ulici⁴³. Největší přínos však poskytl archeologický výzkum na návrší Pumberka, které leží severovýchodně od dnešního centra a je dobře patrné při pohledu z pardubické roviny. Již v letech 1978 – 1983 byla sledována existence na topolském kopci tohoto návrší mladohalštatské a lengyelské hradiště. Výzkum oblasti pokračoval v letech 1985 – 1986. Na druhé, jižní straně, bylo objeveno hradiště náležející slezskoplatěnické kultuře. Tento výzkum tak přinesl doklady o nejstarším chrudimském opevnění.⁴⁴ Z 50. a 60. let nesmíme opomenout záchranné výzkumy O. Kytlicové v roce 1956 a B. Nechvátala z roku 1967.⁴⁵ Velmi významnými osobnostmi, které mají přínos pro město Chrudim a jeho středověké jádro díky archeologickým poznatkům již od 80. let 20. století až do současnosti, jsou již zmínění Jan Frolík a Jiří Sigl. Jejich práce přinesla mnoho informací a možnost pro hypotézy o vývoji Chrudimi od pravěku, přes středověk a raný novověk až po současnost.

Prvotní archeologickou aktivitu Frolíka a Sigla v Chrudimi můžeme sledovat při výkopech jam pro základy panelových domů v prostoru Husovy ulice, západně od kostela sv. Kateřiny v roce 1983. Přínosem tohoto výzkumu bylo zjištění pravěkého osídlení místa

---

³⁹ FROLÍK, Jan - SIGL, Jiří. Mladohradištní valové opevnění v Chrudimi. In *Archeologie ve středních Čechách* 3 (díl 3/2), 1999, s. 443 – 464. ISBN 80-902457-4-9 (dále citováno FROLÍK – SIGL. Mladohradištní valové opevnění).

⁴⁰ PÍČ, Josef Ladislav. *Čechy za doby knížecí*. Svazek 1, Praha, 1909.

⁴¹ Zmínka o výzkumu také v: SIGL, Jiří. Výzkum sídliště u sv. Kříže v Chrudimi. In *Zpravodaj KMVČ* XIII/1, 1986, s. 70 – 78 (nadále citováno SIGL. Výzkum sídliště u sv. Kříže).

⁴² Zmínka tamtéž.

⁴³ Výzkum popsán dr. Vokolkem (VOKOLEK, Vít. *Výzkumy v Čechách 1984 - 1985 (Chrudim)*, 1987, s. 66).

⁴⁴ Výzkum podrobně popsán ve Zpravodaji královéhradeckého muzea (VOKOLEK, V. *Výzkum v Chrudimi – Pumberkách*).

⁴⁵ Veškeré archeologické poznatky shrnuty v publikaci: FROLÍK – SIGL. *Chrudim v pravěku a středověku*.

kulturou s lineární keramikou.⁴⁶ Terénní aktivity byly o rok později sledovány také v prostoru mezi náměstím Jana Žižky a Školním náměstím, v Kollárově ulici, Štěpánkově ulici a v téže ulici také pozorována tzv. Myší díra.⁴⁷ Další důležité poznatky přinesl výzkum, probíhající v souvislosti s výkopy pro vodovod a kanalizaci v Široké ulici, ulici Břetislavově, na náměstí Jana Žižky, ulici Novoměstské a dále na Resslerově náměstí a Školním náměstí, kde byla prvně doložena přítomnost osídlení střední doby hradištní.⁴⁸ V letech 1989 a 1990 byl proveden zjišťovací výzkum ve Štěpánkově ulici čp. 85/I, který přinesl doklady o vývoji zdejší parcely od pravěku po současnost.⁴⁹ V roce 1994 byl zkoumán prostor v Hradební ulici čp. 14/I⁵⁰ a o rok později byly sledovány situace při rekonstrukci inženýrských sítí a výstavbě kabelovodu na Resslerově náměstí a ve Štěpánkově ulici⁵¹. Velmi významným a jedním z největších chrudimských záchranných výzkumů, byl výzkum probíhající v letech 1996 až 1998 ve Filištínské ulici, kde později došlo k výstavbě budovy okresního archivu.⁵² V roce 1996 bylo nadále prozkoumáno staveniště penzionu v Soukenické ulici. Přínosem tohoto průzkumu byl doklad přítomnosti středohradištního osídlení v inundačním terénu řeky Chrudimky.⁵³

Kromě výše zmíněných výzkumů, byly získány také významné poznatky při výkopech v okolí již zmíněné tzv. Myší díry ve Štěpánkově ulici a v ulici Novoměstské. Dále byly sledovány situace při výkopu plynovodu ve Filištínské ulici a kabelovodu v Rybičkově ulici⁵⁴ V neposlední řadě nesmím opomenout nalezené sídlištní situace v prostoru Husovy ulice a

---

⁴⁶ Výzkum popsán v předběžné zprávě archeologického výzkumu (FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. Předběžná zpráva o výsledcích záchranného archeologického výzkumu v Chrudimi na Kateřinském předměstí. In *Zpravodaj KMVČ* XI., 1984, s. 72 – 73).

⁴⁷ Shrnuty byly veškeré archeologické výzkumy z roku 1984 v Chrudimi: FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. Záchranné výzkumy v Chrudimi v roce 1984. In *Zpravodaj KMVČ v Hradci Králové* 12, 1985, s. 91 – 97 (nadále citováno FROLÍK – SIGL. ZV v Chrudimi.).

⁴⁸ Poznatky o osídlení chrudimského návrší shrnuty v: FROLÍK, Jan – SIGL, Jiří. New Facts on the Settlement on the Centra Hilltop of the Town of Chrudim. Rescue Survey of 1982 – 1984. In *Památky archeologické* LXXXV. (Number 2). Praha, 1994, s. 111 – 131 (dále citováno FROLÍK – SIGL. New Facts.)

⁴⁹ Veškeré informace o výzkumu publikovány v: FROLÍK – SIGL. ZV v Chrudimi – Štěpánkově ul. a nadále v: FROLÍK – SIGL. Pokračování ZjV ve Štěpánkově ul.

⁵⁰ Výzkum popsal: SIGL, Jiří. 1995. Předstihový výzkum v Hradební ulici čp. 14 v Chrudimi v r. 1994. In *Zpravodaj muzea v Hradci Králové* 21, 1995, s. 61 – 72 (nadále citováno: SIGL. PV v Hradební ulici).

⁵¹ Výzkum popsán v článku: FROLÍK, Jan - SIGL, Jiří. Archeologický výzkum na Resslerově náměstí v Chrudimi v roce 1995. In *Chrudimský vlastivědný sborník* 9, 2005, s. 107 – 167. ISSN 1214-6048, ISBN 80-903265-7-9 (nadále citováno: FROLÍK – SIGL. AV na Resslerově nám.).

⁵² Jeden z nejlépe zpracovaných výzkumů v Chrudimi (FROLÍK – SIGL. Zpráva o ZAV Filištínská; TÍŽ. AV v Chrudimi; TÍŽ. Pokračování AV ve Filištínské ul.).

⁵³ Zmínka o výzkumu v diplomové práci Jana Musila (MUSIL, J. *Městské opevnění*.)

⁵⁴ SIGL, Jiří. Zpráva o archeologickém průzkumu na stavbě kabelovodu v Chrudimi, Rybičkově ulici a na Všehrdově náměstí v r. 1996. In *MVČ Hradec Králové*, 1996.

nároží Kateřinského předměstí⁵⁵, a také druhé nejvýznamnější raně středověké centrum osídlení, rozkládající se v sousedství gotického kostela Sv. Kříže. Kostel se nachází na jihozápadním okraji městské zástavby a stojí na hraně terasy řeky Chrudimky. Z již zmíněné doby raného středověku zde byla nalezena keramika zdobená hřebenovými vpichy a hřebenovou vlnicí, jejíž výpal byl měkký a obsahovala hrubší písčité ostřivo. Starší nálezy dokládaly existenci slezskoplatěnické kultury a osídlení v období starší doby laténské v 5. až 4. století př. n. l. Z chronologicky mladšího období, 11. a 12. století byly objeveny 3 denáry a do první poloviny 13. století byla datována největší intenzita osídlení.⁵⁶ Svou pozornost si zasloužilo samozřejmě také opevnění města, tedy hradební pásmo, které mělo být v posledních letech opravováno. Archeologové tak získali v období let 1999 až 2000 možnost opevnění prozkoumat, a to v ulici Lázeňské, Soukenické a nakonec na Širokých schodech.⁵⁷ Poslední rozsáhlý výzkum proběhl v roce 2006 v prostoru rozsáhlé proluky v Hradební ulici⁵⁸, z jehož materiálů v této práci čerpám především. Značnou pozornost si také vyžaduje archeologický výzkum z let 2004 a 2006, který proběhl na Školním náměstí a v Komenského ulici. Poznatky tohoto výzkumu měly objasnit otázku existence hradu v Chrudimi.⁵⁹

Kromě samotného městského centra, se stala Frolíkovým a Siglovým zájmem také drobná osídlení na Chrudimsku, která mají v této práci svou vlastní, výše uvedenou kapitolu. Své bádání o osídlení shrnuli v publikaci *Chrudimsko v raném středověku: Vývoj osídlení a jeho proměny*⁶⁰. Nejnovější publikace těchto autorů poté shrnuje dosavadní poznatky o městu Chrudim a jeho okolí a snaží se dokumentovat každodenní život tehdejších obyvatel v pravěku a středověku.⁶¹

V současné době provádí archeologické výzkumy v městském jádru Chrudimi také Mgr. Jan Musil, zaměstnanec Regionálního muzea v Chrudimi.

---

⁵⁵ FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. Předběžná zpráva o výsledcích záchranného archeologického výzkumu v Chrudimi (rekonstrukce kanalisace a vodovodu). In *Zpravodaj K MVČ XI.*, 1984, s. 74 – 82 (dále citováno: FROLÍK – SIGL. Předběžná zpráva o výsledcích ZAV v Chrudimi).

⁵⁶ Podrobný popis výzkumu sídliště u sv. Kříže v Chrudimi nalezneme v: SIGL. Výzkum sídliště u sv. Kříže.

⁵⁷ FROLÍK, Jan. Archeologický výzkum hradebního pásma v Chrudimi v letech 1999 a 2000. In *Zpravodaj muzea v Hradci Králové 27*, 2001, s. 120 – 140. ISBN 80-85031-40-X (dále citováno: FROLÍK. AV hradebního pásma).

⁵⁸ Shrnutí veškerých výzkumů, které v Chrudimi proběhly v roce 2006, nalezneme v: FROLÍK - MUSIL. ZAV v Chrudimi.

⁵⁹ Poslední poznatky o existenci Chrudimského hradu publikoval: FROLÍK, Jan. 2008. Hrad v Chrudimi? (Archeologický výzkum na Školním náměstí a v Komenského ulici v letech 2004 – 2006). In *Castellologica Bohemica 11*. Praha, 2008, s. 553 – 584 (dále citováno: FROLÍK. Hrad.).

⁶⁰ FROLÍK – SIGL. *Chrudimsko v raném středověku*.

⁶¹ Tato publikace přinesla ucelené informace o Chrudimi jako celku, včetně popisu výzkumů, historie bádání, popis poznatků dle chronologického zařazení a katalog nálezů (FROLÍK – SIGL. *Chrudim v pravěku a středověku*).

8 Jednotlivé výzkumy

Jak z výše uvedeného výčtu výzkumu vyplývá, město Chrudim zaznamenalo v posledních desítkách let četné archeologické výzkumy. Ty objasnily existenci osídlení a jejich opevnění od pravěku, přes středověk až po současnost. V následujících kapitolách proto věnuji některým jednotlivým výzkumům pozornost a snažím se o jejich drobné shrnutí.

8.1 Kollárova ulice

Zdejší výzkum proběhl v roce 2007. Na sprašové podloží zde naléhala pravěká sídlištní vrstva, do které se zahlubovaly sídlištní objekty z období slezskoplatěnické kultury. Toto souvrství překrývala silná raně středověká vrstva, do níž se zahluboval středohradištní sídlištní objekt.⁶²

8.2 Resselovo náměstí

Resselovo náměstí je centrem historického jádra města Chrudim. V průběhu let 1983 – 1984 proběhly v sousedství děkanského chrámu Nanebevzetí Panny Marie na Resselově náměstí záchranné a předstihové archeologické výzkumy, prováděné v souvislosti s hloubením nové kanalizace a vodovodu. Výzkum přinesl velké informace o existenci místa od pravěku až po vrcholný středověk. Celým městským jádrem byl zachycen profil, jehož celková délka činila asi 419 m, z toho 306 m bylo podrobně zakresleno. Zachyceno bylo osídlení slezskoplatěnické kultury, nadále v prostoru u severního průčelí chrámu Nanebevzetí Panny Marie byla zachycena dvě valová opevnění. Nejprve byl objeven násep, jehož šíře činila 4,6 m a dochovaná výška činila asi 1,1 m. Před náspem existoval mělký příkop o maximální šířce 5,5 m. O patnáct metrů východním směrem od náspu bylo zjištěno další valové opevnění. Sestaveno bylo z jílovitého náspu, v němž bylo zachyceno torzo opukové plenty. Šíře valu činila 10 m a dochovaná výška byla změřena asi na 1,6 m. Také před tímto náspem se nacházel příkop o maximální šíři 9 m, jehož hloubky nebylo dosaženo ani ve 3 m. Z celkové stratigrafické situace nakonec vyplývá, že rozměrově mohutnější vnitřní val je pravděpodobně mladší.⁶³

---

⁶² Veškeré výzkumy, probíhající v roce 2007 v Chrudimi, shrnul Jan Musil (MUSIL, Jan. 2008 *Záchranné archeologické výzkumy v Chrudimi v roce 2007. Zprávy české archeologické společnosti: Supplément 71, AVČ 2007.* Praha 2008).

⁶³ Podrobněji popsán archeologický výzkum v: FROLÍK – SIGL. *Předběžná zpráva o výsledcích ZAV v Chrudimi; TÍŽ. New Facts.*

Pozůstatky mladohradištní fortifikace byly také v roce 1984 zachyceny na Resselově náměstí, na místě zbořených domů čp. 53/I a 54/I. Výzkumem byla potvrzena nadále mladší situace, související se středověkým městem. Tehdy byla celá plocha náměstí zplanýrována a vyšetřována drobnými valounky. Při téže výzkumu bylo zaznamenáno také 12 zemnic, z čehož jich 10 dosahovalo hloubky až 180 cm. Všechny zanikly požárem v 1. polovině 14. století. Z celkového vyhodnocení výzkumu nakonec vyplynul fakt, že areál města nebyl osídlen ve středohradištním období.⁶⁴

V roce 1995 proběhl v prostoru Resselova náměstí další archeologický výzkum, který měl poskytnout doplňující informace k výzkumu předchozímu. V prostoru náměstí bylo odkryto několik objektů. Probíhala zde dokumentace archeologické situace a vyhodnocením nálezů byla dokázána přítomnost osídlení celé chrudimské ostrožny ve střední době hradištní, tj. v období 9. a 10. století. Také byla prokázána nejstarší úprava povrchu náměstí ze 13. století. Úprava veřejné plochy je poté dokázána i nadále, a to planýrkami a navážkami až po zpevnění valounovou dlažbou ze století šestnáctého. Výkopové práce, za účelem položení nového plynovodu a vodovodu, zasahovaly kromě Resselova náměstí také do části ulice Štěpánkovy a Čelakovského. Další výkopy pro kabeláž postihly východní část náměstí a prořaly okolí morového sloupu. Také v oblasti před jižním průčelím náměstí a severní části (v úseku mezi Kollárovou a Fortenskou ulicí) došlo k dokumentaci archeologických situací.⁶⁵

8.3 Resselovo a Školní náměstí

Resselovo náměstí v posledních desítkách let zaznamenalo značnou archeologickou aktivitu. Na začátku 80. let, přesně v rozmezí let 1982 až 1984, probíhaly na náměstí Resselově a Školním průkopy pro vodovod a kanalizaci. Sledovány zde byly všechny důležité terénní zásahy, při kterých bylo zaznamenáno opevnění z doby raného a vrcholného středověku. Situace si nadále samozřejmě vyžádala pozornost a výzkum probíhal i v dalších letech. Detailněji je situace popsána výše v kapitole Resselovo náměstí.⁶⁶

---

⁶⁴ Výzkum a hypotéza zmíněny ve *Zpravodaji královéhradeckého muzea* (FROLÍK– SIGL. Předběžná zpráva o výsledcích ZAV v Chrudimi).

⁶⁵ Výzkum popsán v: FROLÍK - SIGL. AV na Resselově náměstí.

⁶⁶ Výzkum popsán v: FROLÍK – SIGL. Předběžná zpráva o výsledcích ZAV v Chrudimi.

8.4 Školní náměstí

Záchranný archeologický výzkum, provedený na lokalitě Chrudim – Školní náměstí, proběhl v letech 2004 a 2005. Byla zde provedena sondáž, která doložila existenci valového opevnění z 9. – 13. století. Podloží bylo dosaženo v hloubce 3,3 m. V hloubce dva metry pod současným povrchem bylo objeveno již zmíněné valové opevnění. Násep tvořený jílem a sprašovou hlínou, byl proložený třemi úrovněmi roštové konstrukce. Před valem se zřejmě nacházel příkop. Přední stěna byla obložena kamennou opukovou plentou. K zadní straně byl později připojen násep zpevněný komorovou konstrukcí.⁶⁷

8.5 Školní náměstí a Komenského ulice

Další zjišťovací výzkum proběhl v prostoru Školního náměstí, navazujícího na ulici Komenského. Výzkum měl přinést především doklady, související s existencí chrudimského hradu. Kromě jiného se však díky němu podařilo doplnit další informace o existenci valového opevnění. Nejstarší doloženou etapu představoval násep z období slezskoplatěnické kultury. Podloží IV. sondy se nacházelo v hloubce v rozmezí od 2,6 do 3 m. Tvořeno bylo světlou žlutohnědou spraší a překryto bylo spraší světle hnědé barvy. V severovýchodní části sondy bylo poté nalezeno souvrství spraší, které bylo datováno do doby osídlení Slovanů. Další sonda (sonda V) dosahovala hloubky zhruba 2,2 m a její rozměry činily 2 x 1 m. Právě zde, v hloubce asi 1,65 m pod povrchem, bylo objeveno valové opevnění. Mezi vrstvami 108 a 109 se nacházela, rovnoběžně ležící v ose sever - jih, dvě břevna a jedno ve směru východ - západ. Na povrchu kontextu 108 ležela nadále roštová konstrukce, a nad ní potom komorová konstrukce. Místní Slované tedy využili staršího pravěkého opevnění, na které vršili nové opevnění valové s vnitřní roštovou konstrukcí. Šířka náspu činila, dle poznatků výzkumu, asi 5,5 m, ale toto číslo není konečné. Dochovaná výška části náspu s roštem činila 1,1 m, celková dochovaná výše náspu dosahovala poté asi 2,5 m. Nadále byla odkryta komorová konstrukce opevnění a rozměry jednotlivých komor činily zhruba 1,5 x 1,5 m. Nakonec byla odkryta poslední sypaná fáze valu. V 2. polovině 13. století, kdy byla Chrudim povýšena na středověké město, bylo valové opevnění zplanýrováno a na jeho místě založena městská hradba. Můžeme tedy říci, že původní hradiště mělo zhruba stejný rozsah jako historické městské jádro. Do valu bylo po jeho zániku zapuštěno zdivo

---

⁶⁷ Výzkum popsán v: FROLÍK, Jan. *Zpráva o záchranném archeologickém výzkumu provedeném na lokalitě Chrudim – Školním náměstí* (sezóna 2006, smlouva 760051), čj. 10133/06 (dále citováno: FROLÍK. Zpráva o ZAV).

z velkých opukových kvádrů. Toto zdivo mělo sílu ve směru sever – jih 3,5 m a ve směru východ – západ nejméně 5 metrů. Vzhledem k jeho umístění a datování do 13. až 14. století, se předpokládá za nejvýznamnější indicii existence chrudimského hradu.⁶⁸ Komenského ulice a Školní náměstí se nachází v jihovýchodním rohu středověkého městského areálu. Právě zde byl objeven terénní blok obdélného tvaru, který byl netradičně vysunutý z linie hlavní městské hradby. Právě proto bylo předpokládáno, že hrad stával ve zdejších místech. Později sem zasahovala novověká zástavba a ze západní strany zasahoval do tohoto místa presbytář děkanského kostela Nanebevzetí Panny Marie, jehož okolí bylo již v minulosti zkoumáno.⁶⁹ Z jižní strany potom navazovala na presbytář kostela hradební zeď. Dle předpokladů měla být součástí hradu také, dnes již zaniklá, stávající v Komenského ulici, gotická Žižkova věž se sousední branou. Právě proto, že umístění Žižkovy věže bylo díky kresebným záznamům známo, bylo cílem prozkoumat zdejší místo a určit její dataci, která by napomohla k otázce existence hradu. Výsledným paradoxem výzkumem však bylo, že Žižkova věž ani její základy nebyly během sondáže vůbec nalezeny. Byly zde pravděpodobně nalezeny pouze části destrukce⁷⁰. Archeologický výzkum zde tedy probíhal v průběhu let 2004 až 2006. Nejprve byla na místě, kde zhruba stávala Žižkova věž položena sonda o velikosti 4 x 2 m v ose sever – jih. O necelý metr východněji byla položena další sonda o rozměrech 2 x 2 m. V následujících dvou letech byly položeny ještě další dvě sondy a celková zkoumaná plocha, jejíž podoba vypadala jako obrácené písmeno L, nakonec dosahovala délky 13,9 m a maximální šíře činila 6 m. Nejstarší vývojovou fází zkoumaného prostoru bylo souvrství a pozůstatky valového opevnění slezskoplatěnické kultury. Další souvrství, jehož šíře činila v západní části zhruba 35 cm, je datováno do středohradištní doby. Ve východní části bylo potom objeveno středohradištní valové opevnění s vnitřní roštovou konstrukcí, jehož celková šíře dosahovala minimálně 7 metrů. Výše dochovaného náspu činila sice pouhý 1 m, ovšem vezmeme – li v úvahu, že bylo využito již předešlého pravěkého valu, celková výše valu dosahovala zhruba 2,5 m. Zadní strana středohradištního opevnění, zachycena na rozhraní sond VI a III, byla pravděpodobně stupňovitá. Dále zde byly objeveny pozůstatky osídlení z období vrcholného středověku, novověku až po současnost. Shrneme-li situace stručněji, je nutno říci, že zde byla nalezena středověká úprava povrchu, zděná stavba, několik kůlových

---

⁶⁸ Problematikou existence chrudimského hradu se podrobně zabýval Jan Frolík (FROLÍK. Zpráva o ZAV; TÝŽ. Zpráva o archeologické akci na lokalitě Chrudim – Školní náměstí. „Hrad 2006“. 2006). Zároveň se tak snažil reagovat na hypotézy Tomáše Durdíka: DURDÍK, Tomáš. 1998. *Hrady kastelového typu: 13. století ve střední Evropě*. Praha, 1998. ISBN: 80-200-0624-9 (dále citováno DURDÍK, T. *Hrady kastelového typu*).

⁶⁹ Již v 19. století byla situace v prostoru chrámu sledována (LÜSSNER. Archeologické zprávy 1857.; LÜSSNER. Archeologické zprávy, 1958).

⁷⁰ FROLÍK. Hrad.

jamek a v prostoru zkoumané plochy bylo nalezeno také několik lidských ostatků. Samozřejmým nálezem v sondách, avšak tentokrát ne tak četným, byly také keramické zlomky, datované od pravěku až po současnost. Z období středohradištního bylo v sondách nalezeno několik fragmentů, zdobených hřebenovou vlnicí, linií či hřebenové vlnice v kombinaci s hřebenovými vpichy. Ze závěrečného shrnutí výzkumu je nutno říci, že vyplynuly další doklady, potvrzující hypotézu o existenci hradu. Ze zjištěných poznatků lze polemizovat, že hrad mohl mít přibližně obdélný tvar a stát v místech dnešního Školního náměstí. Právě objekty, zkoumané tímto výzkumem, a to zděná stavba, jejíž základy byly položeny až na podloží a jejichž šíře potvrzuje bytelné základy, které nebyly běžně položeny pro obyčejnou stavbu, umožňují předpokládat souvislost stavby s hradem.⁷¹

8.6 Komenského ulice

V místě budované trafostanice, v prostoru dvorku zaniklého areálu čp. 59, proběhl v červnu 1994 záchranný archeologický výzkum. Budovaná trafostanice měla stát v místě u zdi sousedního domu čp. 63. V katastrálním plánu je zkoumaná plocha vedena jako parcela č. 175. Hloubka zásahů měla dosahovat maximálně 1 m. Výjimkou však byla jímka v západní části, jejíž hloubka dosahovala asi 2 m. Právě v jejím prostoru byla provedena sondáž. Celkový rozměr zkoumané plochy měl tak rozměry 5 x 1,5 m. Podložím byla zjišťovatělá spraš, jejíž hrana byla zaznamenána v úrovni asi 3 metrů pod současným povrchem. Další vrstvy byly datovány do pravěku (slezskoplatěnická kultura) a raného středověku. Z doby 11. a 12. století bylo zaznamenáno souvrství s fragmenty dřeva, pravděpodobně pocházející ze srubových konstrukcí. U stratigraficky výše položených vrstev nebylo zaznamenáno nic neobvyklého, kromě neurčitelného nálezu zpracovaného opukového kamene o velikosti 40 x 40 cm. Vrstvy byly datovány postupně do 11. až 14. století. Právě do povrchu vrstev ze 14. století byl zapuštěn základ zděné stavby z kamenů, spojovaných jílem. Po svém zániku byl objekt vyplněn odpadem, jehož nálezy pocházely ze 14. a 15. století. Do této uloženiny se nadále zahlubovala jáma s propálenou výplní, zřejmě pozůstatky pece či ohniště. Zbylé vrstvy, od hloubky 1,2 m, byly opět smetištní a datované do novověku. Do tohoto souvrství opět zasahovala kvalitně provedená jímka, tvořena z velkých pískovcových kvádrů.

---

⁷¹ Tamtéž.

Stratigraficky nejvýše položená vrstva, jejíž síla dosahovala asi 40 cm, obsahovala stavební suť, která byla pravděpodobně pozůstatky po demolici domu čp. 59.⁷²

8.7 Štěpánkova ulice

V letech 1984 a 1985 byla prováděna dokumentace v souvislosti se statickým průzkumem domů čp. 83 až 91, stojících ve Štěpánkově ulici. Za domem čp. 85 bylo zdokumentováno především organogenní souvrství s četnými pozůstatky dřeva, jehož síla činila 120 cm. Souvrství bylo datováno do 12. a 13. století. V souvislosti se zachovanými situacemi bylo rozhodnuto, že bude na zdejším místě proveden podrobnější archeologický výzkum. A tak proběhl zhruba o pět let později na parcele čp. 85/I zjišťovací výzkum.

V severovýchodní části parcely byla vyměřena sonda o velikosti 5 x 2 m, orientovaná v ose sever - jih. Na podloží naléhaly dvě úrovně objektů. Ta první byla tvořena čtyřmi kůlovými jamkami, ležící v úrovni podloží. Druhou úrovní, časově mladší byly pozůstatky dřevěných srubových staveb, pravděpodobně pocházející z počátku 11. století. Zajímavým objektem, časově mladším, byl objev 7 dřevěných kuláčů, které ležely položeny rovnoběžně ve směru východ – západ s tím, že krajní břevna byla zdvojená. Podložena byla krátkým trámkem s lůžky a proti posunu byla zaklíněna kolíky. Hypotézou bylo, že šlo o komunikaci. Nadále byla zachycena destrukce valového opevnění, datovaného do období mladohradištního.⁷³

Na základě vyhodnocení první etapy zjišťovacího výzkumu zde v červnu 1990 výzkum pokračoval. Vyřešena měla být především otázka opevnění, jehož destrukce byla předtím objevena. Ve směru sever – jih byla tehdy položena sonda o šíři 2 metry a celkové délce 6,4 m, která na jižní straně dosahovala až k městské hradbě. Na podloží, které zde bylo tvořeno hrubým pískem terasy Chrudimky a v jižní části zjílovatělou spraší, nasedalo sídlištní souvrství o síle až 70 cm, datované do středohradištního období. V rámci souvrství byly zaregistrovány dva horizonty objektů. Časově starším byla mělká jáma a několik kůlových jamek, mladší horizont byl charakterizován pravděpodobně zemnicí, zahlobenou 30 až 50 cm. Mocnost středohradištního souvrství dále narůstá směrem k jihu, čili k hraně ostrožny.

---

⁷² Výzkum opět popisuje FROLÍK (FROLÍK, Jan. 1995. Předběžná zpráva o záchranném archeologickém výzkumu v Komenského ulici čp. 59 v Chrudimi (stavba trafostanice). In *Zpravodaj muzea v Hradci Králové* 21, s. 73 – 81).

⁷³ Jednotlivé výzkumy jsou popsány v: FROLÍK – SIGL. ZV v Chrudimi; TÍŽ. ZjV. v Chrudimi – Štěpánkově ul. .

I přesto, že většina nálezů z období středohradištního ležela v sekundární poloze, přinesl nám výzkum doklady o osídlení celé chrudimské ostrožny právě v tomto období a prvně byla naznačena existence hradiště. Další fáze osídlení byla chráněna valovým opevněním, z něhož byl zachycen fragment o velikosti 1,4 x 1,05 m. Objekt byl stavěn přímo na povrch starších vrstev. Zemina použitá při stavbě valu byla velmi pravděpodobně získávána z prostoru přímo za ním, jak dokládá uměle upravené podloží. Zánik opevnění požárem dokládají nálezy dřevěných uhlíků a vypálené mazanice, přičemž shořelá zadní stěna se vyvrátila směrem dozadu tj. na sever. Zničený val překryl srubovou stavbu, datovanou taktéž do 11. století. Souvrství, tvořené stavbou a pozůstatky spáleného valu byly totiž společně překryty další vrstvou, dá se tedy předpokládat, že srub i val jsou časově totožné. Stratigraficky nad nimi ležela městská hradba, sestavená z nekvalitní malty a rozpadavé opuky. Dále následovala sekvence odpadní jámky a jam ze 14. a 15. století. Z archeologického materiálu zde bylo nalezeno několik málo keramických zlomků a jejich převážná část byla uložena sekundárně. Zlomky keramiky, datované do středohradištního období, pravděpodobně do 10. století, byly zdobeny hřebenovou výzdobnou technikou a okraje nádob byly jednoduše profilované. Dále se zde objevuje výzdoba ryté šroubovice kombinované s jednoduchou vlnicí z 11. století, zdobené vodorovnou linií vrypů z 12. století a keramika z 13. století, charakteristická vytaženými okraji, často zdobených jednoduchou vlnicí.⁷⁴

8.8 Filištínská ulice

Nejvýznamnější a nejrozsáhlejší poznatky o historii Chrudimi nám přinesl archeologický výzkum probíhající v letech 1996 až 1998 ve Filištínské ulici. Na místě tehdejších budov čp. 37/I až 40/I stojí dnes Státní okresní archiv. Celková plocha proluky včetně parkánu činila 1450 m² a nacházela na severním okraji historického městského jádra.⁷⁵ Za nejstarší doklady osídlení byly zaznamenány ojedinělé střepy lengyelské kultury, kultury nálevkovitých pohárů, lužické kultury a kultury slezskoplatěnické. Po něm nastalo období dlouhého hiátu neboli dočasného přerušení osídlení místa. Podložím zdejší zkoumané plochy byla vrstva spraše, překrývající slínové skalní podloží. To na zkoumané ploše stoupalo směrem k východu, takže na místě domu č. p. 40/I leželo podloží poměrně mělko pod povrchem současného terénu. Doklady středohradištního opevnění byly náhle potvrzeny příkopem, který probíhal ve směru západ – východ napříč všemi sondami A - H. Šíře tohoto

---

⁷⁴ Výzkumu ve Štěpánkově ulici byla věnována pozornost v několika člancích (FROLÍK – SIGL. Pokračování ZjV ve Štěpánkově ul.; TÍŽ. Mladohradištní valové opevnění).

⁷⁵ Podrobné informace o výzkumu v: FROLÍK – SIGL. *Zpráva o ZAV Filištínská.*

příkopu byla asi 4 m a hloubka, mírně kolísající, činila zhruba 2 m. Musíme však brát na vědomí, že v jednotlivých sondách se příkop dochoval různou měrou především v důsledku poničení mladšími objekty. Úplný průřez tímto objektem byl tak získán pouze v sondách A, B, G a H. Celková podoba opevnění výzkumem zcela objasněna bohužel nebyla. Pro archeology byl však tento objekt zajímavý svou polohou. Příkop byl totiž vyhlouben několik metrů od poměrně ostré hrany chrudimského ostrohu, který zde velmi prudce spadá do nivy řeky Chrudimky. Vzhledem k terénu by se na hraně ostrohu očekával spíše val. Vznikla proto hypotéza, že opevnění sestávalo z kombinace *příkop* (nebo jen prudký svah ostrohu), *val* a výzkumem objevený *příkop*. Celková situace naznačuje, že hradiště ze středohradištní doby mělo nejméně dvě fáze opevnění, z čehož starší zanikla požárem někdy na přelomu 11. a 12. století. Dále bylo zachyceno mladohradištní valové opevnění, které ukryvalo právě i torzo středohradištního valu. Mladohradištní opevnění bylo tedy v sondách C až H. Současně se stoupáním terénu však bylo silně poničeno a zachyceny tak byly pouze destrukční vrstvy. Dobře zachyceno bylo tedy pouze v sondách A a B.⁷⁶ Zadní stěnu opevnění tvořily vodorovně položené trámy zasunuté za poměrně mohutné kůly. Narůst terénu je uzavřen planýrkou, která je spojena s terénními úpravami, související se založením města. Úprava terénu je spojena také s výstavbou městské hradby, jež byla postavena z nekvalitních 1,5 až 2 m širokých opukových kvádrů. Situace terénu nadále naznačovala, že hradba byla poměrně málo zahlabena, a to pouze asi 20 cm. Nadále byly v sondách objeveny odpadní jímky, jejichž obsah, především keramika či organické materiály a sklo, přinesly možnost nahlédnout do každodenního života středověkých obyvatel.⁷⁷ K určení datace pomohly samozřejmě keramické zlomky, ale unikátním nálezem byl křížek ze železa, jenž byl zdoben vývalky a rytým ornamentem a pocínován. Datován byl do 9. – 10. století a jeho původ je zahraniční, svědčí tedy o dálkovém obchodu. „ *Jeho ramena jsou ukončena trojlistem, v křížení se nachází hranolovitý vrchol. Ramena byla zdobena liniemi vpichů. V koncích ramen se zčásti dochovaly nýty, které původně připevňovaly křížek k dřevěné podložce. Křížek byl nalezen v sondě A, ve vrstvě 1123, vzniklé během funkce příkopu.*“⁷⁸ Výzkum sice přinesl kvalitní poznatky o historii místa, ale i přesto je obrovská škoda, že původní středověké domy (čp 37/I – 42/I) byly postupně od 60. let 20. století do roku 1999 zničeny nebo se samy zbouraly bez podrobnějšího sledování. Dnes nám jsou tedy předloženy pouze informace, že součástí domu

---

⁷⁶ Shrnutí o mladohradištním opevnění v: FROLÍK - SIGL. Mladohradištní valové opevnění.

⁷⁷ Shrnutí poznatků o výzkumu ve Filištině ulici v: FROLÍK – SIGL. AV v Chrudimi; TÍŽ. PAV v Chrudimi – Filištině ul.

⁷⁸ Detailní popis železného křížku zahraniční provenience, nalezeného ve Filištině ulici (FROLÍK – SIGL. Chrudim v pravěku a středověku)

čp. 37/I byl zahlobený prostor s gotickým portálem, jehož datace byla určena do 14. století. Stejně tak mohla být přínosem dokumentace o domu čp. 38/I, v němž se nacházely gotické portály. Ty byly sice před demolicí domu vyjmuty, avšak v roce 1995 odvezeny na skládku. Kvalitní gotickou dispozici, renesančně a barokně přestavěnou poskytoval také dům čp. 39/I. Gotická dispozice byla však předpokládána i u zbylých domů.⁷⁹

8.9 Hradební ulice

Další ulice, ležící v městském historickém centru, je ulice Hradební. Zde, na místě čp. 14 proběhl v roce 1994 předstihový výzkum, který probíhal ve dvou etapách. Byl vyvolán podnětem výstavby nové budovy České pojišťovny. Parcela byla tehdy situována v severovýchodní části městské památkové zóny na nároží Žižkova náměstí a Hradební ulice. I tento výzkum byl velmi důležitý. A to právě proto, že v okolí této lokality byla předpokládána existence městského hradu. Sondy byly položeny ve směru V – Z. Sonda I byla položena o něco jižněji, kdežto sonda II byla umístěna při severní hranici parcely a prostor mezi nimi byl široký zhruba 450 cm. Ve východní části sondy I byla zachována sekvence 16 vrstev, které jsou dokladem vývoje osídlení od pravěku až po současnost. Nález štětu, pocházející zřejmě ze 14. století, je dokladem úpravy povrchu terénu. Z níže položené vrstvy vybíhaly kúlové jamky, charakterizované jako doklad plotových konstrukcí. V hloubce 2 m byla zjištěna pravěká vrstva ze 7. a 6. století př. n. l., dokládající opět existenci osídlení slezskoplatěnické kultury. Ve východní části sondy bylo poté objeveno propálené místo s uhlíky a mazanicí, které jsou pozůstatky pece či ohniště z 13. století. V sondě II byly ve vzdálenosti 4 m od sebe odkryty 2 téměř souběžné zdi, postavené z opukových kamenů, spojených hlínou. Prostor mezi zdmi byl interpretován jako suterénní část kamenného domu, který obsahoval keramiku ze 14. století. V nejnižše položených vrstvách, které měly charakter hnědé promíšené vrstvy se spraší a zahliněné spraše, byly nalezeny pravěké střepey.

V druhé fázi výzkumu, kdy byl zkoumán prostor mezi výše uvedenými sondami, bylo objeveno několik jednotlivých jámek, které přinesly další informace o všedním životě chrudimských obyvatel v minulosti. Obsah jámek činil poměrně rozsáhlý soubor skla, drobné bronzové předměty a další.⁸⁰

---

⁷⁹ Výsledky výzkum mnohokrát publikovány: FROLÍK – SIGL. *Zpráva o ZAV*; TÍŽ. AV v Chrudimi; TÍŽ. PAV v Chrudimi – Filištínské ul.; TÍŽ. Pokračování AV ve Filištínské ul.; TÍŽ. *Chrudim v pravěku a středověku*.

⁸⁰ Předstihový výzkum popisuje Jiří Sigl (SIGL. PV v Hradební ulici).

V roce 2006, v době od dubna do října, proběhl na nároží Hradební ulice a Resselova náměstí rozsáhlý výzkum. Ten měl zachytit situace, které budou nenávratně zničeny výstavbou obchodně bytového centra s podzemními garážemi. Podloží této lokality byla vrstva spraše, překrývající zjílovatělý slínovec. Mezi nejstarší nálezy byly datovány opět pozůstatky období kultury slezskoplatěnické. Další nálezy pocházely až z doby středohradištní, přesněji z 9. století. V prostoru zkoumané plochy byly objeveny stopy dřevěných staveb, plotů a zásobnice obilí, která byla bohatá na keramické zlomky nádob. Do období 11. a 13. století byly zařazeny především kulturní vrstvy a fakt, že zde byl upraven povrch země nekvalitní dlažbou. Ojediněným nálezem se potom stalo odkrytí hrobu novorozence. Vzhled Hradební ulice v době, kdy se stala Chrudim městem, tedy v době okolo roku 1276, byl mírně odlišný. Samotná ulice tehdy směřovala trochu východněji a byla vysypána štěrkem či vydlážděna. Podél ulice ležely jednotlivé parcely. Na nich stály ke konci 13. století dřevěné domy, zřejmě s jílovou podlahou. Později na počátku 14. století zde stávaly dřevěné domy, tentokrát již s kamennou podezdívkou. Dá se předpokládat, že po požáru, který máme archeologickým výzkumem doložen v 1. polovině 14. století, využívali lidé pro stavbu příbytků více zdivo.⁸¹ Nálezy z tohoto výzkumu jsou značně rozsáhlé a bohužel kvůli kvantitě materiálu a časové tísni, čekají nálezy na své zpracování. V této bakalářské práci se proto pokouším keramické nálezy, které byly v jednom ze čtverců nalezeny, zpracovat.

---

⁸¹ FROLÍK – MUSIL. ZAV v Chrudimi.

9 Shrnutí poznatků z archeologických výzkumů v Chrudimi

Z výše uvedeného výčtu archeologických výzkumů a jejich poznatků v Chrudimi je jasné, že historie města samá velmi hluboko do minulosti. Ze situací vyplývá, že chrudimská ostrožna byla osídlena již v dobách pravěku kulturou s nálevkovitými poháry a dále kulturou slezskoplatěnickou, jejíž archeologické nálezy jsou poměrně četné. I přesto, že z období středohradištního nemáme tak četné doklady jako např. z období předchozího či následujícího, máme doklady o tom, že v průběhu 9. a 10. století byla osídlena celá chrudimská ostrožna. A to i přesto, že starší archeologické situace nic takového nenaznačovaly.⁸² Naštěstí pozdější výsledky archeologického výzkumu ve Štěpánkově ulici v letech 1989 a 1990 a výzkum ve Filištínské ulici v roce 1996 a 1997 existenci hradiště objasnily. Z období následujícího - mladohradištního, které datujeme do druhé poloviny 10. století až do 13. století, máme rozsáhlé doklady především o existenci valového opevnění. Nadále jsou nám z toho období k dispozici také četné keramické nálezy, zdobené oběžnou rytou šroubovicí. Samozřejmě, čím mladší časové období sledujeme, tím je kvalitai kvantita archeologického materiálu větší. Z období středověku máme kromě keramických nálezů početný také materiál skleněný a organický jako např. kožené brašny apod. Z doby vrcholného středověku je nám znám potom i vzhled zástavby.⁸³

Většina archeologických situací je v dnešní době tedy vyvolána především výstavbou nových budov, komunikací či výkopovými pracemi. Samozřejmě již v minulosti docházelo k několika pozemním úpravám, a proto také často dochází k situacím, že sledované lokality jsou již narušené a nálezy v nich tedy sekundárně uloženy. I přesto jsou nám důležitým dokladem. Sledování jakýchkoliv aktivit, porušujících současný terén je proto důležité zaznamenat a zdokumentovat. A to právě proto, že dochází k poničení situací, které by byly bez odborného archeologického sledování nenávratně ztraceny. Samozřejmostí je, že ne u všech terénních úprav, ať už je to způsobeno nechotou investora či jeho vlastním pocitem pohodlnosti, dochází k účasti archeologa. V důsledku tohoto dochází k nenávratnému porušení a ztrátě zajímavých poznatků o historii města. O to více jsou nám potom poznatky z archeologických výzkumů cennější.

---

⁸² Na základě výsledků archeologického výzkumu ve Štěpánkově ulici došlo k hypotéze, že v 9. a 10. století nebyla chrudimská ostrožna osídlena (FROLÍK– SIGL. Předběžná zpráva o výsledcích ZAV v Chrudimi).

⁸³ Blíže o vzhledu středověkých staveb, odkrytých v Hradební ulici v: FROLÍK – MUSIL. ZAV v Chrudimi.

10 Vzhled a vývoj chrudimského hradiště

10.1 Opevnění

Charakteristické pro každé hradiště bylo jeho opevnění. To chrudimské mělo několik fází. Prvotně zde existoval pravěký val.⁸⁴ Nadále obléhalo akropoli valové opevnění, datované zhruba do 9. a 10. století. Z něhož byla zachycena roštová konstrukce.⁸⁵ Nadále byl odkryt val komorový z 11. století.⁸⁶ Obě fáze valu byly zachyceny především záchranným archeologickým výzkumem na Školním náměstí v roce 2006.⁸⁷ Poslední fáze valu byla datována do 12. století. Tehdy byl val dosypán a byla k němu přistavěna šikmá zadní stěna.⁸⁸ Od dob vrcholného středověku bylo město chráněno městskou hradbou. Datována byla do 13. století a její opevňovací systém byl protnut během rekonstrukce kanalizace na Resselově a Školním náměstí.⁸⁹ Její existence byla potvrzena při výzkumu ve Štěpánkově ulici⁹⁰ a opětovně v ulici Filištínské v letech 1996 až 1997⁹¹. Součástí opevnění byla také parkánová hradba, která však byla datována až do století patnáctého.⁹²

Nejobsáhlejší informace o opevnění chrudimské ostrožny přinesly výsledky posledních výzkumů. V letech 2004 a 2006 byl proveden archeologický výzkum v prostoru Školního náměstí a Komenského ulice, kde byly nalezeny pozůstatky valového opevnění z doby slezskoplatěnické kultury. Jeho pozůstatků bylo použito k výstavbě opevnění v období středohradištním, kdy společná výše obou valů činila asi 2, 5 metru a právě středohradištní val byl minimálně 7 m široký. Výzkumem bylo doloženo, že valové opevnění bylo dvakrát upravováno.

„Nejprve bylo původní těleso s roštovou konstrukcí rozšířeno směrem od hradiště (k západu) o násep s komorovou konstrukcí. V původním uložení byly komory zjištěny a zkoumány v sondách VI a III a je zřejmé, že pokračovaly směrem k západu... Zadní stěna této fáze, indikovaná nevelkými kúlovými jamkami ve dvou řadách... byla prozkoumána ve

⁸⁴ Val zaznamenán při několika archeologických výzkumech (FROLÍK. Chrudim – raně středověké centrum; FROLÍK – MUSIL. ZAV v Chrudimi.).

⁸⁵ Zmínky o středohradištním valu v: FROLÍK, J. *Zpráva o ZAV*; FROLÍK – SIGL. *Zpráva o ZAV Filištínská*. TÍŽ. AV v Chrudimi; TÍŽ. Pokračování AV ve Filištínské ul.; TÍŽ. Mladohradištní valové opevnění.

⁸⁶ FROLÍK. Chrudim – raně středověké centrum; FROLÍK – SIGL. Mladohradištní valové opevnění.

⁸⁷ FROLÍK. *Zpráva o ZAV*.

⁸⁸ FROLÍK. Hrad.

⁸⁹ FROLÍK – SIGL. Předběžná zpráva o výsledcích ZAV v Chrudimi.

⁹⁰ TÍŽ. Pokračování ZjV ve Štěpánkově ulici čp. 85.

⁹¹ TÍŽ. *Zpráva o ZAV Filištínská ul.*

⁹² TÍŽ. Mladohradištní valové opevnění.

východní části sondy II. Původní šíři komorové konstrukce lze stanovit na 5,3 m. Její vnitřní část destrukovala a vytvořila kužel, tvořený původní výplní jednotlivých komor... a jednotlivými dřevy, dochovanými v podobě zuhelnatělých proplátek či hnědavě zabarvených otisků. Opevnění bylo opraveno tak, že k destrukované vnitřní stěně byl přisypán násep sestávající z několika podobných uloženin, ale bez vnitřní ztužující konstrukce. Zadní stěna náspu byla šikmá. Obložena byla vodorovně kladenými prkny, fixovanými šikmo podle sklonu stěny zapuštěnými kůly. Celková zjištěná šíře (mlado)hradištního opevnění, sestávajícího ze tří rozdílných konstrukčních fází, činila 13,9 m, tj. celou zkoumanou délku sondy.⁹³ V závěrečné fázi opevnění, jak dokazovala situace v sondě II, postihl valové opevnění mohutný požár, po němž již opevnění nebylo obnoveno. Za zadní stěnou, která byla při požáru také zničena, byla objevena spáleništní vrstva s mazanicí a uhlíky, široká až 1,8 m. Po poničení opevnění požárem byl val zřejmě zplanýrován. Na místě valu byla na konci 13. století z části vystavěna městská hradba.⁹⁴

Samozřejmě i dřívější poznatky přinesly zprávy o existenci opevnění. Prvotně z pozorování M. Lüssnera a F. Schmoranze⁹⁵ na východní straně městského jádra vyplývá, že zde existovalo valové opevnění, v jehož konstrukci bylo použito dřevo. V prostoru zkoumané plochy byla odkryta trojí vrstva uhlíků a mazanice. Bylo také zjištěno, že před valem se nacházel příkop.⁹⁶

Novodobější výzkumy dokládají, že přístup do hradiště byl od 10. století situován na východní straně, patrně v místě pozdějšího vstupu do města v Břetislavově ulici. Z výzkumů ve Štěpánkově ulici, v proluce mezi Resselovým a Školním náměstím a ve Filištínské ulici máme tedy zaznamenány pozůstatky opevnění valového. První průřez opevněním byl získán v kanalizačním průkopu na severní straně kostela Nanebevzetí Panny Marie. Byl zde objeven násep o šíři 4,6 m a výši 1,1 m. Před valem existoval mělký příkop o minimální šířce 5,5 m a zachycené hloubce 1,5 m. Ve spodní části byl zaplněn až 60 cm silnou vrstvou zetlelého dřeva. O patnáct metrů východněji od toho valu bylo zjištěno další valové opevnění, široké 10 m a vysoké asi 1,6 m. Ještě před ním se nacházel příkop o minimální šíři 9 m. Přímé datování bohužel nebylo možno určit, protože výzkum probíhal v zimě a z promrzlé zeminy nebylo

⁹³ Citováno z: FROLÍK. Hrad. S. 557 – 558.

⁹⁴ FROLÍK. Chrudim – raně středověké centrum.

⁹⁵ Sledování archeologických situací v 19. století.

⁹⁶ O zachycení valového opevnění se zmiňuje Mořic Lüssner (LÜSSNER, Mořic. 1860. Archeologické zprávy z Chrudimi za rok 1859. In *Památky archeologické* 4/2, 1860, s. 89 – 91).

možno odebrat kvalitní vzorky.⁹⁷ Fragment mladohradištního opevnění byl nadále zaznamenán ve Štěpánkově ulici čp. 85/I. Zdejší valové těleso bylo stavěno přímo na povrch starší vrstvy. Velikosti valu zaznamenána v mírách 1, 4 x 1, 05 m. Za valovým opevněním bylo dokumentováno rovné, zřejmě uměle upravené podloží. Stratigrafický vztah jednotlivých vrstev dovoluje předpoklad, že nad podloží ležící středohradištní souvrství v tomto prostoru bylo odkopáno a získaná zemina byla použita při stavbě nového valu. Ten později zanikl požárem a jeho zadní stěna se vyvrátila směrem na sever čili dozadu.⁹⁸ Opevnění bylo později opraveno či znovu postaveno. Z mladší doby je zachycen fragment zídky, pravděpodobně zadní strana valu, tvořená řádkou opukových kamenů, lícovaná směrem k severní straně. Vlastní těleso mladší váze valu bylo pozdějšími zásahy a objekty zcela zničeno. Jak již bylo řečeno, byla existence valu zaznamenána také při výzkumu v letech 1996 a 1997 ve Filištínské ulici. Znatelné bylo především v sondách A a B. V sondách C až H by bez určení v předchozích sondách nebylo opevnění rozpoznáno, byly zde totiž zachyceny pouze jeho destrukční vrstvy. Předtím, než zde stávalo mladohradištní valové opevnění, dokladujeme na místě zaniklých budov fungování kultur nálevkovitých pohárů a slezkoplatěnické kultury. Výrazná bylave Filištínské ulici také deprese po zaniklém středohradištním příkopu o šíři až 3, 2 m a hloubce 60 až 80 cm, probíhající ve směru západ – východ napříč všemi sondami.⁹⁹ Příkop se postupně zanášel a minimálně jedenkrát byl proto obnovován a prohlubován do svého původního rozsahu. Dataci příkopu do 9. a 10. století umožnil kromě keramiky provincionální nález železného křížku, jehož povrch byl pocínován a zdoben vývalky a rytým ornamentem. Po spálení mladohradištního valu, bylo opevnění buď opraveno, nebo znovu vystavěno.¹⁰⁰

Závěrem tedy můžeme k otázce mladohradištního opevnění hradiště říci, kromě informací uvedených výše, že samotné opevnění mělo dvě fáze, z čehož hypotézou Frolíka a Sigla zůstává, že vnitřní, menší valové opevnění patří do starší fáze (10. a 11. století) a mohutnější, vnější opevnění do fáze mladší (12. a 1. polovina 13. století).¹⁰¹

Nejpozději ve 13. století bylo město obeháno kamennou městskou hradbou. Ta byla odkryta v 80. letech 20. století na západním okraji Žižkova náměstí. Hradba sestávala

---

⁹⁷ FROLÍK – SIGL. New Facts.

⁹⁸ Shrnutí o mladohradištním opevnění v: FROLÍK - SIGL. Mladohradištní valové opevnění.

⁹⁹ FROLÍK – SIGL. *Zpráva o ZAV Filištínská ul.*; TÍŽ. AV v Chrudimi; TÍŽ. Pokračování AV ve Filištínské ul.

¹⁰⁰ FROLÍK – SIGL. Chrudim v pravěku a středověku.

¹⁰¹ Hypotéza vyřčena v článku o opevnění hradiště (FROLÍK - SIGL. Mladohradištní valové opevnění.).

z kamenné zdi, jejíž šíře dosahovala 2, 5 m a výšky 2, 1 m. Před hradbou byl zjištěn více jak tři metry hluboký příkop o šíři asi 16, 5 m. Téměř o čtyři desítky metrů východněji před hradbou ležela kamenná parkánová hradba, jejíž šíře činila 2, 5 m. Před ní byl opět umístěn příkop, tentokrát asi 22 m široký a více jak 3 m hluboký.¹⁰² Městská hradba a příkop byly nadále objeveny také při výzkumu v Břetislavově ulici, dále na Školním náměstí a Komenského ulici. Místní prostor byl však v 19. století zastavěn, dnes již zaniklými budovami starého děkanství a tzv. staré školy, a proto není možné situaci zde blíže charakterizovat.¹⁰³

10.2 Vnitřní zástavba

Archeologické výzkumy posledních let nám tedy poskytly důležité informace o existenci opevnění. Díky nim můžeme upřesnit i pravděpodobný rozsah hradiště. Mezi prvními osadníky dnešního městského centra bychom našli obyvatele kultury nálevkovitých pohárů a kultury slezskoplatěnické.¹⁰⁴ Nadále zde máme doklady z doby hradištní¹⁰⁵ a časově mladší existenci středověkého města, která je doložena i písemně.¹⁰⁶ Právě středověké město bylo svým rozsahem zhruba stejně velké jako předchozí hradiště. Podrobné informace o podobě města nám přinesly četné archeologické výzkumy.

Ve Štěpánkově ulici v 80. letech 20. století byla v sondě I objevena část srubové stavby, pravděpodobně z 11. století. V interiéru stavby byla odkryta vrstva zuhelnatělého obilí. Dále zde byly objeveny různé typy dřevěných konstrukcí jako např. části plotů či dřevem zpevněné komunikace. Pozůstatky plotů jsou dokladem rozdělení hradištního prostoru na menší jednotky. Byly tvořeny řadou menších kůlů a kolíků, mezi nimiž se původně nacházel výplet z proutí. Patrně zde byl nalezen i rošt, který ležel pod zděnou stavbou. Byl tvořen šesti rovnoběžně položenými mohutnými kůly, které byly podloženy příčným trámkem a zajištěny drobnými kolíky.¹⁰⁷

---

¹⁰² FROLÍK – SIGL. New Facts.

¹⁰³ FROLÍK. Hrad.

¹⁰⁴ SIGL. PV v Hradební ulici.

¹⁰⁵ FROLÍK - MUSIL. ZAV v Chrudimi.

¹⁰⁶ KUČA. *Města a městečka*.

¹⁰⁷ FROLÍK – SIGL. ZjV v Chrudimi – Štěpánkově ul.

10.3 Rozparcelování a komunikace

U jistých archeologických výzkumů došlo také k dokladu o rozparcelování jednotlivých městských částí. Situace byla zachycena ve Filištínské ulici v podobě dřevěného plotu z kůlů, navzájem původně spojených výpletem na hranici mezi parcelami domů čp. 39/I a 40/I.¹⁰⁸ Stopy po kúlovém plotu byly zachyceny také v Hradební ulici ve čtverci N6, jak je doloženo kromě jiného fotograficky v obrazové příloze.

V dnešní době jsou pro nás komunikace zcela běžnou záležitostí. S pomocí archeologických výzkumů byly ve městě Chrudim doloženy úpravy cest i z dob minulých, a to štětováním, kúlovými trámy či dlažbou.

Pravděpodobně např. dnešní Břetislavova ulice je pozůstatkem cesty z 12. a první poloviny 13. století, která obcházela chrudimský hrad. Lze tak alespoň usuzovat z toho, že se vymyká pravidelně vyměřenému uličnímu systému. Terénní vrstvy, datované právě do počátku 12. a počátku 13. století byly překryty vrstvou hrubého štětu, které dokládají existenci komunikace. Časově mladší cesta, zřejmě středověká či raně novověká, upravovaná štětem či dlážděním, byla objevena také v prostoru dnešního Žižkova náměstí.¹⁰⁹ Stejně tak i ulice Hradební zde existovala již ve středověku, avšak se vychylovala poněkud z dnešní osy.¹¹⁰

10.4 Hrad

*„I přitáhl do hradu Chrudimi, kde chtěl shromáždit své vojsko...“*¹¹¹ Takto zapsal do své Kroniky české příchod českého krále Břetislava do Chrudimi Léta Páně 1055 Přibík z Radenína řečený Pulkava. Jak již bylo řečeno výše, zemřel v témže roce v Chrudimi český kníže Břetislav. My dnes víme, že zmiňovaným hradem je tehdejší hradiště. O existenci pozdějšího hradu v Chrudimi však vzniklo několik hypotéz.

Zcela přesvědčený o existenci hradu v Chrudimi je i Tomáš Durdík, který ve svých publikacích jasně hovoří o podobě kastelu středoevropského typu, lichoběžníkového tvaru a dvojdílné dispozice. Hrad měl být založen společně s městem před rokem 1276 Přemyslem

¹⁰⁸ FROLÍK – SIGL. PAV v Chrudimi – Filištínské ul.

¹⁰⁹ FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. 1993. Archeologický výzkum v Břetislavově ulici a na Žižkově náměstí v Chrudimi. In *Zpravodaj muzea v Hradci Králové* 19, 1993, s. 80 – 86.

¹¹⁰ FROLÍK - MUSIL. ZAV v Chrudimi.

¹¹¹ Citace z kroniky Přibíka z Radenína, řečeného Pulkava (*KRONIKY DOBY KARLA IV.*, s. 302).

Otakarem II.¹¹² „Před východní, z linie městské hradby mírně předstupující čelo bylo zřejmě z obranných důvodů předloženo obdélní, hradbou opevněné prvé nádvoří. Jeho ohrazení se dosud z části zachovalo v domě čp. 57/I... Severovýchodní nároží zpevňovala mírně vystupující čtverhranná věž... Přístupová komunikace do prvního nádvoří vcházela z náměstí podél severní fronty jádra, otáčela se okolo presbytáře kaple a branou v hradbě mezi kaplí a Žižkovou věží vstoupila na druhé nádvoří. Průběh cesty byl tedy dokonale pravotočivý.“¹¹³ I takovéto hypotézy, mluvící téměř se stoprocentní jistotou o chrudimském hradu, vyvolávají v odbornících pochybnosti, a ti se tak ještě více snaží otázku existence hradu objasnit. Bohužel stavby, které mohly s hradem bezprostředně souviset a existenci tak potvrdit, a to Žižkova věž a její sousední dům, byly v 19. století zcela zničeny. I přesto proběhl archeologický výzkum, který měl v otázce hradu důležitou úlohu.¹¹⁴

Hrad se pravděpodobně nacházel v prostoru severně od Břetislavovy ulice, zřejmě v prostoru Školního náměstí a Komenského ulice. Zde byly v minulosti zachyceny fragmenty opevnění, po jehož zániku zde byly zapuštěny do země základy zděné stavby. Podle rozměrů, které byly na místě zjištěny a činily asi 3, 5 a druhý minimálně 5 m, se zřejmě jednalo o základy věžovité stavby.¹¹⁵ Jistě víme, že hrad zde musel stát nejpozději do roku 1338. Tehdy stál totiž již v prostoru předpokládaného hradu presbytář kostela dnešního chrámu Nanebevzetí Panny Marie. Pravděpodobně byla část hradu k výstavbě presbytáře kostela využita. Předpokládá se tak, že samotný presbytář kostela je shodný s částí hradu. Terénní blok, zasahující do presbytáře kostela a zároveň vysunutý z linie městského opevnění, zde totiž stával chronologicky dříve. V souvislosti s tímto terénním blokem můžeme předpokládat, že areál hradu měl přibližně obdélný tvar. Průzkum, který měl také pomoci objasnit existenci hradu, proběhl v prostoru dnes již zaniklé tzv. Žižkovy věže, která je nám známa pouze z ikonografických materiálů. V jejím prostoru však bylo zjištěno, že místní terén byl plošně několikrát snižován a z věže zde nezbyly ani základy. Dle Frolíkovy hypotézy však dochází k dataci věže taktéž do doby před rokem 1276. Dodnes tedy není stoprocentně jisté, zda v Chrudimi hrad stál či ne. Dle písemných zmínek a dosavadních archeologických poznatků můžeme spekulovat o tom, že hrad zde své místo měl. Potvrdit nám to však může až

---

¹¹² FROLÍK – SIGL. New Facts.

¹¹³ Slova Tomáše Durdíka o podobě chrudimského hradu (DURDÍK. *Hrady kastelového typu*. S. 216 – 218)

¹¹⁴ FROLÍK. *Zpráva o ZAV*.

¹¹⁵ FROLÍK. Hrad.

další archeologický výzkum, který by se mohl soustředit např. na prostor skrytý dnes pod zatravněnou plochou a asfaltem Školního náměstí, kam lze hrad lokalizovat.¹¹⁶

---

¹¹⁶ Tuto myšlenku vyslovit po výzkumu na Školním náměstí a v Komenského ulici Jan Frolík (FROLÍK, Hrad.).

11 Harrisova metoda

V 90. letech 20. století se do našich zemí dostala metodika, která měla pomoci při popisování složitých stratigrafických situací. Tato metoda tzv. Harrisova nám pomáhá pochopit vývoj stratigrafických situací jednotlivých lokalit.

Archeologická naleziště nám poskytují značné doklady o existenci člověka a jeho způsobu života, ať už jsou to jámy, hroby, zdi či obydlí. Tyto objekty na sebe různým způsobem nasedají, či se vzájemně porušují. Abychom si uvědomili, který objekt je starší či mladší, jsou tyto poznatky zaznamenány dle stratigrafického vztahu jako stratigrafická jednotka. Tyto jednotlivé stratigrafické jednotky, nebo se také užívá názvu kontext či uloženina, jsou poté jednotlivě popsány. Všechny informace o kontextu jsou zaznamenány do předem určených formulářů. Cílem při vyplňování formulářů je, aby každý popisoval stratigrafické jednotky stejným způsobem a bylo tím dosaženo maximální možné standardizace písemné dokumentace. Popis sestává ze tří částí, a to z písemného záznamu, grafického záznamu a záznamu vztahu k jiným kontextům na nalezišti. V zásadě existují 4 základní typy stratigrafických jednotek, Jsou to uloženina, výkop, zeď a styková plocha. Uloženinou může být nadále vrstva či výplň nějakého objektu. Tyto stratigrafické jednotky byly v případě zpracovávaného objektu N6 nejčastějším jevem. Výkopem potom může být jakýkoli zahloubený útvar. „*Styková plocha reprezentuje povrch existující v určitém období, který je dokladem určitého dění (události) na nalezišti. Příkladem může být vrstva s ušlapaným povrchem jako doklad skutečnosti, že se v této úrovni načas zastavil nárůst terénu a po úrovni se chodilo.*“¹¹⁷ Mezi jednotlivými stratigrafickými jednotkami vzniká nadále stratigrafický vztah. Je-li zkoumaná jednotka stratigraficky pod jinou jednotkou, znamená to, že zkoumaná jednotka je časově starší. Je-li případ opačný a zkoumaná jednotka je tedy stratigraficky nad, pak je časově mladší. V třetím případě se jednotky nedotýkají, čili mezi nimi není žádný stratigrafický vztah. Abychom lépe viděli mezi jednotlivými jednotkami vztah a časový sled, zapisuje se jejich vzájemnost (tzv. stratigrafická sekvence) do diagramu, známého jako Harrisova matice nebo také Harrisův vývojový diagram.¹¹⁸

---

¹¹⁷ Citováno z článku Jana Frolíka o používání Harrisovy matice v praxi (FROLÍK, Jan. 1991. K užití formulář v terénní archeologické práci. In *Archeologické fórum: archeologický diskusní sborník 2*. Praha, 1999, s. 51).

¹¹⁸ Tamtéž.

12 Keramika

Nejčastějším archeologickým nálezem jsou zlomky keramiky. Patří proto k nejdůležitějším pramenům i pro archeologické studium osídlení. Celé nádoby jsou povětšinou nacházeny v hrobech a v jámkách. Na sídlištních nalezištích, jak je tomu v případě Hradební ulice, se musíme spokojit s několika tisíci pouhých zlomků keramiky. Na sledovaných místech bohužel často dochází k opakovanému přemístování zeminy v souvislosti s různými výkopy, a proto se často stává, že v jednotlivých vrstvách jsou nalezeny střepy různého stáří, jsou tedy sekundárně uloženy. V některých případech však leží nález na svém původním místě uložení, a pak nám jsou poskytnuty téměř plné informace o odkryté vrstvě a umožňuje nám její relativní chronologické zařazení.

Keramika nalezená na výše zmíněných nalezištích (Filištínská ulice, Štěpánkova ulice, Resselovo náměstí), datovaná do středohradištního období, si byla charakteristicky velmi podobná. Technologicky se jedná o oxidačně vypálený slídnatý materiál, obtáčený zejména v okrajových částech nádob. Barevně převažují hnědé a červenavě hnědé odstíny. Převážnou většinu tvoří bezuché hrnce. V technologii i ve výzdobných motivech můžeme pozorovat pozvolný vývoj. Charakteristickým rysem je plastická profilace na podhrdlí, typická pro východočeskou oblast. Mezi výzdobnými motivy převažují řady několikanásobných vrypů, vícenásobná hřebenová vlnice či hřebenová linie a obtáčená rytá šroubovice. Výzdobné motivy se často kombinují. Okraje nádob jsou profilovány jednoduše. Důležitou skupinou, výjimečně zastoupenou, byly zlomky keramiky s kalichovitou profilací okraje, pocházející z pražského keramického okruhu.

Barva střepů souvisí nepochybně s druhem keramické hlíny, která byla při výrobě použita a na způsobu výpalu. Výpal mohl být buď oxidační, při kterém se dostával do spalovacího prostoru dostatek vzduchu a díky čemuž se oheň nedusí a dochází tak k dokonalému spalování. Po výpalu je barva keramiky téměř totožná s původní barvou použité hlíny. Druhý způsob výpalu keramiky je redukční, při němž se topí tak, aby do spalovacího prostoru nepřicházel vzduch, a dochází tak k nedokonalému spalování. Tento způsob výpalu byl nejčastěji využíván u běžné keramiky, v období středověku byl tento způsob vypalování keramiky využíván častěji než výpal oxidační. Výsledná vypálená keramika redukčního typu je charakteristická barvou tmavých odstínů – hnědé, šedé či

černé.¹¹⁹ Právě tak barva střeptů, nalezených ve čtverci N6, se pohybuje v různých odstínech základních barev šedé, černé či hnědé. Často také došlo ke kombinaci několika barev např. šedo – hnědá, hnědo – oranžová či k výskytu více barev současně. Ale o tom bude podrobněji řečeno ještě níže.

---

¹¹⁹ URL <http://www.slovane.cz/view.php?cisloclanku=2009080004> [cit. 2010-03-11].

13 Výzkum v Hradební ulici

13.1 Metoda výzkumu

V další části své bakalářské práce se soustředím na záchranný archeologický výzkum, který proběhl od dubna do října 2006. Na nároží Hradební ulice a Resselova náměstí mělo dojít k výstavbě obchodně bytového centra s podzemními garážemi, které je dnes známé jako centrum Balustráda. Nenávratně měly být zničeny informace o chrudimské historii, a proto bylo důležité, zachytit pomocí archeologického výzkumu alespoň co nejvíce informací. Po neuvážených demolicích, které proběhly v roce 1994, zde vznikla proluka, zahrnující parcely čp. 14/I a 15/I a zadní část parcely domu čp. 10/I.¹²⁰ Hradební ulice se tedy nachází v severní části chrudimského městského centra, v těsném sousedství Resselova náměstí. V prostoru, na místě, jež je dnes v katastrálním plánu zachyceno pod číslem 7063, byla pod dohledem archeologa při strojní skrývce odstraněna horní recentní destrukce a navážka. Poté, co byla plocha výzkumu začištěna, zde byla vyměřena a nadále rozložena čtvercová síť, zachycující celkovou plochu asi 450 m². Orientovaná byla ve směru delší osy na sever. Položeno bylo tedy 50 čtverců (A1- A7, B1 – B7, C1 – C8, D2 – D8, E2 – E5, F2 – F3, G2 – G3, G6 – G7, H5 – H7, I6 – I7, N3 – N8) o velikosti 3 x 3 m. Čtverce byly šachovnicovitě vybírány a po přirozených terénních vrstvách zapisovány do formulářů dle Harrisovy metody a Manuálu Muzea města Londýna. Samozřejmě byla také prováděna standardní kresebná, měřičská, plánová a fotografická dokumentace.

13.2 Čtverec N6

V jihovýchodní části zkoumané plochy v Hradební ulici v roce 2006, byly situovány čtverce, označené písmenem N. Pro svou práci jsem si vybrala čtverec značený jako N6, jehož součástí byla i zásobní obilní jáma s početným souborem keramických zlomků, datovaných do středohradištního období.

Popis stratigrafické situace čtverce N6 byl vypracován dle grafického záznamu Harrisovy matice, půdorysů objektu a formulářů, na kterých byly zaznamenány informace o jednotlivých stratigrafických jednotkách. Důležitým písemným zdrojem byly samozřejmě také plány zkoumané plochy, včetně záznamů o nivelaci každé uloženy. Jednotlivé vrstvy a objekty jsou vždy označeny trojmístným číslem. V případě, že se jedná o uložení, začíná

---

¹²⁰ FROLÍK - MUSIL. ZAV v Chrudimi.

označení číslem 1 např. 101, 102 atd. V případě, že se jedná o výplň objektu, začíná označení číslem 5 a výše např. 501, 602 aj. Do čtverce zasahovaly také zdi, které byly označeny trojmístným číslem začínajícím 9 např. 906 apod. U jednotlivých objektů, především u kůlových jamek, jsou zaznamenány jejich rozměry. Ty jsou měřeny buď v průměru, nebo v ose nejprve sever – jih, poté východ – západ. V jednotlivých formulářích bylo uvedeno naleziště (Hradební ulice, Chrudim), rok výzkumu (2006), areál (N6), druh kontextu a číslo kontextu. Uloženiny nadále obsahovaly druh (vrstva či výplň), případně sílu, druh zeminy v podobě jemné a hrubé komponenty, tvořenou různými příměsemi (např. uhlíky, mazanice, kamínky). Další kolonka obsahovala stratigrafické uložení kontextu, ležící stratigraficky nad nebo pod jinou stratigrafickou jednotkou. Nástrojem, v našem případě nazvaném výzkumná metoda, bylo používáno nejčastěji škrabky či lžíce. Zapsáno bylo také datum vykopání a zaznamenání, včetně jména, kdo situaci zaznamenal. Občas se u jednotlivých kontextů objevily také poznámky. Formulář samozřejmě obsahoval i další kolonky, ty však v případě zpracovávaného čtverce N6 nebyly vyplněny.

13.3 Strategická situace čtverce N6

Stratigraficky nejstarším zjištěným terénem bylo sprašové podloží (kontext 128 = 189), ležící nejnižší v naměřené úrovni asi 243 m. n. m.. Složení jílu bylo maximálně tvořeno světle žluto – hnědou kyprou prachovou hlínou. Stratigraficky nad tímto podložím, zahlobená vně, byla nalezena skupina deseti kůlových jamek označené jako objekty k. 629 až 638. Každá z těchto jamek byla vyplněna zeminou různého složení, a to následovně. Pravidelná kůlová jamka (k. 629), zhruba kruhová o průměru asi 6 cm, jejíž stěny byly pravidelné, přímé/šikmé s ostrým, neznatelným dnem, byla vyplněna kontextem, označeným k. 190. Ten obsahoval kyprý šedo – hnědý prachový jíl s drobnými částicemi uhlíků a železa. Další pravidelná kůlová jamka oválného tvaru (k. 630) byla asi 8 cm hluboká a v průměru zhruba 6 cm široká. Stěny byly pravidelné, přímé a ostré. Dno jamky bylo konkávní a hrana přecházela pozvolně do podloží.

Vyplněna byla uloženinou, složenou zhruba z 60% kyprým šedo – hnědým jílem, dále z 35% kyprým světle hnědým jílem a zbylou masu tvořily uhlíky a úlomky rozmočené opuky (kontext 191). Vedlejší jamka k. 631 byla tvořena opět kyprým jílem, tentokrát světle šedo – hnědým s drobnými uhlíky (kontext 192). Hloubka jamky dosahovala 13 cm, tvar byl pravidelný, oválný. Pravidelné byly také šikmé stěny, dno nebylo dobře znatelné. V ose sever – jih činila velikost jamky 5 cm, v ose východ – západ 7 cm. Další kruhová jamka k. 632 byla

vyplněna uloženinou k. 193, obsahující 95% jemné komponenty kyprého tmavě hnědo – šedého prachového jílu a dále skvrnky popela a uhlíků. Stěny jamky byly ostré, pravidelné a přímé, dno konkávní. Hloubka jamky dosahovala 11 cm, velikost činila v průměru cca 8 cm.

Jamka, značená v Harrisově matici číslem k. 633, byla oválného tvaru. Naměřená hloubka dosáhla asi 10 cm. Stěny byly ostré, pravidelné, přímé/konkávní/konvexní. Dno nebylo znatelné. V ose sever – jih činila velikost jamky 14 cm, v ose východ – západ 12 cm. Vyplněna byla kyprou tmavě hnědou prachovojílovitou hlínou s drobkou uhlíků (k. 194). Další vrstva (k. 195) tvořila výplň stratigraficky starší, 11 cm hluboké a 7 x 5 cm široké, oválné jamky k. 634. Uloženina obsahovala kyprou světle hnědou prachovojílovitou hlínu s drobnými uhlíky. Další jamka (k. 635) byla vyplněna kyprým šedo – hnědým jílem, dále kyprým světle hnědým jílem a obsah vrstvy tvořila také hrubá komponenta drobných uhlíků (vrstva k. 196). Rozměry jamky byly zachyceny v průměru asi 7 cm, hloubka dosahovala 13 cm. Tvar byl pravidelný, kruhový. Stěny byly taktéž pravidelné, šikmé/konkávní. Konkávní bylo také dno. Pravidelná, oválná křulová jamka k. 636, 6 cm hluboká, o velikosti 8 x 11 cm s konkávními stěnami a dnem, obsahovala kyprý šedo – hnědý jíl (vrstva k. 197). Kyprým světle šedo – hnědým jílem s drobnou mazanicí byla tvořena další vrstva (k. 198), výplň jamky k. 637. Ta byla zhruba 4 cm široká a 13 cm hluboká. Tvar byl pravidelný, kruhový, stěny pravidelné, šikmé a dno neznatelné. Poslední zhruba oválná jamka v úrovni s k. 638 byla vyplněna opět světle šedo – hnědým jílem, tentokrát s drobnými uhlíky. Velikost jamky dosahovala 9 x 4 cm, hluboká byla 6 cm. Stěny byly ostré, pravidelné, přímé/šikmé a dno konkávní. Stratigraficky nad těmito jamkami a jejich výplněmi ležela sídlištní vrstva k. 127b, pravděpodobně pravěká. Složená byla kyprou tmavě hnědou prachovou hlínou a příměsí drobných uhlíků. Na tuto vrstvu naléhaly dva proplásky popela, složené kyprým uhlíkatým prachem bílé barvy s fragmenty drobných a malých uhlíků a s drobnou příměsí kyprého černého uhlíkatého prachu (kontexty 180 a 181). Na těchto vrstvách opět ležela vrstva kypré tmavě hnědé prachové hlíny s drobkou uhlíků, značená jako k. 127a. Mladší, stratigraficky ležící nad vrstvou k. 127a, byly vrstvy k. 151, k. 154 a objekt k. 970. Vrstva k. 151 byla tvořena z 60% středně ulehlou tmavě hnědo – šedou prachovou hlínou, drobkou uhlíků, které tvořily zhruba 20%, drobkou mazanicí a malými až velkými kamínky opuky a jinými středními kamínky. Stratigraficky nad ní ležela pravidelná křulová jamka o rozměrech 6 x 6 cm, hluboká 26 cm, označená číslem k. 592. Stěny jamky byly pravidelné, přímé/konvexní, dno nebylo znatelné. Výplň jamky (k. 592) činila 13 cm široká vrstva středně ulehlé světle šedé prachové hlíny s drobkou uhlíků (k. 161). Na ní naléhala v téže jamce opět 13 cm široká vrstva k. 160,

obsahující středně ulehlou hnědo – šedou prachovou hlínu s větším podílem uhlíků než vrstva předchozí, a také s příměsí mazanice a malých opukových kamínků. Na téže úrovni, jako právě popsaná jamka, se nacházela série dalších 28 kůlových jamek, V Harrisově matici jsou jamky označeny pod čísly k. 572, 583, 585 – 587, 593 – 596, 600 – 611, 613, 614, 616 – 620. Každá jamka dále obsahovala výplň, označenou v matici pod čísly k. 152, 156 – 159, 162 – 179, 182 – 186. U jamek je uvedena tedy jejich velikost nejprve ve směru sever – jih, druhý rozměr je šíře jamky ve směru východ – západ. Stratigraficky pak vypadala situace následovně. Jamka k. 572, veliká asi 7 x 5 cm a hluboká 26 cm, byla vyplněna kyprou tmavě šedou prachovou hlínou, hrubou komponentou malých opukových kamínků a drobků uhlíků a mazanice (k. 152). Její tvar byl zhruba kruhový, stěny ostré, nepravidelné, přímé/konvexní/konkávní s pozvolným přechodem a konkávním dnem. Další jamka (k. 583), jejíž hloubka činila 30 cm s rozměry 20 x 16 cm, obsahovala kyprou tmavě šedou prachovou hlínu se zhruba 15% drobků uhlíků a 10% příměse, tvořené malými fragmenty a drobků mazanice, malými až středními kamínky a nahodilými kamínky opuky (vrstva k. 156). Výplň (k. 157) jamky k. 585 byla opět složena kyprou tmavě šedou prachovou hlínou, tentokrát s 10% drobných až malých fragmentů uhlíků a malými až středními kamínky. Nahodile se objevily také drobků mazanice. Hloubka jamky činila zhruba 46 cm a rozměry asi 10 x 10 cm. Tvar byl zhruba oválný, zlom ostrý a stěny pravidelné, přímé. Dno konkávní. Sedm centimetrů hluboká kruhová jamka k. 586, jejíž průměr činil zhruba 3 cm, obsahovala výplň (k. 158) kypré světle hnědo – šedé prachové hlíny s drobků uhlíků. Stěny jamky byly pravidelná, přímé s ostrým přechodem, dno neznatelné. V 8 x 8 cm veliké kruhové jamce k. 587, hluboké asi 15 cm, byla nalezena 70% kyprá šedá prachová hlína, dále drobků uhlíků, jejichž podíl byl 25% a malé kamínky (výplň k. 159). Stěny byly opět pravidelné, přímé a dno neznatelné. Uloženina k. 162 tvořila výplň pro zhruba kruhovou jamku k. 593, hlubokou 5 cm a 4 x 4 cm velikou. Stěny jamky byly pravidelné, šikmé, dno konkávní. Složení její výplně činila kyprá šedá prachová hlína s malým podílem drobných uhlíků. Pravidelné, přímé stěny měla jamka k. 594, veliká 6 x 8 cm, tedy zhruba oválného tvaru. Vyplněna byla opět kyprou šedou prachovou hlínou s drobnými uhlíky, avšak tentokrát také s příměsí kypré světle žluté prachové hlíny a drobků mazanice (k. 163). Hloubka jamky činila 22 cm. Kyprá šedá jílovitá hlína s drobnými kamínky, mazanici a uhlíky (výplň k. 164) byla uložena v 17 cm hlubokém a 9 x 8 cm velkém objektu k. 595 s neznatelným dnem. Dalším objektem, velkým 4 x 4 cm, byla jamka k. 596, která obsahovala středně ulehlou světle šedou jílovitou hlínu (výplň k. 165). Hloubka činila 12 cm, stěny byly pravidelné, přímé a dno neznatelné. V jamce číslo 600, jejíž velikost činila 3 x 3 cm, byla nalezena kyprá šedo – hnědá jílovitá hlína (výplň

k. 166). Zlom jamky byl ostrý, stěny pravidelné, šikmé. Konkávního dna bylo dosaženo po hloubce 3 cm. Dále v jamce k. 601 o velikosti 3 x 3 cm a hloubce 3 cm byla obsažena kyprá tmavě hnědá prachová hlína (výplň k. 167). Stejný obsah vlastnila i jamka následující k. 602, pouze byla obohacena o příměs nahodilých drobných uhlíků (výplň k. 168). Velikost jamky činila v průměru asi 3 cm, hloubka 5 cm. Výplň k. 169, kterou obsahovala zhruba 4 x 4 cm velká jamka k. 603, byla tvořena kyprým tmavě hnědým prachovým jílem s nahodilými drobkami uhlíků. Posledních pět popisovaných jamek (k. 596, 600, 601, 602, 603) jsou pravděpodobně pozůstatky dřevěného plotu. Všechny byly kruhového tvaru s pravidelnými stěnami, které byly především šikmé a dna konkávní. V jamce k. 604 byla tedy uložena kyprá hnědo – černá prachová hlína s nahodilými drobkami mazanice a uhlíků (výplň k. 170). Tvar jamky byl oválný a rozměry činily zhruba 7 x 14 cm. Další jamka (k. 605), o velikosti zhruba 6 x 5 cm, byla vyplněna kyprým tmavě černým jílem (k. 171). Tvar jamky byl kruhový, zlom ostrý, stěny pravidelné, přímé a dno konkávní. Také kyprým jílem, tentokrát tmavě šedo – hnědé barvy (výplň k. 172), byla vyplněna 15 cm hluboká kruhová jamka k. 606, velká průměrně 6 x 7 cm. Stejně rozměry vlastnila i jamka následující. V jejím případě (k. 607) byla výplň (k. 173) tvořena kyprým šedo – hnědým prachovým jílem. Hloubka jamky dosahovala 6 cm, zlom byl ostrý, stěny pravidelné a dno konkávní. Kyprou tmavě hnědou prachovojílovitou hlínou s nahodilými drobkami uhlíků a mazanice (k. 174) byla vyplněna jamka k. 608. Rozměry objektu činily v průměru 7 cm, tvar byl kruhový, zlom ostrý, dno konkávní a stěny pravidelné a šikmé. Jamka k. 609, o velikosti asi 7 x 12 cm, obsahovala kyprý tmavě šedo – hnědý prachový jíl s nahodilými zbytky uhlíků a mazanice (výplň k. 175). Kúlová jamka byla oválného tvaru s ostrým zlomem, konkávním dnem a pravidelnými, přímými stěnami. Výplň k. 176 sestávala z kyprého hnědo – šedého jílu s drobkami uhlíků a byla uložena v jamce k. 610. Ta byla velká asi 10 x 12 cm a hluboká 5 cm. Dno bylo tentokrát pravidelné, ploché a stěny šikmé/konkávní. V následující jamce k. 611, jejíž rozměry činily 14 x 18 cm a hloubka 13 cm, ležela kyprá černo – hnědá prachovojílovitá hlína s nahodilými drobkami uhlíků a mazanice (k. 177). Kyprou šedo – hnědou prachovojílovitou hlínou (výplň k. 178) obsahovala kruhová jamka k. 613. Velikost objektu byla vyměřena asi na 4 x 4 cm a hloubka 3 cm. Jamka k. 614, jejíž velikost činila zhruba 3 x 4 cm, byla vyplněna kyprým šedo – hnědým jílem s nahodilými drobkami uhlíků (k. 179). Tvar jamky byl pravidelný, kruhový, stěny i dno konkávní. V jamce zhruba lichoběžníkového tvaru k. 616, jejíž hloubka činila 17 cm a rozměry 8 x 7 cm, byla objevena jemná komponenta, tvořená kyprým tmavě šedým prachovým jílem s 5% hrubou komponentou – drobkami uhlíků (k. 182). Téměř totožnou výplň, pouze obohacenou zhruba o 5% světle šedé prachové hlíny, která se

objevovala ve formě skvrnek (k. 183), obsahovala 18 cm hluboká a 9 x 6 cm veliká oválná jamka k. 617. Zhruba 3 cm hluboká a 6 x 7 cm široká, byla oválná jamka k. 618, jejíž výplň tvořil kyprý tmavě šedý prachový jílu s drobnými uhlíky a malými opukovými kamínky (k. 184). Stěny jamky byly pravidelné, šikmé a dno konkávní. Jamka k. 619, 5 x 5 cm velká a hluboká 9 cm, byla vyplněna kyprým tmavě šedým prachovým jílem, s 10 % podílem drobků uhlíků a dalšími 10% malých opukových kamínků a nahodilými drobků mazanice (k. 185). Poslední jamka (k. 620), jejíž hloubka činila 7 cm a rozměry 12 x 11 cm, obsahovala 85 % kyprého tmavě šedého prachového jílu, 5% uhlíků a téměř 10% tvořily skvrnky světle hnědé prachové hlíny (k. 186). Tvar jamky byl tedy zhruba oválný, stěny přímé/konkávní a dno pravidelné, šikmé.

Shrneme-li vzhled, velikosti a rozmístění kůlových jamek v prostoru, je zřejmé, že kůlové jamky k. 596, 600, 601, 602 a 603 jsou tedy pozůstatkem dřevěného plotu. Jamky k. 583, 585, 604, 609, 610 a 611 jsou pravděpodobně dokladem existence obydlí. Naznačují nám to tak alespoň rozměry jamek, které byly poměrně velké. Funkci zbylých jamek je těžké určit. Stratigraficky nad touto soustavou kůlových jamek, tedy časově mladší byla vrstva obsahující 55% středně ulehlé hnědo – šedé prachové hlíny, asi 20% drobných až malých fragmentů mazanice a zbylá procenta tvořily drobné až malé fragmenty uhlíků, malé až střední kamínky opuky a skvrnky rozmočené opuky a světle šedého popela (vrstva k. 144). Stratigraficky nad touto vrstvou ležela sídlištní vrstva k. 153, dokládající životní nečistoty a vrstva k. 143. Vrstva (153) byla tvořena kyprým tmavě hnědo – šedým písčitém jílem s malými fragmenty uhlíků a mazanice. Stratigraficky nad ní ležel objekt – již zmíněná zásobní obilní jáma, druhotně užitá jako smetištní (objekt č. 571). Tvar jámy byl zhruba kruhový, pravidelný a jednoduchý. Hrany byly ostré, nepravidelné, dno konkávní. Velikost jámy činila průměrně 90 cm. Výplň jámy se rozdělila na dvě sekvence. V té první byla nejnižše položenou výplň jámy zhruba 16 cm široká vrstva k. 188, která je zastoupena kyprým tmavě hnědým prachovým jílem s drobnými fragmenty uhlíku. Spodní hrana vrstvy ležela ve výšce 267, 10 m. n. m. Další vrstva (k. 187) výplně jámy, tvořená tmavě šedo – hnědou kyprou prachovou hlínou, byla široká asi 34 cm. Následující vrstva (k. 155), jejíž maximální šíře činila 34 cm, byla zcela zastoupena šedo – hnědou kyprou prachovou hlínou, s nepatrnými drobků uhlíků a kamínků. Stratigraficky nad ní ležela uloženina k. 152. Tato výplň jámy obsahovala kyprou tmavě šedou prachovou hlínu a malé opukové kamínky, drobků uhlíků a mazanice. Další, stratigraficky mladší byly výplně k. 149 a k. 150, která tvořila druhou sekvenci jámy. Byly položeny zhruba ve stejné výšce jako vrstva k. 154, která

stratigraficky ležela nad vrstvou k. 127a. Vrátime – li se zpět k výplni jámy, tak výplň k. 149 byla široká průměrně 26, 5 cm. Částečně ji tvořil světle šedý kyprý písčité jílu se zhruba 40% hrubé komponenty, kterou tvořily malé fragmenty uhlíků, malé kamínky a drobné skvrnky světle žlutého prachového jílu. Výplň k. 150 obsahovala středně ulehlou šedo – hnědou prachovou hlínu s drobkami uhlíků, mazanice a malými až středními kamínky. Poslední vrstvou na téže úrovni, která však nebyla součástí výplně jámy, ale naléhala na vrstvu k. 127a, byla tedy vrstva k. 154, proplást našlapáním přemístěného podloží, která ležela poněkud východněji od jámy. Vrstva byla složena z kypré prachové hlíny hnědé až okrové barvy. Stratigraficky nad nimi ležela vrstva k. 145, která opět tvořila výplň jámy. Původně se však zřejmě jednalo pouze o sídlištní vrstvu, která se postupně propadla do jámy a stala se tak její součástí. Ve své maximální šíři dosahovala tato výplň šíře až 30 cm. Její složení tvořila především tmavě hnědá středně ulehlá prachová hlína, jejíž součástí byly drobné opukové kamínky. Další výplň objektu tvořily vrstvy k. 148, nad ní stratigraficky ležící vrstva k. 147, nadále k. 146 a poslední výplň objektu byla vrstva k. 142. Vlastnosti jednotlivých uloženin byly následující. Výplň k. 148, která spadala od severu k jihu, obsahovala kyprý světle šedý jílu s drobnými uhlíky, nahodilými kamínky opuky a malými fragmenty dřeva. Další úroveň byla tvořena středně ulehlým tmavě šedým prachovým jílem (k. 147). Ten byl obohacen o hrubou komponentu, zastoupenou kamínky a malými kameny opuky, příměsí malých fragmentů uhlíků, mazanice a nahodilých skvrnek světle hnědé prachové hlíny. Stratigraficky nad ní ležela výplň k. 146 obsahující kyprý tmavě hnědo – černý jílu s drobnými opukovými kamínky, drobkami až malými fragmenty uhlíků a malými až středními skvrnkami světle šedého popela. Poslední výplň jámy tvořila středně ulehlá tmavá hnědo – černá prachová hlína s drobnými částicemi uhlíků, mazanice, malými až velkými kamínky a skvrkami rozmočené opuky. Tak sestávala vrstva k. 142. Stratigraficky nad ní a současně nad vrstvou k. 140 ležela vrstva k. 134, jejíž složení ještě bude popsáno níže. Vrátime – li se zpět na úroveň vrstvy k. 144, bylo již řečeno, že na ní naléhala zásobní obilní jáma. Kromě té však ležela stratigraficky nad vrstvou také uloženina k. 143. Její složení sestávalo z 80% kyprého černého uhlíkatého prachu s 5% drobných uhlíků a zbylými procenty malých světle šedých skvrnek popela. Nad ní nadále ležela vrstva středně ulehlé hnědo – šedé prachové hlíny s 20 % podílem drobných až malých fragmentů mazanice. Dále se zde vyskytovaly drobné až malé částičky uhlíků, opukových kamínek, rozmočené opuky a skvrnky světle šedého popela (k. 141). Stratigraficky nad ní byla okryta středně ulehlá černo – šedá prachová hlína, zastoupena z 65 %. Vrstva dále obsahovala 5 % kamenů a kamínek opuky, 15 % drobných až malých fragmentů uhlíků, 10 % drobných až středních fragmentů mazanice, malé částičky rozmočené

opuky a nahodile malé skvrnky prachové hlíny okrové až hnědé barvy (k. 139). Nad touto uloženinou nadále ležely vrstvy k. 136 a k. 140. Uloženina k. 136 obsahovala středně ulehlou tmavě šedo – hnědou prachovou hlínu s drobnými částicemi uhlíků, mazanice, rozmočenou opukou a drobnými opukovými kamínky. Vrstvu k. 140 tvořilo pouze 30% středně ulehlé tmavě hnědo – šedé prachové hlíny, dále zde byl kyprý černý uhlíkatý prach, zastoupený z 20%. Stejný počet procent tvořil také kyprý šedý jemný hlinitý písek, podíl 10 % dále činily kamínky a kameny opuky, zbylá procenta byla zastoupena středními oblázky a valouny a malými až středními fragmenty uhlíků a mazanice. Stratigraficky nad ní (k. 140) a nad vrstvou k. 142, ležela již zmíněná vrstva k. 134. Ta byla zaznamenána v řezu na západní straně čtverce. Svým složením byla totožná s vrstvou k. 135, která ležela stratigraficky nad vrstvou k. 136. Obě uloženiny byly tedy tvořeny stejnou masou, a to středně ulehlou šedou prachovou hlínu s 20 % podílem malých opukových kamínků a kamenů. Dále zde byly nepatrné drobnky uhlíků a malé až velké oblázky. Stratigraficky nad oběma vrstvami ležela kyprá světle hnědá – žlutá prachová hlína s drobnými až malými částicemi uhlíků a mazanice (k. 122). Jednalo se zřejmě o propálenou vrstvu. Byla totiž složením velmi podobná výše položené vrstvě k. 123. Nadále nad vrstvou k. 136 ležela také úroveň dvou kůlových jamek k. 596 a k. 570. Jamka k. 569, hluboká asi 5 cm a velká průměrně 4 cm, byla vyplněna středně ulehlou světle hnědo – žlutou prachovou hlínou s nahodilými drobnky mazanice a malými kamínky opuky (k. 137). Tvar jamky byl zhruba kruhový. Zlom na povrchu byl ostrý, stěny pravidelné, hladké. S dnem, které bylo konkávní, se stěny protínaly neznatelně. Totožnou výplň (k. 138) obsahovala druhá, zhruba stejně velká jamka (k. 570), hluboká 14 cm. Tvar jamky byl pravidelný, téměř kruhový. Zlom byl ostrý, stěny pravidelné, přímé, hladké. Tvar dna byl opět konkávní. Stratigraficky nad oběma jamkami ležela vrstva k. 133. Tu tvořila středně ulehlá tmavě šedá prachová hlína s malými kamínky a bloky opuky, malými částicemi uhlíků, mazanice a dřeva. Nad ní byla nadále objevena vrstva (k. 132) středně ulehlé šedo – zelené prachovojílovité hlíny s příměsí drobných až malých fragmentů mazanice, uhlíků a malých opukových kamínků. Další vrstva (k. 130) byla tvořena středně ulehlou tmavě šedo – hnědou písčitou hlínou s hrubou komponentou, kterou činily křemenové oblázky a opukové kameny (k. 130). Stratigraficky nad ní ležela vrstva k. 129. Ta obsahovala kyprou světle zeleno – šedou jílovitou hlínu (65 %), 30 % tvořily opukové kamínky a kameny, zhruba 5 % tvořily drobné částičky uhlíků. Stratigraficky pod ní ležela již zmíněná vrstva k. 130 a uloženina k. 123, tvořená kyprým světle šedo – žlutým písčitým jílem s malými fragmenty uhlíků, mazanice a malými až velkými kameny opuky. Stratigraficky tedy vrstva k. 123 ležela nad vrstvou k. 122 a pod vrstvou k. 129. Naopak nad

uloženinou k. 129 ležely vrstvy k. 124, neboli kyprá světle šedo – hnědá prachová hlína s malými kamínky či kameny opuky a drobnými fragmenty uhlíků. Vrstva je pravděpodobně pozůstatkem upraveného povrchu štětováním. Nadále byla odkryta vrstva k. 121, kterou tvořila středně ulehlá světle hnědo – šedá prachová hlína s drobnými až malými fragmenty uhlíků, malými až středními skvrnkami zelené prachové hlíny a malými kamínky až většími kameny opuky a nakonec vrstva k. 120. Ta byla zastoupena z poloviny středně ulehlou jílovitou hlínou, dále drobnými až malými fragmenty uhlíků, malými až velkými opukovými kameny, hnědo – zelenými skvrnkami prachového jílu a drobků mazanice. Stratigraficky nad ní ležela vrstva k. 118 čili asi 45 % středně ulehlé hnědo – šedé prachové hlíny s malými fragmenty uhlíků (15 %), mazanice (10 %), skvrnkami rozmočené opuky (15 %), skvrnkami světle hnědé prachové hlíny (10 %) a fragmenty opuky (5 %). Nadále potom ležela vrstva k. 117, kterou tvořila středně ulehlá světlá běžovo – zelená prachová hlína s malými až velkými kamínky opuky, drobků uhlíků a mazanice. Současně ležela nad uloženinou k. 120 také středně ulehlá tmavě šedá prachová hlína se skvrnkami rozmočené opuky (k. 113). Vrátime-li se zpět k uloženině k. 122, je nutno podotknout, že stratigraficky nad ní se nacházel také objekt k. 969. Ten tvořilo opukové zdivo, tvořené ze středních a velkých hrubě osekáných opukových kvádrů, které nebyly nijak řádkovány. Stratigraficky ležící nad objektem se nacházela sekvence několika vrstev, a to označených k. 116, 111, 110, 109 a 108. Vrstva k. 116 byla složena světle šedo – zelenou jílovitou hlínou s malými kamínky. Vrstva k. 111 sestávala ze středně ulehlé tmavě šedo – hnědé jemné písčité hlíny, drobných a malých fragmentů mazanice, drobků uhlíků a skvrnek rozmočené opuky. Kyprý černý uhlíkatý prach se skvrnkami hnědo – šedé písčité hlíny obsahovala uloženina k. 110. Vrstva k. 109 se skládala z kyprého tmavě šedého jílu s nahodilými skvrnkami rozmočené opuky. Další byla vrstva středně ulehlé šedo – žluté jemně písčité hlíny s malými až středními opukovými kamínky, drobků mazanice a uhlíků (k. 108). Další zdivo, ležící dle Harrisova diagramu stratigraficky nad touto sekvencí, označené jako objekt k. 965, leželo nadále pod vrstvou velkých oblázků, valounků, malých kamínků a kamenů opuky, drobků mazanice a uhlíků (vrstva k. 107). Jednalo se opět o zeď z opuky, smíšeného zdiva z pískovce a cihly, malty. Nad objektem tedy ležela vrstva k. 107 a stratigraficky nad ní nadále vrstva kyprého černého uhlíkatého prachu (k. 106), a nadále uloženina k. 105, obsahující kyprý hnědo – šedý hrubý hlinitý písek, kyprý hrubý tmavě žlutý písek a drobků uhlíků a malých opukových kamínků. Než se dostaneme k otázce stratigrafie novodobých výkopů, které bezprostředně navazovaly na již současnou úpravu povrchu, musíme se vrátit ještě ke stratigrafické situaci, související s heterogenním zásypem novodobého výkopu. Několik vrstev pod ním,

stratigraficky nad vrstvou k. 127a ležel objekt k. 970, tedy zdivo. Tvořeno bylo pravoúhle osekávanými pískovcovými kvádry a maltou. Stratigraficky na něj naléhala vrstva 55 % středně ulehlé tmavě šedé prachové hlíny. Hrubou komponentu vrstvy tvořily drobký až středně velké částičky uhlíků (10 %), kyprý až středně ulehlý bílo – šedý jílovitý popel (15 %), malé až střední kamínky opuky (10 %), skvrnky a malé skvrny rozmočená opuky (5 %) a nahodile se objevily také fragmenty cihel (k. 112). Stratigraficky nad ní ležela uloženina k. 104, která obsahovala kyprou tmavě hnědo – černou prachovou hlínu. Asi z 20 % obsahovala uloženina malé až velké kamínky opuky, skvrny rozmočené opuky, mazanice a nahodile drobký uhlíků. Stratigraficky nad touto vrstvou následuje již zmíněný novodobý výkop a uloženina k. 103. Výkop byl tedy vyplněn heterogenním zásypem. Stratigraficky nejnižší položenou výplň příkopu tvořila vrstva (k. 126) kypré šedo – hnědé písčité hlíny s malými kamínky a kameny opuky a kyprý šedo – žlutý hrubý písek, jehož podíl činil zhruba 15 %. Další výplň novodobého výkopu, stratigraficky ležící nad uloženinou k. 126 ležela výplň, obsahující kyprý šedo – hnědý písčité jílo s malými opukovými kameny a kamínky (k. 125) a nadále vrstva k. 119, tvořená středně ulehlou šedo – černou jemně písčitou hlínou s drobký až malými částičkami uhlíků, opukovými kamínky a kameny, skvrnkami rozmočené opuky, skvrnkami prachové hlíny tmavé okrově hnědé barvy a nahodilými drobký mazanice. Další vrstva (k. 115) sestávala ze středně ulehlé světle hnědé a světle šedé hlíny s příměsí hrubé komponenty – malými až středními kamínky opuky, drobnými až malými fragmenty uhlíků, mazanice, malými skvrnkami rozmočené opuky a nahodile se vyskytujícími malými až středními oblázky. Ta současně s uloženinou k. 103, která byla tvořena kyprým červeno – hnědým hrubým pískem s malými až středními oblázky a nahodilými drobký cihel, ležela pod vrstvou kyprého hrubého písku tmavé okrové až žluté barvy (40 %), dále kyprým hrubým hlinitým pískem tmavě hnědé barvy (20 %) a se skvrnkami až středními skvrnkami černého písku, malými až středními oblázky a také malými až středními kamínky opuky (k. 115), ležela pod vrstvou k. 102. Ta tedy ležela stratigraficky nad uloženinami k. 115 a 103. Tvořena byla z 40% kyprým hrubým pískem tmavě okrové – žluté barvy, nadále asi 20% kyprého hrubého hlinité písku tmavě hnědé barvy, 15% malých až středních opukových kamínek, 10% skvrnkami černého písku a zbylá procenta byla zastoupena malými až středními oblázky (k. 102). Stratigraficky nad ležela již jen vrstva kyprého světle hnědo – žlutého jemného písku a kyprého černého písku (k. 101), a nadále žulová dlažba, značená číslem k. 100. Vrátime-li se opět o několik kroků, dojdeme k uloženinám k. 113 a 117, které společně leží pod výkopem pro kabel (výkop 2). Jeho výplň obsahovala středně ulehlou tmavě hnědo – šedou jemnou písčitou hlínu s malými až velkými kamínky opuky, drobký uhlíků a mazanice

(k. 114). Společně nad vrstvami k. 113 a 105 ležel další výkop pro kabel, který byl vyplněn kyprou tmavě šedo – hnědou písčitou hlínou (20 %), kyprý jemným žlutým pískem (50 %) a malými oblázky křemenů a kameny až bloky opuky. Současně nad uloženinou k. 105 ležel také objekt k. 964. Ten činila opět zeď tvořená pískovcem, řádkovým zdivem a maltou.

13.4 Keramika nalezená ve čtverci N6

V popisovaném čtverci N6 byla nalezena keramika, datovaná do období raného středověku, vrcholného středověku a samozřejmě i novověku. Při sestavování katalogu střepů tohoto zkoumaného čtverce, byly vybrány pouze střepy zdobené hřebenem (vlnice, linie, vpichy), rýhami či oběžnou šroubovicí. Zapsány byly samozřejmě i střepy nezdobené, patřící pravděpodobně dle jejich charakteristiky do doby raného středověku. Střepy mladší, glazované či se složitější profilací, byly při popisu vynechány. Stejně tak střepy, které byly velikostně příliš malé, a tím bylo jejich chronologické zařazení těžké určit.

Pakliže to bylo možné, byly určeny průměry okrajů a den nádob. Dále bylo u okrajů potřeba charakterizovat jejich typy, k čemuž byla využita pomoc publikace J. Bubeníka.¹²¹ Stejně tak bylo učiněno při definování značek na dně nádob a při určování výzdoby keramických zlomků.¹²²

V místě zkoumaného čtverce N6 došlo k několika novodobým zásahům v souvislosti s výkopy pro vedení kabelů aj. Zdejší situace byla popsána v kapitole soustředující se na stratigrafii čtverce N6. Díky těmto zásahům však došlo k narušení původní terénní situace a tím i k pomíchání chronologicky různě starých keramických zlomků. Část střepů, které jsem se pokusila zkatalogizovat, byly tedy druhotně uloženy.

Celkem bylo zkatalogizováno 820 keramický nálezů, jejichž celková hmotnost činila 14, 677 kg. Do tohoto celkového počtu byly započítány také čtyři přesleny a dvě torza nádob. Zbylý počet kusů tvořila převážně výduť z nádob, dále okraje a dna. Přesný podíl zlomků v jednotlivých kategoriích (druh technologické skupiny, typ střepu, výpal a zastoupení v jednotlivých uloženinách), je uveden v grafickém zobrazení. Nejpočetněji zastoupenou skupinou byly keramické zlomky s příměsí slídy (technologická skupina 206).

---

¹²¹ Určeno dle typologie keramiky tak, jak ji rozdělil Josef Bubeník (BUBENÍK, Josef. *Slovanské osídlení středního Poohří*. Praha: Archeologický ústav ČSAV, 1988).

¹²² Jednotlivé střepy popsány v příloze Katalog keramických střepů ze čtverce N6 (kap. 24).

Do střední doby hradištní, čili do 9. a 10. století, můžeme datovat keramické zlomky, jejichž výzdoba je tvořena několikanásobnými hřebenovými liniemi a vlnicemi. Zlomky výdutí a okrajů, spíše tedy jejich části pod hrdlem, byly také zdobeny různě kombinovanou výzdobou, a to např. hřebenové linie v kombinaci s hřebenovými vrypy. Zaznamenávána do katalogu byla také mladohradištní keramika, zdobena rytými oběžnými šroubovicemi. Katalogizovány byly tedy střepy, datovány komplexně do hradištního období. Samozřejmě střepy nezdobené bylo těžké charakterizovat a datovat, dle jejich výpalu a kvality lze však předpokládat, že jsou také pozůstatky z doby hradištní. Nejčastějším typem výzdoby byla několikanásobná hřebenová linie, obtáčená rytá šroubovice a několikanásobná hřebenová vlnice. Některé keramické zlomky byly bohužel velmi malé a nebylo možno definovat ani jejich výzdobu.

Na základě vlastností keramických nálezů tj. na barvě a na množství příměsi v keramické hlíně, kterou nejčastěji tvořil písek a slída, byla keramika rozdělena do několika technologických skupin (v katalogu uvedeno jako „skupina“). Střepy, zařazené do té které skupiny, byly svými vlastnostmi charakterizovány následovně¹²³:

201

Keramické zlomky obsahovaly větší množství hrubšího písčitého ostříva. Povrch byl upraven hlazením. Výpal byl středně tvrdý a redukční. Jednalo se tedy převážně o keramiku černohnědé a hnědé barvy.

202

Hojně zastoupenou byly keramické zlomky, které obsahovaly větší množství slídnatého ostříva. Povrch byl nehlazený. Výpal byl opět středně tvrdý a redukční a barva keramiky byla převážně černohnědá a hnědá. Tato skupina střepů byla tedy téměř totožná se skupinou předchozí, rozdíl byl pouze v úpravě povrchu.

203

Do této kategorie byly zařazeny keramické střepy, obsahující hrubší slídnaté a písčité ostřívo. Slída se koncentrovala především v povrchové části střepu. Opticky se jednalo o tvrdý výpal, především redukční. Nejčastěji se jednalo o keramiku hnědých odstínů.

---

¹²³ Technologické skupiny určili PhDr. Jiří Sigl a PhDr. Jan Frolík, CSc.

204

Keramické střepy, obsahující hrubší písčité ostřívo bez přítomnosti slídy, byly zařazeny do skupiny 204. Patří sem především nálezy keramiky opticky tvrdé, hnědých odstínů a redukčního výpalu.

205

Technologická skupina 205 zahrnuje keramické střepy s hrubším písčítým ostřivem bez přítomnosti slídy, s upraveným povrchem. Výpal byl opticky měkký, způsob vypálené keramiky byl jak oxidační, tak redukční. Jednalo se převážně o hnědé odstíny.

206

Kvantitativně nejvíce zastoupenou skupinou byly keramické zlomky s hrubším, písčítým ostřivem a nepatrnou příměsí slídy. Povrch keramiky tvořil přetah, ve kterém se nevyskytovala slída. Barevně se jednalo o různé odstíny hnědé, šedé či černé.

207

Do technologické skupiny 207 byly zařazeny keramické zlomky s krupičkovitým povrchem, jejich profilace byla kalichovitá. Obsahovala hrubší písčité ostřívo, které vystupovalo na povrch. Výpal byl opticky tvrdý, redukční a velmi kvalitní. Jednalo se především o zlomky v šedých odstínech.

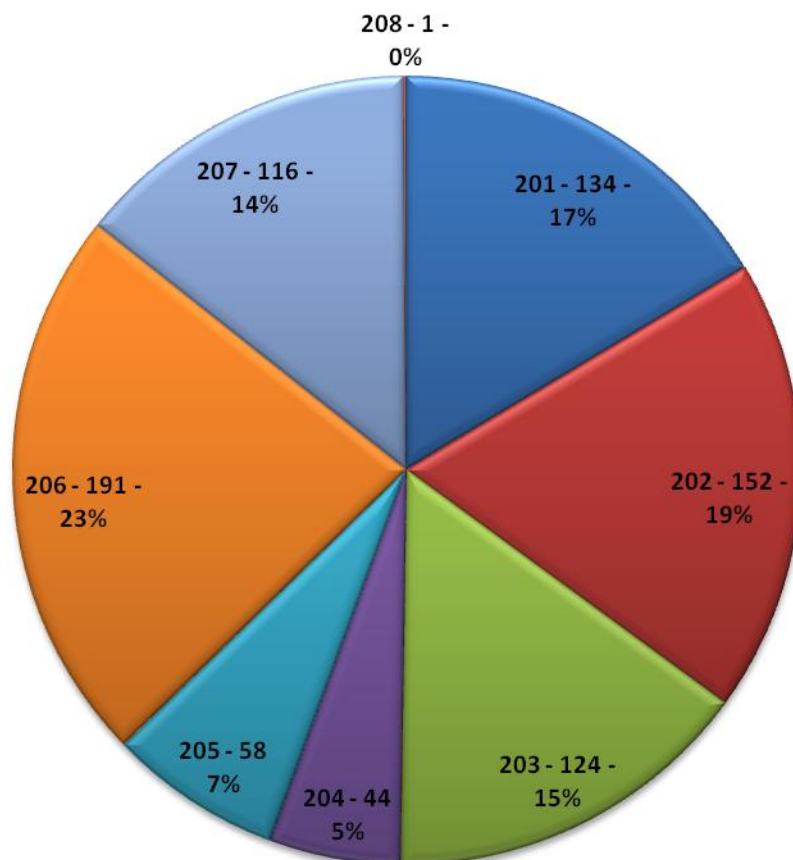
208

Ojediněle byl charakterizován také keramický střep s příměsí tuhy. Vzhledem k tomu, že v dané lokalitě a v daném časovém období, nebyla tato keramika zhotovována, jedná se pravděpodobně o import z Moravy.

14 Grafické zobrazení

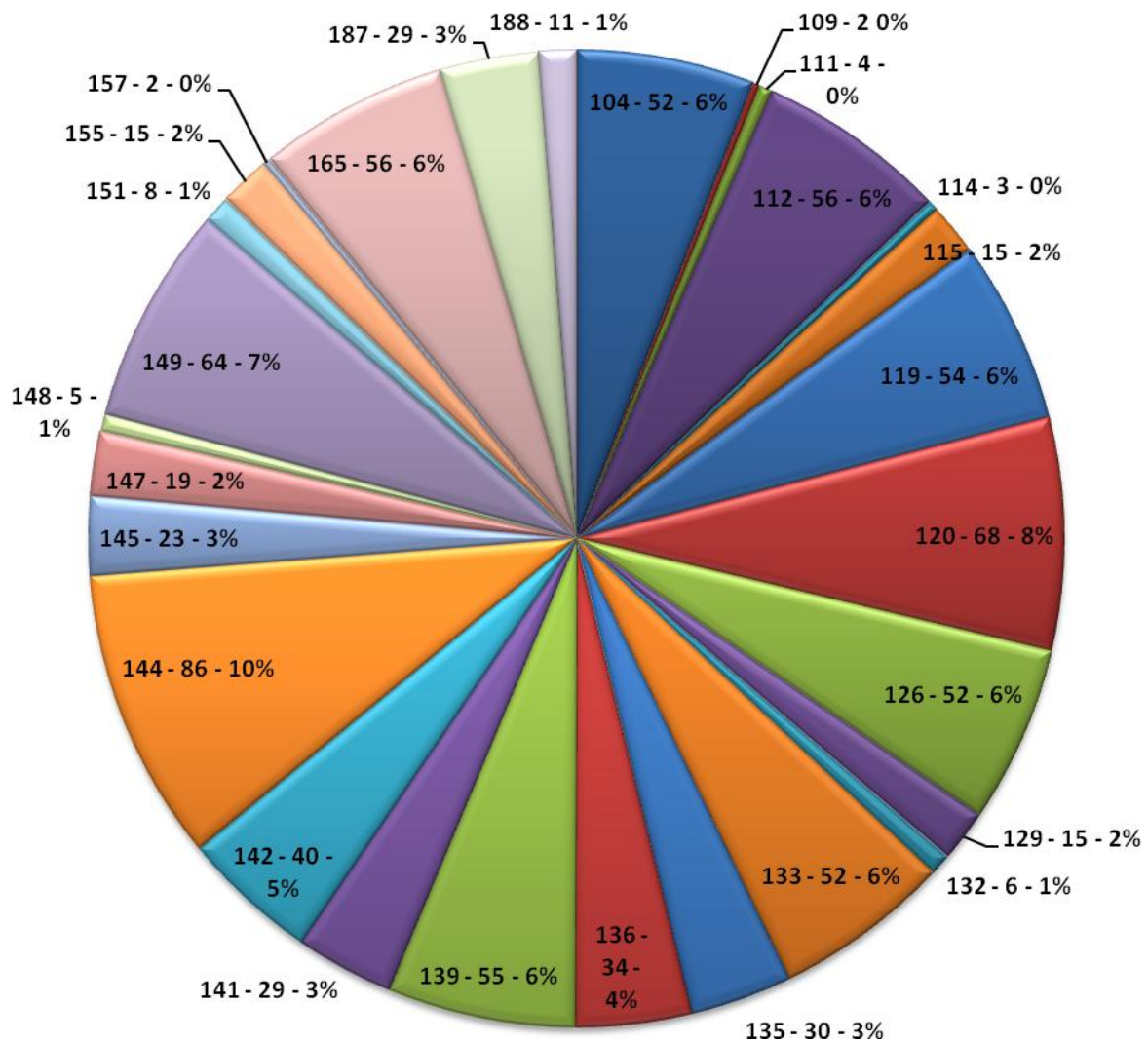
14.1 Podíl střepů dle jejich zastoupení v jednotlivých technologických skupinách

V jednotlivých výsečích je vždy uveden nejprve druh technologické skupiny, druhé číslo značí počet zastoupených střepů v té které skupině a třetí číslo uvádí procentuální podíl jednotlivých technologických skupin v celkové sledované situaci (čtverci N6).

14.2 Podíl keramických zlomků v jednotlivých uloženinách

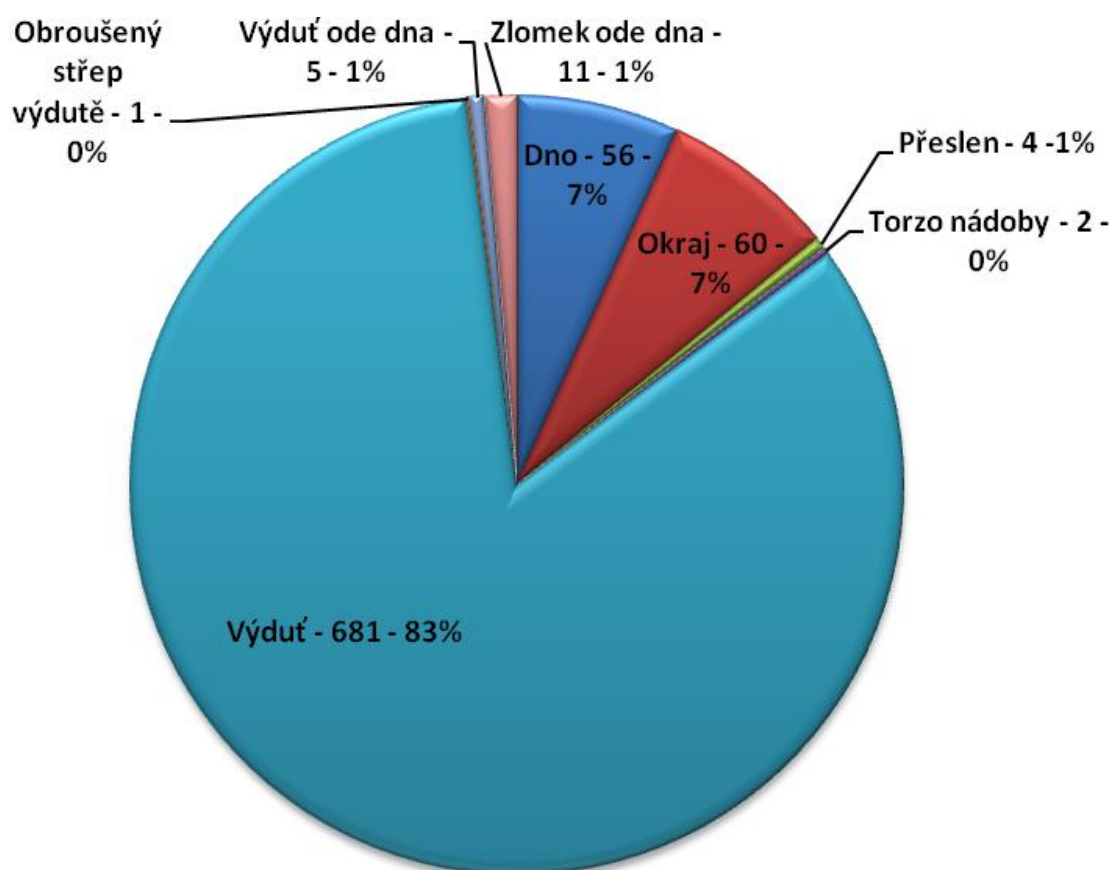
Ve výšeči je vždy napsáno nejprve číslo uloženi, poté počet keramických nálezů v jednotlivých uloženinách, třetí částka značí procentuální podíl v celkové sledované situaci (čtverci N6).

14.3 Podíl jednotlivých zlomků keramických nádob

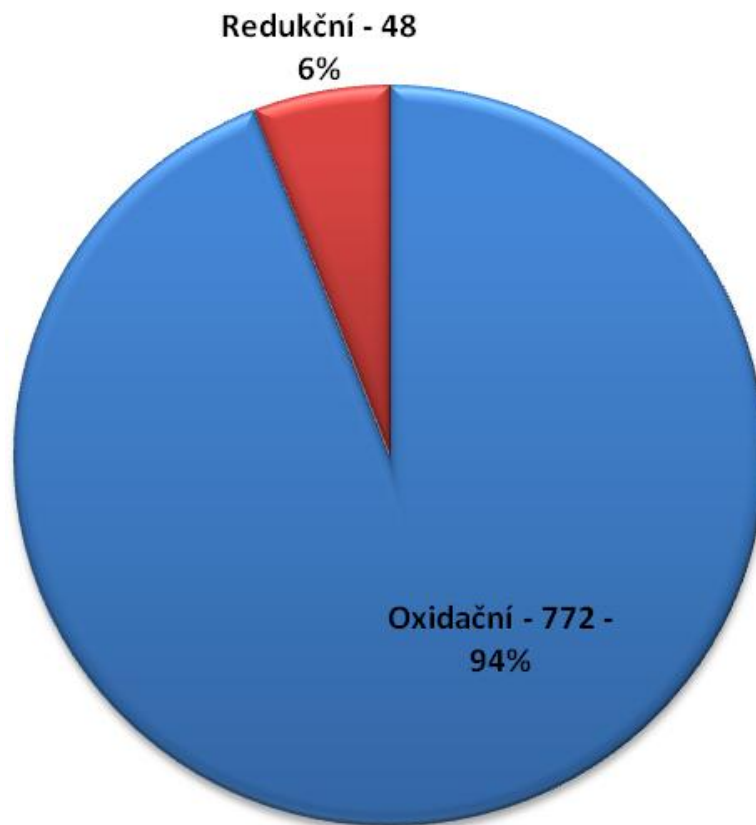
Keramické nádoby sestávají z několika částí. Nejčastějším nálezem bývají zlomky z výdutí nádoby. Torza nádoby v tomto případě, sestávají z několika jednotlivých částí nádoby, které jsou slepeny. Výjimečným objevem byl také obroušený střep z výdutí, který pravděpodobně sloužil při výrobě přeslenů. Ty byly ve čtverci N6, datované do středohradištního období, objeveny celkem 4. Dva z nich byly opět vyrobeny druhotně z keramických nádob. U den docházelo často k jejich označení. V případě, že byla výzdoba zaznamenána, je dokumentována buď kresebně, nebo fotograficky.

U jednotlivých výsečí je opět vždy uvedeno, o kterou část nádoby jde, poté početní a procentuální zastoupení.

14.4 Typ výpalu keramiky

Otázka, který postup při výpalu keramiky byl použit, zda redukční či oxidační, byla předem téměř zodpovězena. Ve většině případů byl samozřejmě zastoupen více výpal oxidační. Keramika byla tudíž především v tmavých barvách. Zastoupeny byly hlavně různé odstíny šedé, hnědé a černé. V grafu je uveden typ výpalu, poté počet kusů a jejich procentuální převod.

15 Interpretace archeologické situace

Podloží celé zkoumané plochy v Hradební ulici v roce 2006 byla vrstva spraše, překrývající zjílovatělý slínovec. Nejstarší nálezy byly datovány pro kulturu slezskoplatěnickou. Další osídlení bylo spojeno až s existencí hradiště v 9. století. Na celé zkoumané ploše byly zaregistrovány početné objekty, a to dřevěné stavby, kůlové jamky po dřevěných plotech a také zásobnice, které sloužily k uchovávání obilí. Stratigraficky nad nimi ležely kulturní vrstvy, zahrnující horizont až 13. století. Zaregistrovány byly také snahy po úpravě povrchu nekvalitní dlažbou. Ojedinelým objevem bylo odkrytí hrobu novorozence.

V době fungování Chrudimi jako středověkého města, tj. po roce 1276, byla Hradební ulice vyměřena o něco západněji. Její úprava byla tvořena dlažbou nebo alespoň šterkem a podél cesty byly vyměřeny jednotlivé parcely. Právě pozůstatky staveb byly archeologickým výzkumem taktéž zachyceny. Zástavba, datovaná zhruba do 13. století, byla dřevěná s jílovitým podlažím. O století později byla nahrazena opět dřevěnou zástavbou, tentokrát však s kamennou podezdívkou. Součástí staveb byl také suterén, jehož zdi byly obloženy dřevem. Po mohutném požáru, který město zažilo někdy na počátku 14. století, začaly být stavěny především domy zděné. I jejich součástí byly sklepní prostory. Dalšími objekty, které byly v prostoru zkoumané plochy odkryty a jejich nálezy byly poměrně četné, byly odpadní jímky a jámy. Celkem jich bylo prozkoumáno 14, z čehož převážná část byla datována do 15. a 16. století. Některé však byly datovány i na konec 13. století. Kromě nijak neupravených jam zde byly nalezeny i jámy čtvercového tvaru a kruhové jámy se zpevněnými stěnami.¹²⁴

Soustředíme-li se na popis a interpretaci pouze vyhodnocovaného čtverce N6, musíme zopakovat, že podloží celé zkoumané plochy byla vrstva spraše. Ve čtverci N6 bylo podloží naměřeno v úrovni 243 m. n. m.. Do podloží bylo zahloubeno 10 kůlových jamek. Nad nimi ležela sídlištní vrstva, u níž se předpokládá pravěký původ. Sekvenci zmíněných kůlových jamek tedy může charakterizovat taktéž jako pravěké. Nad nimi tedy ležely čtyři úrovně vrstev. Do kontextu č. 151 byly nadále zahloubeny opět kůlové jamky. Tentokrát jejich celkový počet dosáhl téměř tří desítek. Z toho pět kůlových jamek, které dosahovaly v průměru velikost zhruba 3 – 4 cm a hloubky 3 – 5 cm, lze charakterizovat jako pozůstatky po dřevěném plotě. Další šest jamek by mohlo pozůstatkem dřevěných obydlí. U zbylých

---

¹²⁴ Výzkum v Hradební ulici popsán v článku J. Frolíka a J. Musila (FROLÍK – MUSIL. ZAV v Chrudimi).

kulových jamek by byla interpretace zcela spekulativní. Stratigraficky nad sekvencí jamek ležela vrstva prachové hlíny s příměsí hrubé komponenty (mazanice, uhlíky, opukové kamínky). Právě v této vrstvě k. 144 byl objeven největší počet keramických zlomků, zdobených hřebenovými vlnicemi a liniemi, ojediněle i v kombinaci s řadou šikmých vrypů. Vrstvu lze tedy datovat do 9. a 10. století. Stratigraficky nad ní byl objeven důležitý objekt, a to obilní zásobní jáma, která byla později využita k odkládání odpadu. Ve výplních jámy bylo tak objeveno mnoho keramických zlomků, které byly opět datovány především do doby hradištní. Velikost jámy byla zachycena asi na 96 x 80 cm. První změřený údaj činil maximální šíři jámy. U druhého údaje byla zachycena pouze velikost od hrany jámy k řezu, velikost jámy tedy byla původně větší. V řezu byla zaznamenána situace jámy z pohledu od východu k západu. Celkově obsah jámy vyklíňoval k severní straně. Hloubka objektu dosahovala až 190 cm. Spodní hrana nejnižše položené výplně, která ležela na podloží, byla uložena ve výšce 267, 14 m. n. m. V první výplni objektu (kontext 188) bylo nalezeno 11 keramických zlomků, z čehož jich polovina dosahovala větších rozměrů a výzdoby. Ta byla, kromě jednoho střepu, který byl zdoben rytou linií, tvořena hřebenem. Další výplň (k. 187), která byla široká zhruba 34 cm, obsahovala téměř tři desítky keramických zlomků. Výzdoba byla opět vytvořena pomocí hřebenu, objevuje se však i rytá vlnice. Kyprá prachová hlína s nepatrnými drobkami uhlíků a kamínků (kontext 155), která ve své maximální šíři činila 34 cm, obsahovala spíše menší keramické zlomky, avšak byly často zdobeny hřebenovými liniemi či hřebenovou vlnicí. Objevuje se však i okraj, pod jehož hrdlem byla vyryta vlnice a pod ní řada šikmých vrypů. Přes dvě desítky středohradištních střepů obsahovala také výplň k. 149. Do ní se nadále propadala uloženina (k. 145). Původně se jednalo zřejmě o sídlištní vrstvu, která byla společně se stratigraficky ležícími vrstvami nad ní (kontexty 148, 147, 146, 142), postupem času zašlapána, v důsledku čehož se propadla a stala se tak součástí výplně jámy. U těchto vrstev, které jsou uloženy nejnižše, můžeme ještě polemizovat nad datací do střední doby hradištní. Od úrovně uloženy k. 142 se nám však již objevují keramické zlomky, zdobené oběžnou rytou šroubovicí. Jedná se tak zřejmě o vrstvy z mladohradištního období. Mocnost zmíněného kontextu činila až 64 cm a počet keramických zlomků dosahoval čtyřiceti kusů. Mladšími objekty sestávaly dvě kulové jamky, jejichž funkci nelze určit. Časově mladší bylo také nalezené zdivo (k. 969), datované pravděpodobně do 13. století. Jednalo se hrubě opracované střední a velké opukové kvádry, které nebyly řádkovány. Zdivo je pozůstatkem jižního průčelí starší fáze domu čp. 15/I. V jihovýchodním rohu čtverce byla zachycena také horní stěna kanalizační štol z 19. století.

Ve východním řezu čtverce N6 bylo nadále zaznamenáno několik sídlištních souvrství, jejichž šíře dosahovala od 2 cm do 32 cm. Do něj byl zahlouben novodobý výkop. Není vyloučeno, že ten byl vyplněn právě vykopanou zeminou a v důsledku toho došlo k přemístění keramických střepů z jejich původní polohy. Dalším objektem, časově mladším, bylo základové zdivo domu čp. 15/I, datované zhruba do 19. století. Tvořeno bylo z opuky, smíšeného zdiva a malty. Stratigraficky mladším se jevílo opět několik uloženin a novodobé výkopy, které byly vykopány pro položení kabelů. Na úroveň dnešního povrchu byla nakonec situována žulová dlažba (kontext 100) a pískovcová zeď (kontext 964) novostavby z 19. století, navazující na předchozí zdivo (k. 965).

16 Závěr

Na základě poznatků, kterých bylo tedy pomocí archeologických výzkumů v Chrudimi během posledních třiceti let dosaženo, můžeme říci, že chrudimská ostrožna a její okolí bylo osídleno již v pravěku. Po období dlouhého hiátu obsadili centrální bod Chrudimi slovanští osadníci. Ti si zřejmě vybrali zdejší místo pro jeho umístění v terénu, kde mohli při stavbě fortifikace využít pravěkého valového opevnění. Právě při archeologických výzkumech byla zachycena roštová konstrukce raně středověkého valu. Opevnění tedy chránilo ostrožnu minimálně od 9. století. Právě tehdy již byla celá chrudimská ostrožna pravděpodobně osídlena a velikost tehdejšího hradiště dosahovala zhruba 3, 5 ha. Existence osídlení v období středohradištním byla naposledy potvrzena archeologickým výzkumem v Hradební ulici. Ve zkoumané ploše Hradební ulice se nacházel také čtverec N6, který obsahoval zásobní obilní jámu z 9. a 10. století. Kromě keramických zlomků z této jámy, byly nalezeny také pozůstatky sídlištních vrstev z mladohradištního období a zdi vrcholně středověkého a novověkého domu. Ojedinelým nálezem zkoumaného čtverce byl keramický střep s příměsí tuhy, který pravděpodobně pocházel z Moravy. Můžeme předpokládat, že se tak opět potvrdil dálkový obchod, který probíhal prostřednictvím několika stezek, z nichž nejvýznamnější byla tzv. Trstenická. Hradiště tedy fungovalo na chrudimské ostrožně i nadále v mladohradištním období, z něhož se nejpozději roku 1276 stalo vrcholně středověké město. Také v 11. století bylo hradiště opevněno, a to komorovým valem. Od dob vrcholného středověku poté městskou hradbou. V této době zřejmě existoval na ostrožně také hrad. Svůj význam si město Chrudim zachovalo i v pozdějších letech. Od roku 1307 se stalo součástí věnných měst českých královen, v průběhu následujících staletí i krajským městem a na konci 20. století bylo historická část města prohlášena městskou památkovou zónou.

17 Resume

Aufgrund der Erkenntnisse, die mit der Hilfe der archeologischen Forschungen während der letzten dreißig Jahre in Chrudim erreicht wurden, kann man sagen, dass die Landzunge von Chrudim und ihre Umgebung schon in der Urzeit besiedelt war. Während der langen Periode der Hiatt, besiedelten slawische Siedler den Zentralpunkt von Chrudim. Diese Siedler wählten wahrscheinlich diesen Platz wegen seiner guten Lage im Gelände, wo sie bei dem Bau der Fortifikation die urzeitliche Wallbefestigung ausnutzen konnten.

Gerade bei den archeologischen Forschungen war das Kreuzwerk der frühmittelalterlichen Burg gefunden. Die Befestigung schützte die Landzunge wenigstens seit dem 9. Jhr. Schon damals wurde wahrscheinlich die ganze Landzunge besiedelt und die Größe der damaligen Burgstätte erreichte ca. 3,5 Hektar. Die Existenz der Besiedlung in der mittleren Burgwallzeit wurde letztes mal von der archeologischen Forschung in Hradebni Straße bestätigt. In der erforschten Fläche in Hradebni Straße hat sich das Quadrant N6 befunden, die eine Getreidegrube aus dem 9. und 10 Jhr. enthielt.

Außer den keramischen Bruchstücke aus dieser Grube, sind auch die Überreste der Siedlungsschichten aus der jüngeren Burgwallzeit und die Mauern des spätmittelalterlichen und neuzeitigen Haus gefunden worden. Der vereinzelter Fund des erforschten Quadranten war eine keramische Scherbe mit der Beimischung des Graphites, die wahrscheinlich aus Mähren stammte. Wir können voraussetzen, dass damit nochmals der Fernhandel, der mittels ein paar Handelswege durchlief, von denen die sogenannte Trstenice – Handelsweg der bedeutendste war, bestätigt wurde. Die Burgstätte also funktionierte auf der Chrudims Landzunge auch weiterhin in der jüngeren Burgwallzeit. Aus dieser Burgstätte wurde spätestens im Jahre 1276 eine hochmittelalterliche Stadt. Auch im 11. Jhr. war die Burgstätte befestigt mit dem Kammerwall. Seit dem Hochmittelalter hatte die Stadt auch die Stadtmauern. In dieser Zeit existierte offenbar auf der Landzunge auch die Burg. Die Stadt Chrudim hat sich ihre Bedeutung auch in den späteren Jahren erhalten. Seit dem Jahre 1307 wurde sie ein Teil der Mitgiftstädte der böhmischen Königinnen. Im Laufe der folgenden Jahrhunderten wurde sie eine Kreisstadt und am Ende des 20. Jhr. wurde das historische Teil der Stadt zum Städtebauliche Denkmalschutz erklärt.

18 Seznam použitých zkratek

ZAV...záchranný archeologický výzkum

ZjV...zjišťovací výzkum

PAV...předstihový archeologický výzkum

PV... předstihový výzkum

V x Š x H...výška x šířka x hloubka

m...metr

cm...centimetr

g...gram

č. ...číslo

obj. ... objekt

k... kontext

např. ... například

tzv. ... takzvané

KMVČ...Krajské muzeum východních Čech

MVČ...Muzeum východních Čech

Jhr...das Jahrhundert

kap. ... kapitola

19 Přehled použité literatury

19.1 Literatura:

BLAŽÍČEK, Oldřich J. *Slovník pojmů z dějin umění: názvosloví a tvarosloví architektury, sochařství, malby a užitého umění*. Praha, 1991. ISBN: 80-207-0246-6.

BUBENÍK, Josef. *Slovanské osídlení středního Poohří*. Praha: Archeologický ústav ČSAV, 1988.

ČERMÁK, Josef et al. 2008. *Malá encyklopedie Universum: Příruční encyklopedie pro 21. století (2. svazek), Ele – J*. Praha, 2008. ISBN 978-80-242-2376-6.

DURDÍK, Tomáš. *Hrady kastelového typu: 13. století ve střední Evropě*. Praha, 1998. ISBN: 80-200-0624-9.

FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko (Chrudim)*. Chrudim 1981.

FROLÍK, Jan. *Přemyslovská Chrudim*. Chrudim, 2001. ISBN: 80-86585-01-8.

FROLÍK, Jan. *Chrudim českých královen*. Chrudim, 2002. ISBN: 80-86585-06-09.

FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku: Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové, 1995. ISBN 80-85031-13-2.

FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. *Chrudim v pravěku a středověku: Obrazy každodenního života*. Chrudim, 1998. ISBN 80-902531-0-5.

CHARVÁT, Jan. *Stará Chrudim: Vlastivědné vyprávění o minulosti českého města*. Chrudim, 1991.

KOSMAS. *Kosmova kronika česká*. Praha, 1972.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Historický atlas měst České republiky, svazek č. 13, Chrudim*. Praha 2003. ISBN 80-7286-046-1.

KRONIKY DOBY KARLA IV. 1987. Praha, 1987. ISBN 25-107-8.

KUNA, Martin a kol. 2004. *Nedestruktivní archeologie: teorie, metody a cíle*. Praha, 2004. ISBN 80-200-1216-8.

KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. II. díl. H – Kole*. Praha, 1997. ISBN: 80-85983-14-1.

LUTOVSKÝ, Michal. *Encyklopedie slovanské archeologie v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha, 2001. ISBN: 80-7277-054-3.

PÍČ, Josef Ladislav. *Čechy za doby knížecí*. Svazek 1, Praha, 1909.

SEDLÁČEK, August. *Hrady, zámky a tvrze království českého*. (Díl první – Chrudimsko). Praha, 1995. ISBN 80-85794-05-5.

ŠOLLE, Miloš. *Staroslovanské hradisko: charakteristika, funkce, vývoj a význam*. Praha, 1984.

VYKOUPIIL, Libor. *Slovník českých dějin*. Brno, 1956. ISBN: 80-902782-0-5.

VÁLEK, Bohumil. *Půdy východních Čech v území mezi Krkonošemi a Českomoravskou vysočinou, jejich vznik, vývoj a praktické využití*. Havlíčkův Brod, 1964.

19.2 Odborné články:

ADÁMEK, Karel Václav. Chrudim Antiqua. In *Vlastivědný sborník východočeský I*, 1922, s. 40 – 57.

FROLÍK, Jan. K počátkům Chrudimi. In *Archeologické rozhledy XXXV*. 1983, s. 517 – 539.

FROLÍK, Jan. K užití formulář v terénní archeologické práci. In *Archeologické fórum: archeologický diskusní sborník 2*. Praha, 1999, s. 50 -55.

FROLÍK, Jan. Předběžná zpráva o záchranném archeologickém výzkumu v Komenského ulici čp. 59 v Chrudimi (stavba trafostanice). In *Zpravodaj muzea v Hradci Králové 21*, 1995, s. 73 – 81.

FROLÍK, Jan. Archeologický výzkum hradebního pásma v Chrudimi v letech 1999 a 2000. In *Zpravodaj muzea v Hradci Králové 27*, 2001, s. 120 – 140. ISBN 80-85031-40-X.

FROLÍK, Jan. Chrudim – raně středověké centrum jižní části východních Čech (Archeologie a 950. výročí první písemné zmínky). In *Archeologia historica 31/06*, 2006, s. 7 – 19. ISSN 0231 – 5823, ISBN 80-7275-061-5.

FROLÍK, Jan. Hrad v Chrudimi? (Archeologický výzkum na Školním náměstí a v Komenského ulici v letech 2004 – 2006). In *Castellologica Bohemica 11*. Praha, 2008, s. 553 – 584.

FROLÍK, Jan. - MUSIL, Jan. Záchranné archeologické výzkumy v Chrudimi v roce 2006. In *Zprávy české archeologické společnosti: Supplément 68*. AVČ 2006. Praha, 2007, s. 46 – 48. ISSN 1211-992X.

FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. Předběžná zpráva o výsledcích záchranného archeologického výzkumu v Chrudimi na Kateřinském předměstí. In *Zpravodaj K MVČ XI.*, 1984, s. 72 – 73.

FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. Předběžná zpráva o výsledcích záchranného archeologického výzkumu v Chrudimi (rekonstrukce kanalisace a vodovodu). In *Zpravodaj K MVČ XI./1*, 1984, s. 74 – 82.

FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. Záchranné výzkumy v Chrudimi v roce 1984. In *Zpravodaj K MVČ v Hradci Králové 12*, 1985, s. 91 – 97.

FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. Zjišťovací výzkum v Chrudimi – Štěpánkově ulici čp. 85 v roce 1989. In *Zpravodaj K MVČ XVII/1*, 1990, s. 66 – 69.

FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. Pokračování zjišťovacího výzkumu ve Štěpánkově ulici čp. 85 v Chrudimi v roce 1990. In *Zpravodaj muzea v Hradci Králové 18*, 1991 – 1992, s. 69 – 72.

FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. Archeologický výzkum v Břetislavově ulici a na Žižkově náměstí v Chrudimi. In *Zpravodaj muzea v Hradci Králové* 19, 1993, s. 80 – 86.

FROLÍK, Jan – SIGL, Jiří. New Facts on the Settlement on the Centra Hilltop of the Town of Chrudim. Rescue Survey of 1982 – 1984. In *Památky archeologické* LXXXV. (Number 2). Praha, 1994, s. 111 – 131.

FROLÍK, Jan - SIGL, Jiří. Archeologický výzkum v Chrudimi v roce 1996. In *Archaeologia historica* 22, 1997, s. 115 – 119. ISSN: 0231-5823.

FROLÍK, Jan – SIGL, Jiří. Předstihový archeologický výzkum v Chrudimi – Filištínské ulici na staveništi nové budovy okresního archivu v roce 1996. In *Zpravodaj muzea v Hradci Králové* 23, 1997, s. 86 – 95.

FROLÍK, Jan – SIGL, Jiří. Sídliště u kostela sv. Kříže v Chrudimi a jeho význam pro počátky města. In *Chrudimský vlastivědný sborník* 2, 1997, s. 1 – 18.

FROLÍK, Jan – SIGL, Jiří. Pokračování archeologického výzkumu ve Filištínské ulici v Chrudimi v roce 1997. In *Zpravodaj muzea v Hradci Králové* 24, 1998, s. 137 – 147. ISBN 80-85031-28-0.

FROLÍK, Jan - SIGL, Jiří. Chrudim – od slovanského hradiště k vrcholně středověkému městu. In *Kultura średniowiecznego Śląska i Czech „Rewolucja“ XIII wieku*. Wrocław, 1998, s. 113 – 120.

FROLÍK, Jan - SIGL, Jiří. Mladohradištní valové opevnění v Chrudimi. In *Archeologie ve středních Čechách* 3 (díl 3/2), 1999, s. 443 – 464. ISBN 80-902457-4-9.

FROLÍK, Jan. - SIGL, Jiří. Počátky slovanského hradiště v Chrudimi. In *Archaeologia historica* 26, Praha, 2001, s. 121 – 135. ISSN 0231-5823, ISBN 80-7275-015-1.

FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. K úvahám Martina Ježka o počátcích města Chrudim a tamějším hradu. In *Archeologické rozhledy* LIII (sešit 3), 2001, s. 620 – 629. ISSN 0323-1267.

FROLÍK, Jan - SIGL, Jiří. Archeologický výzkum na Resslově náměstí v Chrudimi v roce 1995. In *Chrudimský vlastivědný sborník* 9, 2005, s. 107 – 167. ISSN 1214-6048, ISBN 80-903265-7-9.

LÜSSNER, Mořic. Archeologické zprávy z Chrudimi za rok 1859. In *Památky archeologické* 4/2, 1860, s. 89 – 91.

LÜSSNER, Mořic. Archaeologické zprávy z Čech. In *Památky archeologické* II, 1857, s. 91 - 92.

LÜSSNER, Mořic. Archaeologické zprávy z Chrudimska. In *Památky archeologické* II, 1857, s. 231.

LÜSSNER, Mořic. Archaeologické zprávy z Chrudimi. In *Památky archeologické III*, 1858, s. 44 - 45.

LÜSSNER, Mořic. Zpráva o starožitnostech nalezených v Chrudimi r. 1861 a 1863. In *Památky archeologické VI*, 1864 – 1865, s. 115 - 116.

LÜSSNER, Mořic. Zpráva o starožitných věcech během roku 1858 v městě Chrudim a v okolí vykopaných. In *Památky archeologické a místopisné III*, 1858 – 1859, s. 232 - 235.

LÜSSNER, Mořic. Archaeologické zpráva z Chrudimi za r. 1859. In *Památky archeologické IV/1*, 1860, s. 89 - 91.

LÜSSNER, Mořic. Zpráva o některých starožitnostech během r. 1860 v Chrudimi nalezených. In *Památky archeologické IV/2*, 1860 – 1861, s. 41 - 43.

LÜSSNER, Mořic. Archeologické zprávy z Chrudimi za rok 1859. In *Památky archeologické 4/2*, 1860, s. 89 – 91.

MUSIL, Jan. Záchrané archeologické výzkumy v Chrudimi v roce 2007. *Zprávy české archeologické společnosti: Supplément 71*, AVČ 2007. Praha 2008.

MUSIL, Jan. *Městské opevnění v Chrudimi z hlediska pramenů archeologických*. Diplomová práce. Brno, 2004.

MUSIL, Jan. Středověké opevnění města Chrudim. In *Chrudimský vlastivědný sborník 9*, 2006, s. 51 – 106. ISSN 1214-6048, ISBN 80-903265-7-9.

SIGL, Jiří. Výzkum sídliště u sv. Kříže v Chrudimi. In *Zpravodaj K MVČ XIII/1*, 1986, s. 70 – 78.

SIGL, Jiří. Zpráva o archeologickém průzkumu na stavbě kabelovodu v Chrudimi, Rybičkově ulici a na Všehrdově náměstí v r. 1996. In *MVČ Hradec Králové*, 1996.

SIGL, Jiří. 1995. Předstihový výzkum v Hradební ulici čp. 14 v Chrudimi v r. 1994. In *Zpravodaj muzea v Hradci Králové 21*, 1995, s. 61 – 72.

VOKOLEK, Vít. Výzkum v Chrudimi – Pumberkách. In *Zpravodaj K MVČ XIII/1*, 1986, s. 50 – 55.

VOKOLEK, Vít. Archeologický výzkum v Chrudimi – Pumberkách v roce 1986. In *Zpravodaj K MVČ XIV/1*, 1987, s. 30 – 37.

VOKOLEK, Vít. *Výzkumy v Čechách 1984 - 1985 (Chrudim)*, 1987, s. 66.

19.3 Zprávy ZAV:

FROLÍK, Jan. *Zpráva o záchranném archeologickém výzkumu provedeném na lokalitě Chrudim – Školním náměstí* (sezóna 2006, smlouva 760051), čj. 10133/06.

FROLÍK, Jan. *Zpráva o archeologické akci na lokalitě Chrudim – Školní náměstí. „Hrad 2006“*.

FROLÍK, Jan – SIGL, Jiří. *Zpráva o záchranném archeologickém výzkumu na základě smlouvy č. 296 / 96 na lokalitě Chrudim, Filištínská ulice, čp. 37/I - 42/I, MVČ Hradec Králové. čj. 819/99 , 1996.*

19.4 Internetové zdroje:

URL: <<http://www.chrudim-city.cz/index.asp?p=20&s=217>> [cit. 2010-03-11].

URL:<<http://chrudim.cz/historie/chrudim/index.php3?stranka=mestskyznak&lang=cz>> [cit. 2010-03-11].

URL: <<http://www.slovane.cz/view.php?cisloclanku=2009080004>> [cit. 2010-03-11].

URL: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Chrudim>> [cit. 2010-03-15].

URL:<<http://www.hiu.cas.cz/cs/mapova-sbirka/historicky-atlas-mest-cr/ukazky.ep>> [cit. 2010-03-15].

URL:<<http://www.hiu.cas.cz/cs/mapova-sbirka/historicky-atlas-mest-cr/ukazky.ep>> [cit. 2010-03-15].

URL:<<http://nahlizenidokn.cuzk.cz/Mapa.aspx?typ=KU&id=654299>> [cit. 2010-03-15].

URL:<http://www.galerieart.cz/prohlednete_si_mesto_chrudim.htm> [cit. 2010-03-15].

URL:<<http://axis4.komora.cz/Kategorie.aspx?id=1&oblast=m43>> [cit. 2010-03-15].

20 Seznam obrazových příloh

Obr. 1. Mapa ČR, červeným bodem zobrazeno umístění města Chrudim. URL: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Chrudim>>. [cit. 2010-03-15].

Obr. 2. Letecký snímek Chrudimi. URL: <<http://www.hiu.cas.cz/cs/mapova-sbirka/historicky-atlas-mest-cr/ukazky.ep>>. [cit. 2010-03-15].

Obr. 3. Plán Chrudimi před rokem 1823. Tamtéž. [cit. 2010-03-15].

Obr. 4. Plán města Chrudimi mezi lety 1890 – 1897. KOLEKTIV AUTORŮ. Historický atlas měst České republiky, svazek č. 13, Chrudim. Mapový list č. 11. Praha 2003. ISBN 80-7286-046-1 (dále citováno Historický atlas měst České republiky).

Obr. 5. Plán města mezi 1901 – 1907. URL: <<http://www.hiu.cas.cz/cs/mapova-sbirka/historicky-atlas-mest-cr/ukazky.ep>>. [cit. 2010-03-15].

Obr. 6. Veduta města Chrudimi z roku 1771. [cit. 2010-03-15]. Tamtéž.

Obr. 7. Veduta města Chrudimi, kolem r. 1600. Historický atlas měst České republiky. Mapový list č. 32.

Obr. 8 Veduta města Chrudimi, r. 1602. Tamtéž.

Obr. 9. Počítačová rekonstrukce chrudimské ostrožny a jejího nejbližšího zázemí v pohledu od západu, rekonstrukční mapa Jana Frolíka. Historický atlas měst České republiky.

Obr. 10. Katastrální mapa města Chrudim. URL: <<http://nahlizenidokn.cuzk.cz/Mapa.aspx?typ=KU&id=654299>>. [cit. 2010-03-15].

Obr. 11. Katastrální mapa města Chrudim – detail, červeně označeno místo zkoumané parcely v Hradební ulici v roce 2006. Tamtéž. [cit. 2010-03-15].

Obr. 12. Harrisova matice – stratigrafická situace čtverce N6. (Vypracoval Jan Frolík).

Obr. 13. Celkový plán zkoumané plochy v Hradební ulici v roce 2006. (Vypracoval Jan Musil).

Obr. 14. Půdorys čtverce N6 – zachycen jižní a západní řez. (Vypracoval Jan Musil).

Obr. 15. Půdorys čtverce N6 – zachycen východní řez. (Vypracoval Jan Musil).

Obr. 16. Půdorys čtverce N6 – s hodnotou nivelačních bodů. (Vypracoval Jan Musil).

Obr. 17. Půdorys čtverce N6 – s hodnotou nivelačních bodů. (Vypracoval Jan Musil).

Obr. 18. Půdorys čtverce N6 – s hodnotou nivelačních bodů objektu č. 571. (Vypracoval Jan Musil).

Obr. 19. Půdorys čtverce N6 – s hodnotou nivelačních bodů objektů č. 572, 583, 585, 586, 587, 593, 594, 595, 596. (Vypracoval Jan Musil).

Obr. 20. Půdorys čtverce N6 – zachycena sekvence kůlových jamek a hodnota nivelačních bodů. (Vypracoval Jan Musil).

Obr. 21. Půdorys čtverce N6 – zachycena sekvence kůlových jamek a hodnota nivelačních bodů. (Vypracoval Jan Musil).

Obr. 22. Půdorys čtverce N6 – zachycen západní řez objektem č. 571. (Vypracoval Jan Musil).

Obr. 23. Fotografie čtverce N6 – vlevo zachycen objekt č. 571, nadále sekvence dvaceti kůlových jamek.

Obr. 24. Fotografie čtverce N6 – uložení č. 151 a sekvence kůlových jamek.

Obr. 25. Fotografie čtverce N6 – pohled na východní řez.

Obr. 26. Fotografie čtverce N6 – pohled na západní řez.

Obr. 27. Fotografie čtverce N6 – detail objektu č. 512.

Obr. 28. Fotografie čtverce N6 – detail objektů č. 569 a č. 570.

Obr. 29. Fotografie čtverce N6 – detail objektu č. 583.

Obr. 30. Fotografie čtverce N6 – detail objektu č. 594.

Obr. 31. Fotografie čtverce N6 – detail objektu č. 602.

Obr. 32. Fotografie čtverce N6 – detail objektů č. 605 a č. 606.

Obr. 33. Fotografie čtverce N6 – řez objektem č. 571.

Obr. 34. Fotografie čtverce N6 – pohled na objekt č. 571.

Obr. 35. Fotografie čtverce N6 – detail objektu č. 571, pohled od severu.

Obr. 36. Fotografie čtverce N6 – detail objektu č. 571, pohled od jihu.

Obr. 37. Fotografie čtverce N6 – proplástek popela (uložení č. 181).

Obr. 38. Fotografie čtverce N6 – uložení č. 123.

Obr. 39. Pohled na město Chrudim.

URL: <http://www.galerieart.cz/prohlednete_si_mesto_chrudim.htm>. [cit. 2010-03-15].

Obr. 40. Pohled na Resselovo náměstí v Chrudimi. Tamtéž. [cit. 2010-03-15].

Obr. 41. Pohled na historické centrum města Chrudim. Tamtéž. [cit. 2010-03-15].

Obr. 42. Městský znak Chrudimi.

URL: <<http://axis4.komora.cz/Kategorie.aspx?id=1&oblast=m43>>. [cit. 2010-03-15].

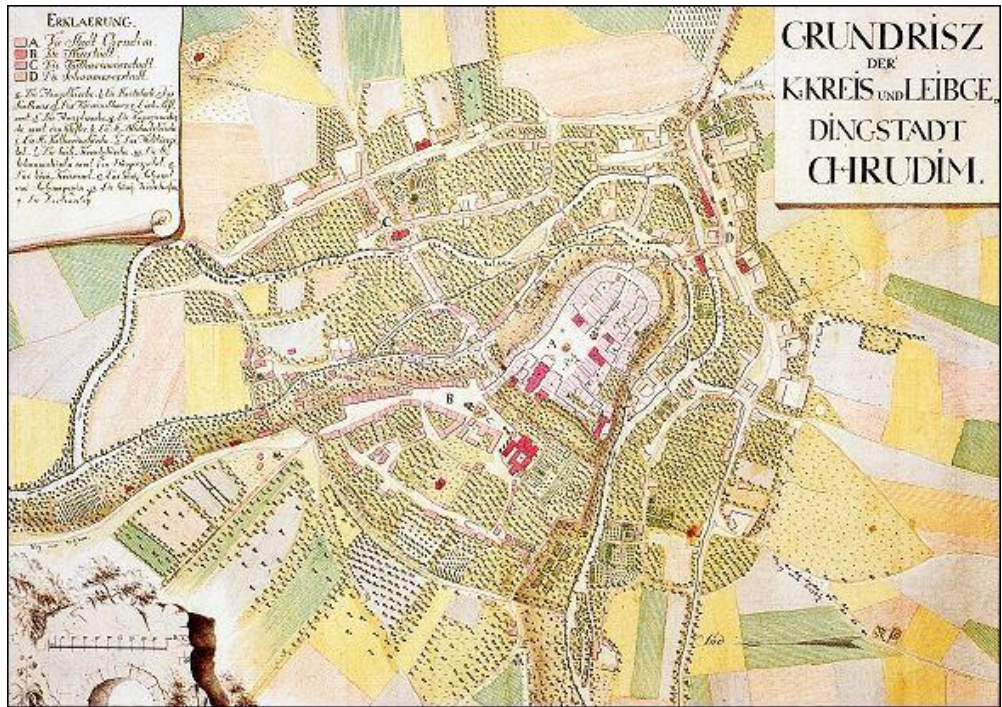
21 Obrazová příloha

Obr. 1. Mapa ČR, červeným bodem zobrazeno umístění města Chrudim.

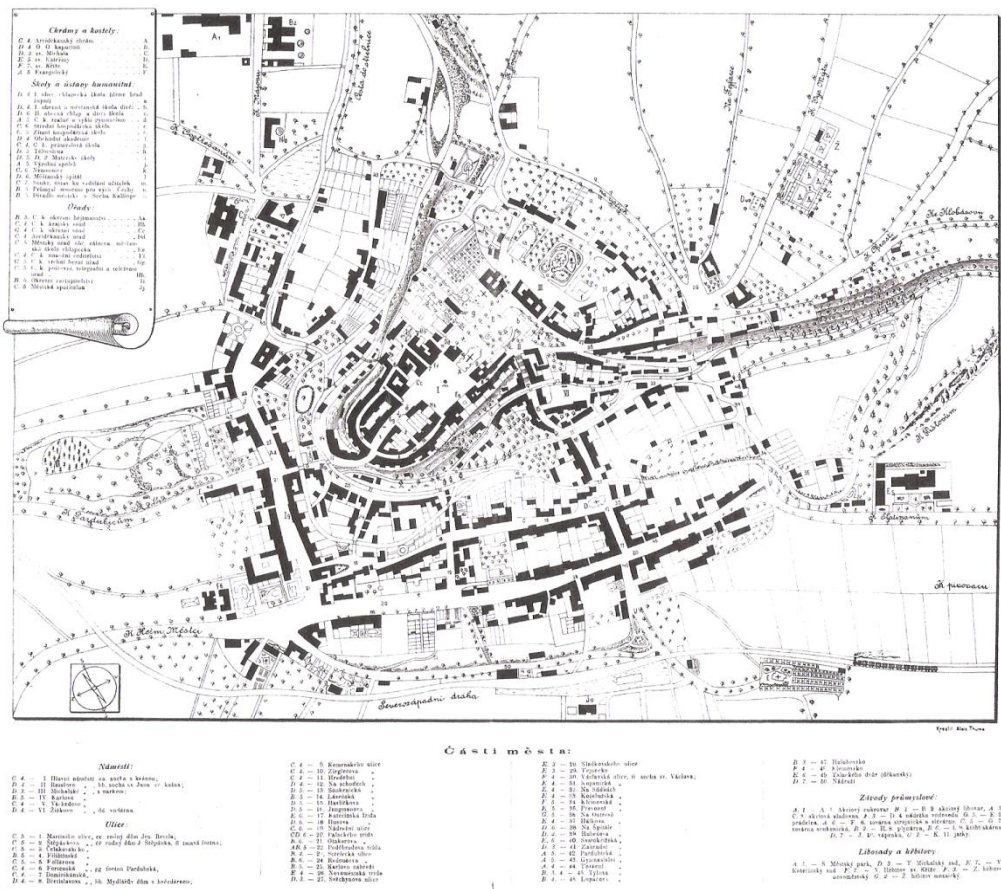

Obr. 2. Letecký snímek Chrudimi.

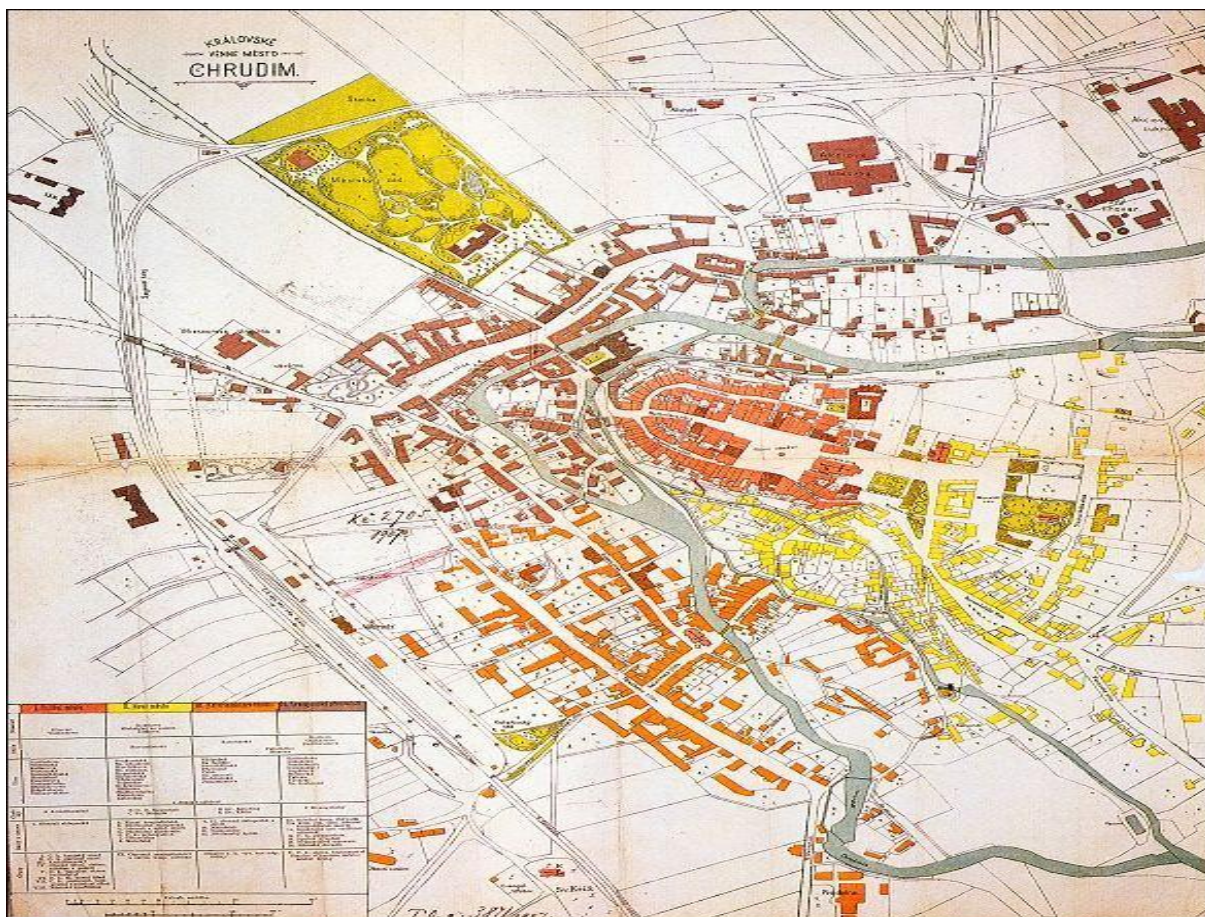

Obr. 3. Plán Chrudimi před rokem 1823.

Královské věnné město Chrudim.

Obr. 4. Plán města Chrudimi mezi lety 1890 – 1897.

Obr. 5. Plán města mezi 1901 – 1907.

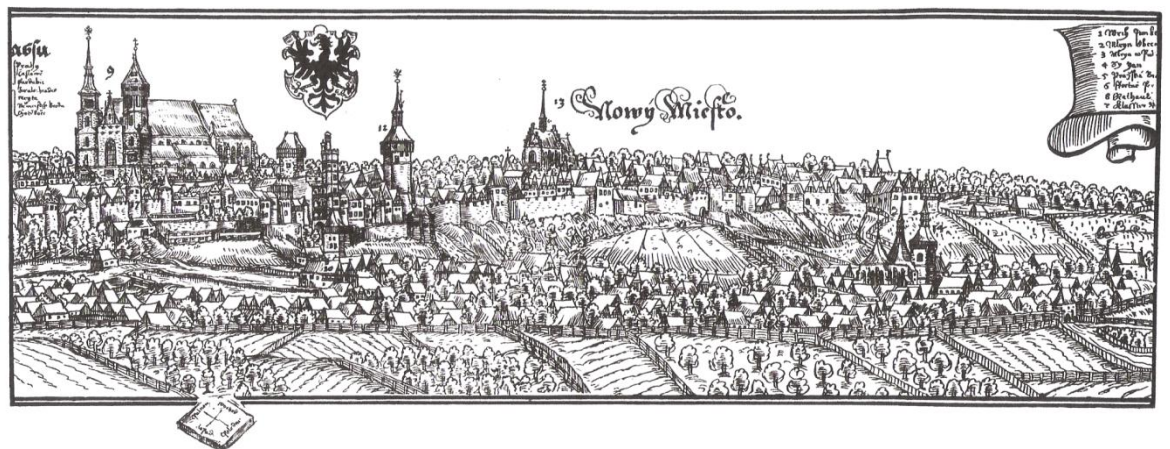

Obr. 6. Plán města mezi 1901 – 1907.

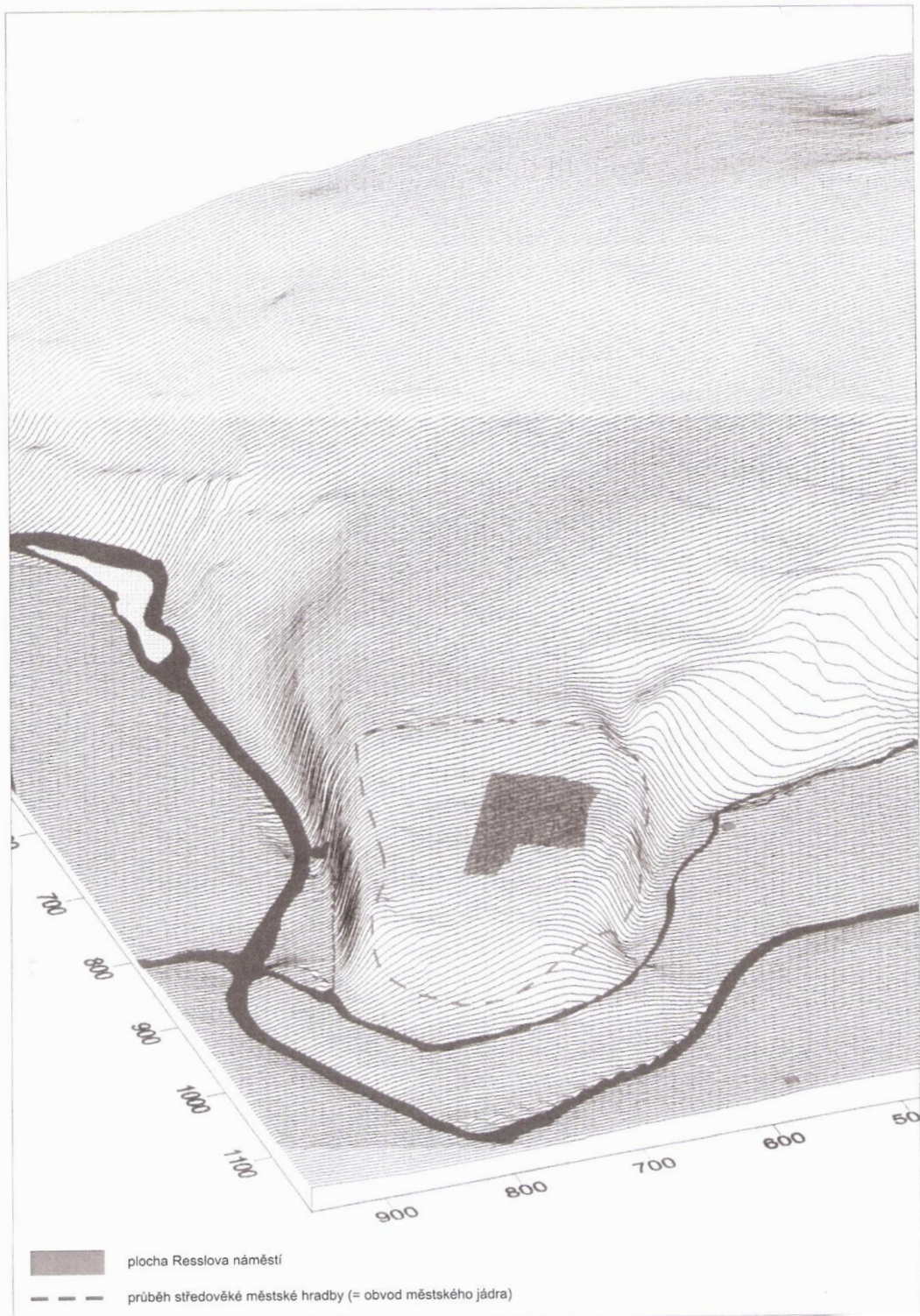

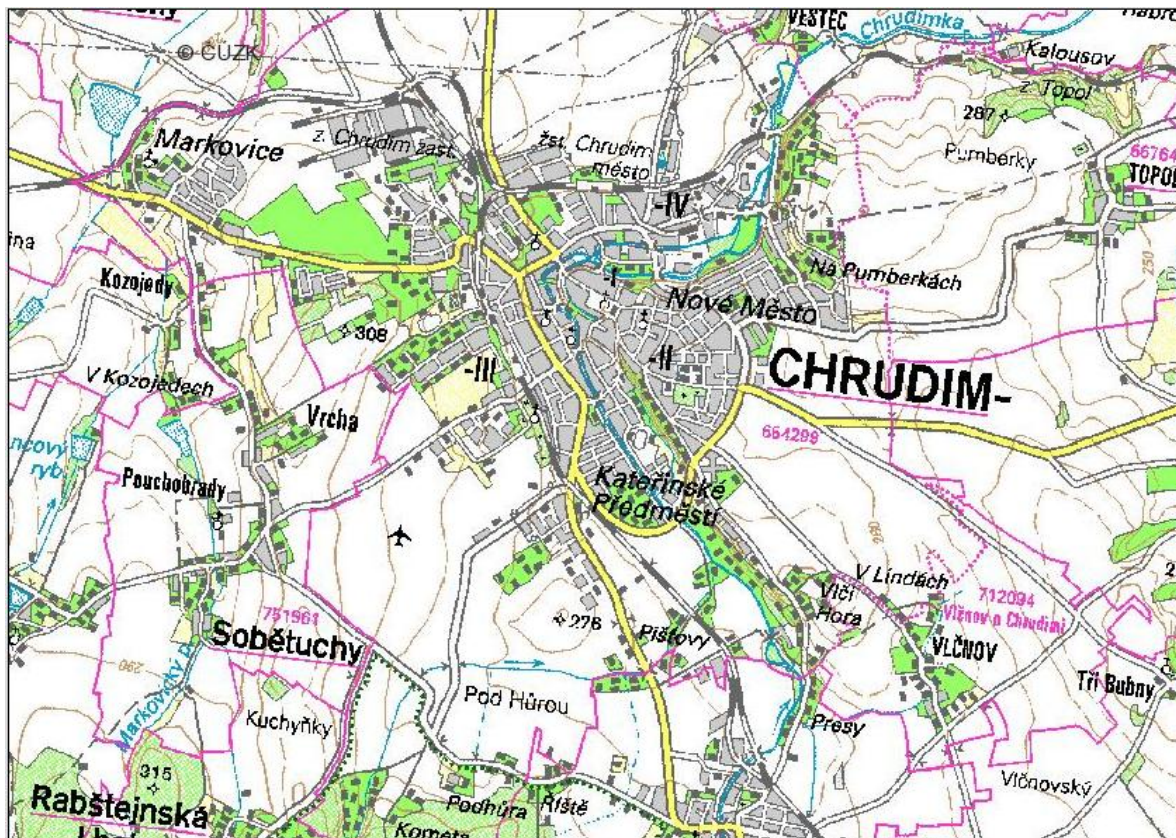
Obr. 7. Veduta města Chrudimi, kolem r. 1600.

Obr. 8. Veduta města Chrudimi, r. 1602.

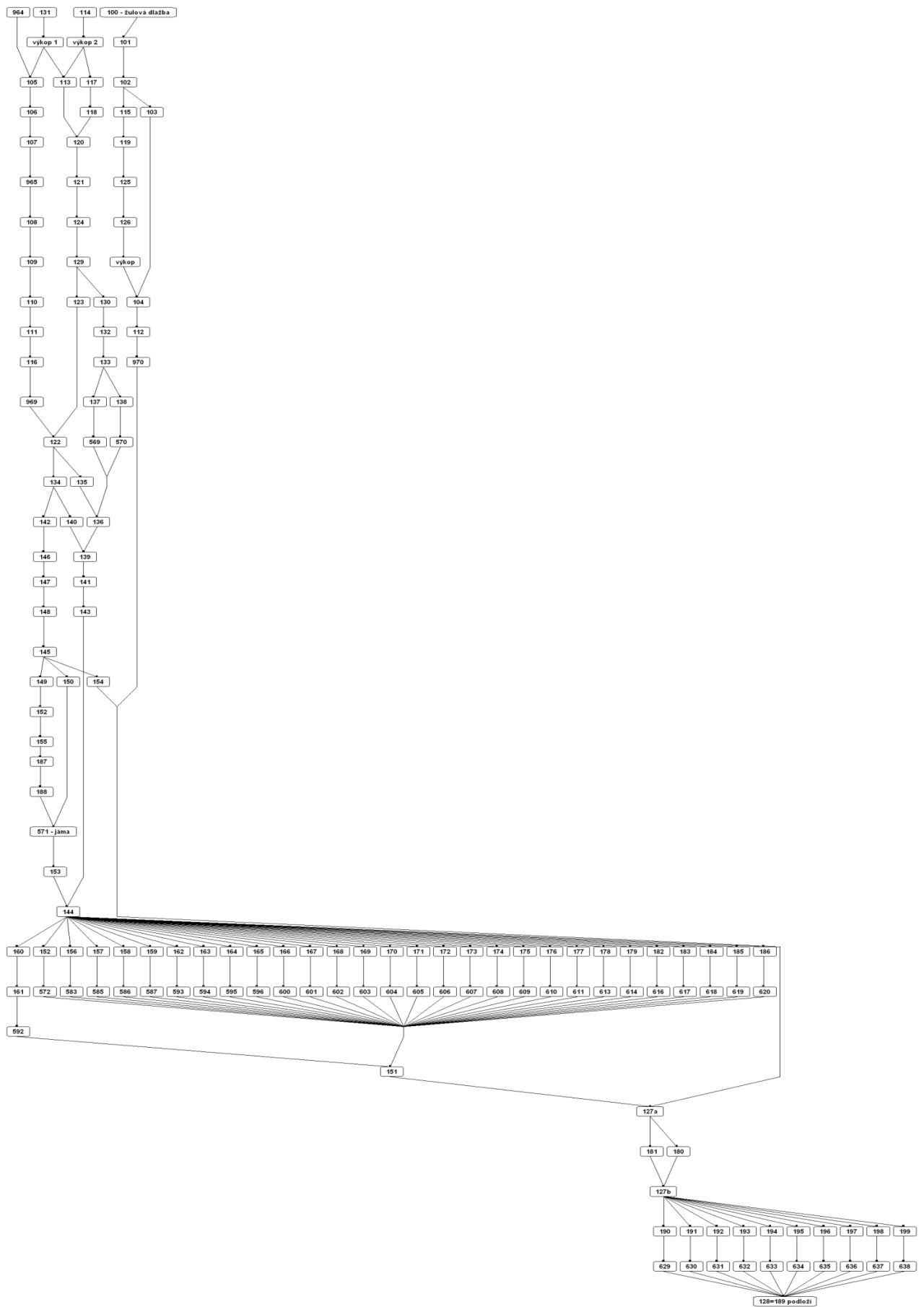
Obr. 9. Počítačová rekonstrukce chrudimské ostrožny a jejího nejbližšího zázemí v pohledu od západu, rekonstrukční mapa Jana Frolíka.

Obr. 10. Katastrální mapa města Chrudim.

Obr. 11. Katastrální mapa města Chrudim – detail, červeně označeno místo zkoumané parcely v Hradební ulici v roce 2006.

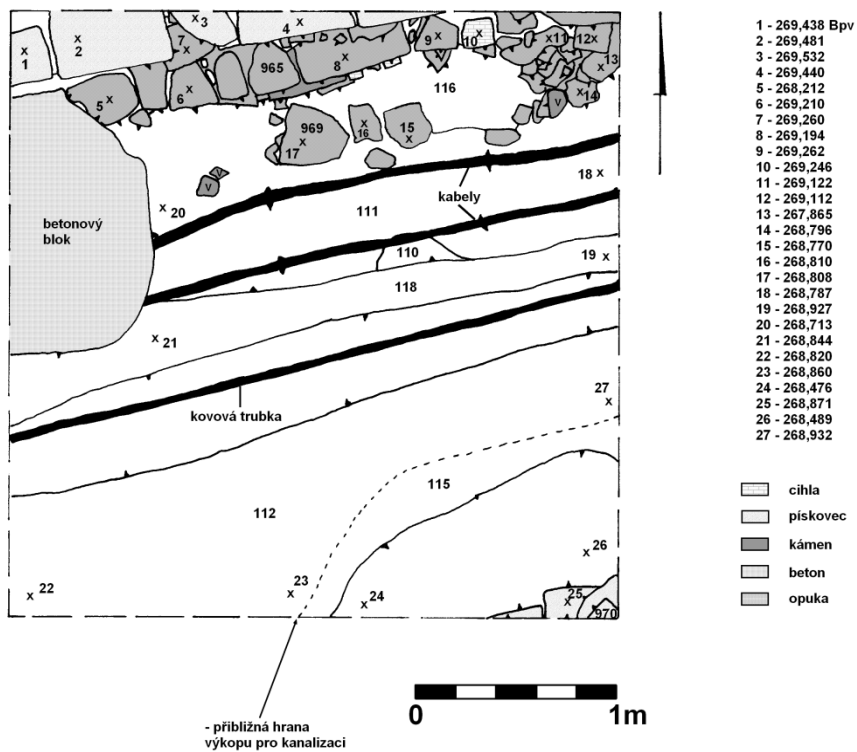

Obr. 12. Harrisova matice – stratigrafická situace čtverce N6.

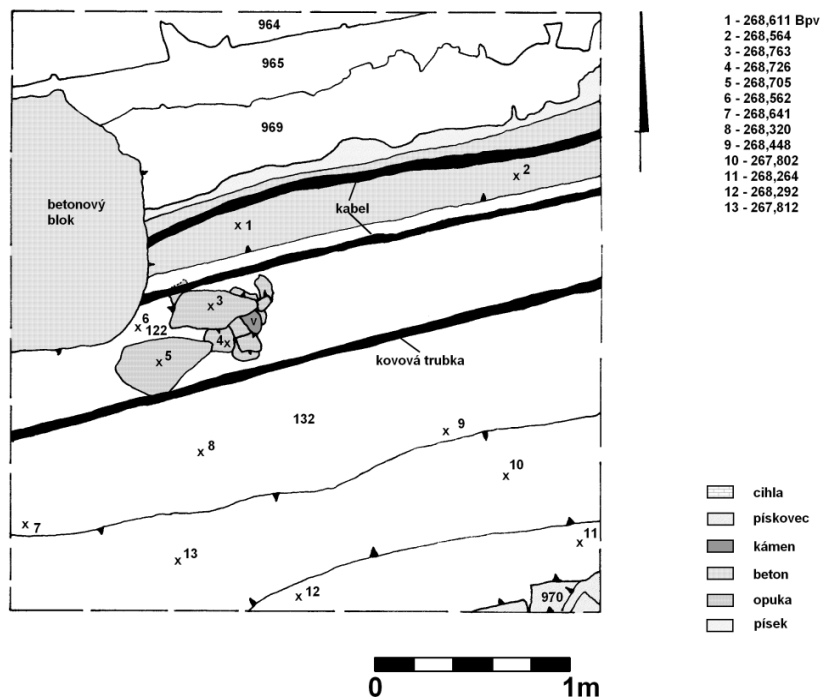

Obr. 13. Celkový plán zkoumané plochy v Hradební ulici v roce 2006.

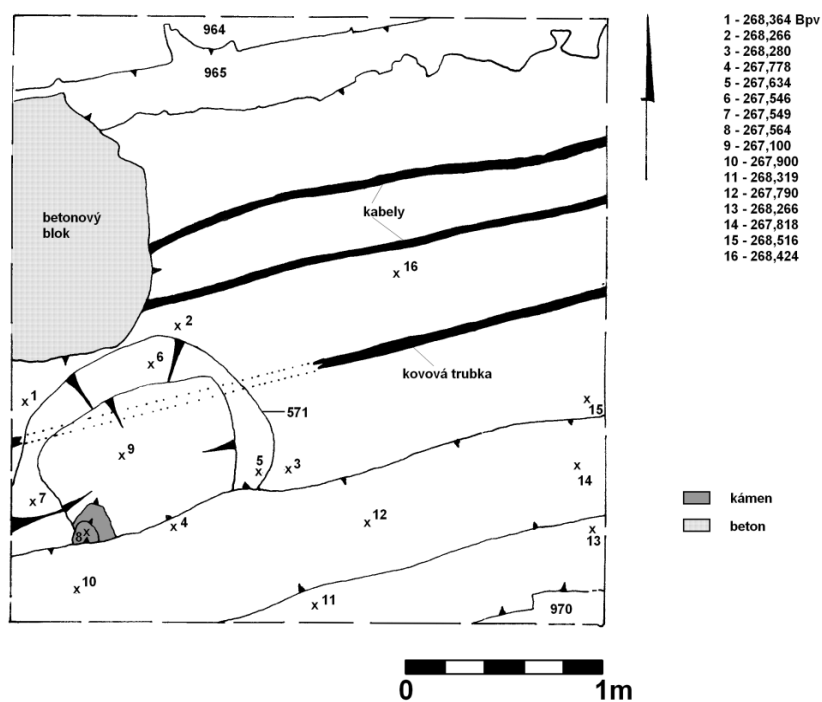

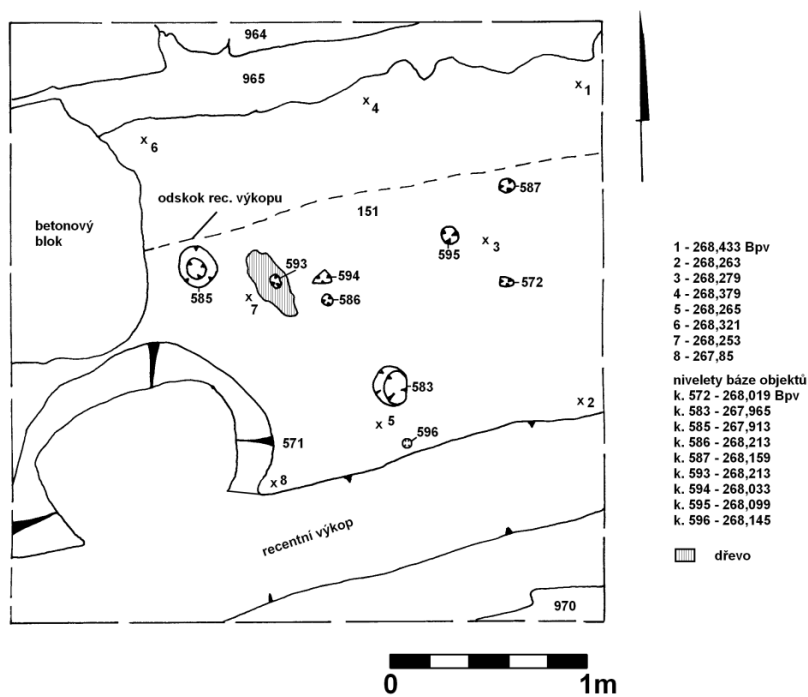
Obr. 16. Půdorys čtverce N6 – s hodnotou nivelačních bodů.

Obr. 17. Půdorys čtverce N6 – s hodnotou nivelačních bodů.

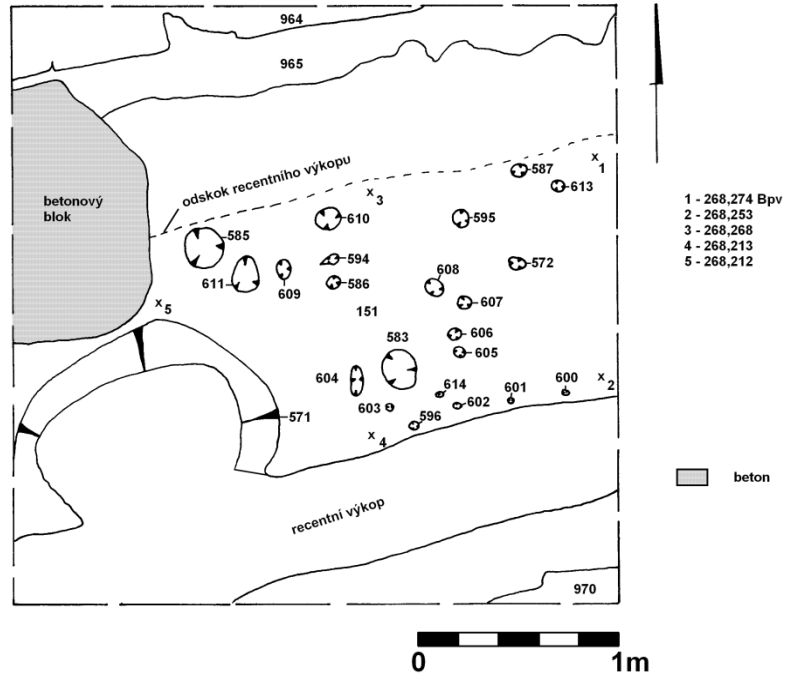

Obr. 18. Půdorys čtverce N6 – s hodnotou nivelačních bodů objektu č. 571.

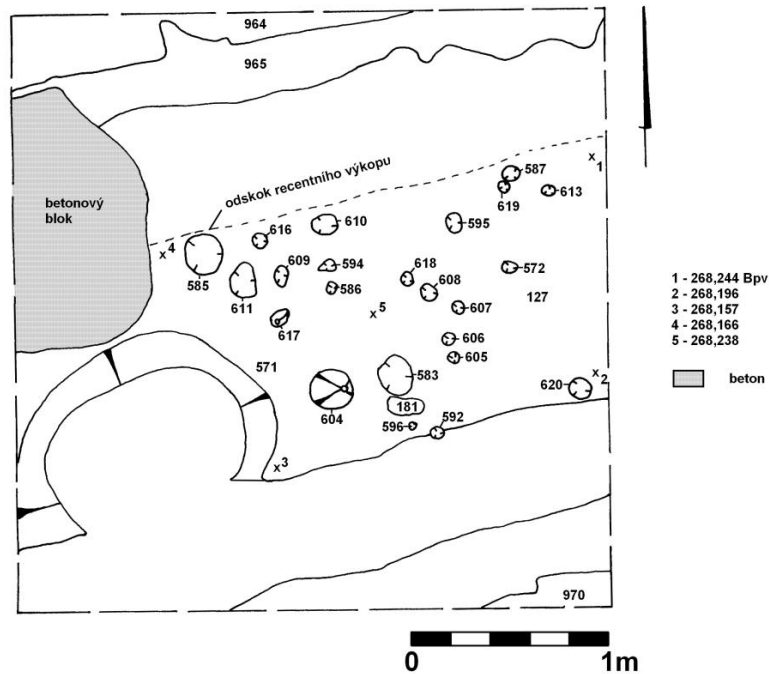

Obr. 19. Půdorys čtverce N6 – s hodnotou nivelačních bodů objektů č. 572, 583, 585, 586, 587, 593, 594, 595, 596.

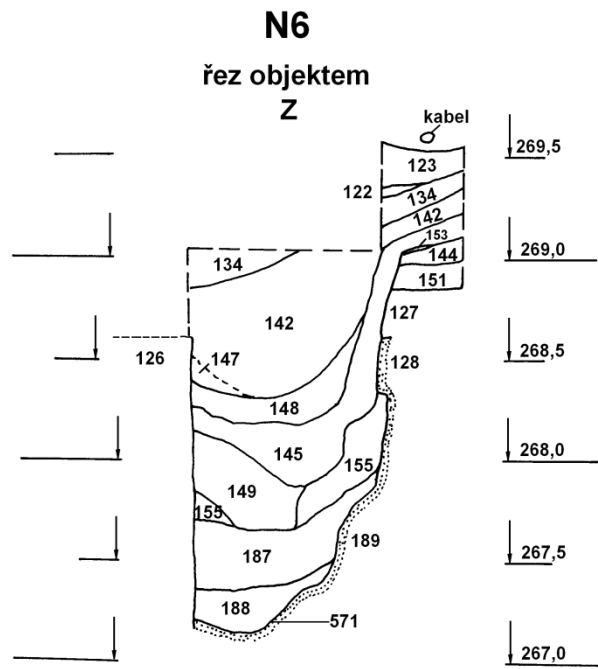

Obr. 20. Půdorys čtverce N6 – zachycena sekvence kůlových jamek a hodnota nivelačních bodů.

Obr. 21. Půdorys čtverce N6 – zachycena sekvence kůlových jamek a hodnota nivelačních bodů.

Obr. 22. Půdorys čtverce N6 – zachycen západní řez objektem č. 571.

Obr. 23. Fotografie čtverce N6 – vlevo zachycen objekt č. 571, nadále sekvence dvaceti kůlových jamek.

Obr. 24. Fotografie čtverce N6 – uložení č. 151 a sekvence kůlových jamek.

Obr. 25. Fotografie čtverce N6 – pohled na východní řez.

Obr. 26. Fotografie čtverce N6 – pohled na západní řez.

Obr. 27. Fotografie čtverce N6 – detail objektu č. 512.

Obr. 28. Fotografie čtverce N6 – detail objektů č. 569 a č. 570.

Obr. 29. Fotografie čtverce N6 – detail objektu č. 583.

Obr. 30. Fotografie čtverce N6 – detail objektu č. 594.

Obr. 31. Fotografie čtverce N6 – detail objektu č. 602.

Obr. 32. Fotografie čtverce N6 – detail objektů č. 605 a č. 606.

Obr. 33. Fotografie čtverce N6 – řez objektem č. 571.

Obr. 34. Fotografie čtverce N6 – pohled na objekt č. 571.

Obr. 35. Fotografie čtverce N6 – detail objektu č. 571, pohled od severu.

Obr. 36. Fotografie čtverce N6 – detail objektu č. 571, pohled od jihu.

Obr. 37. Fotografie čtverce N6 – proplástek popela (uloženina č. 181).

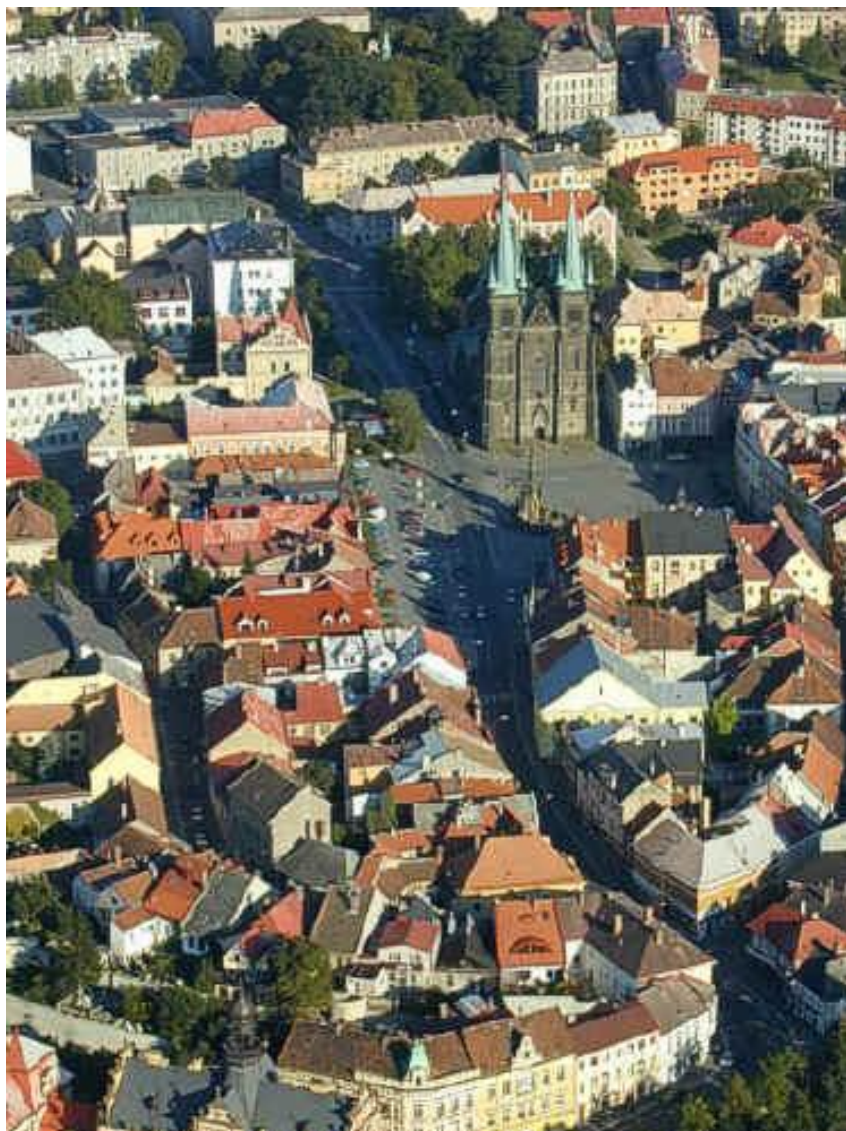
Obr. 38. Fotografie čtverce N6 – uloženina č. 123.

Obr. 39. Pohled na město Chrudim.

Obr. 40. Pohled na Resselovo náměstí v Chrudimi.

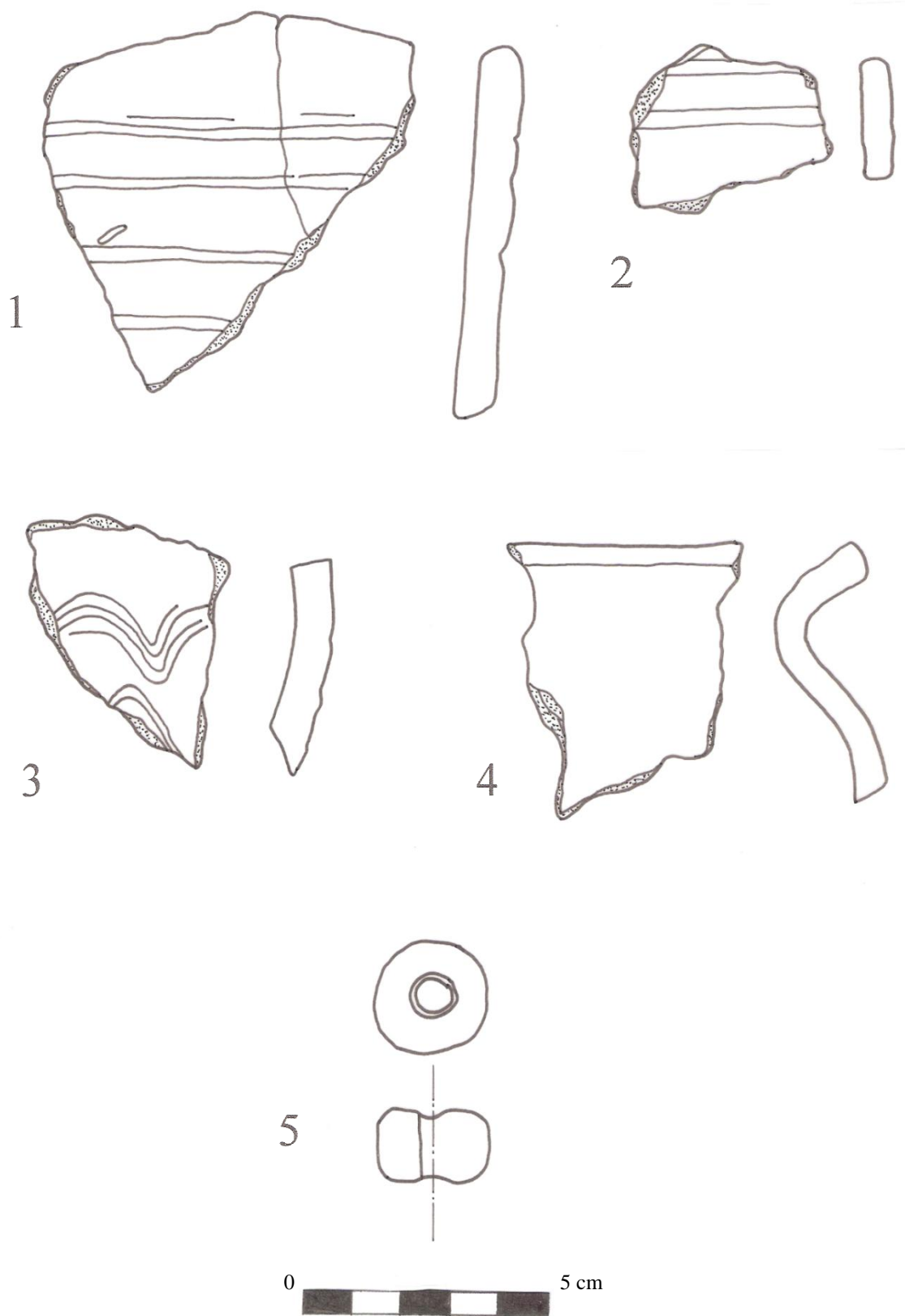

Obr. 41. Pohled na historické centrum města Chrudim.

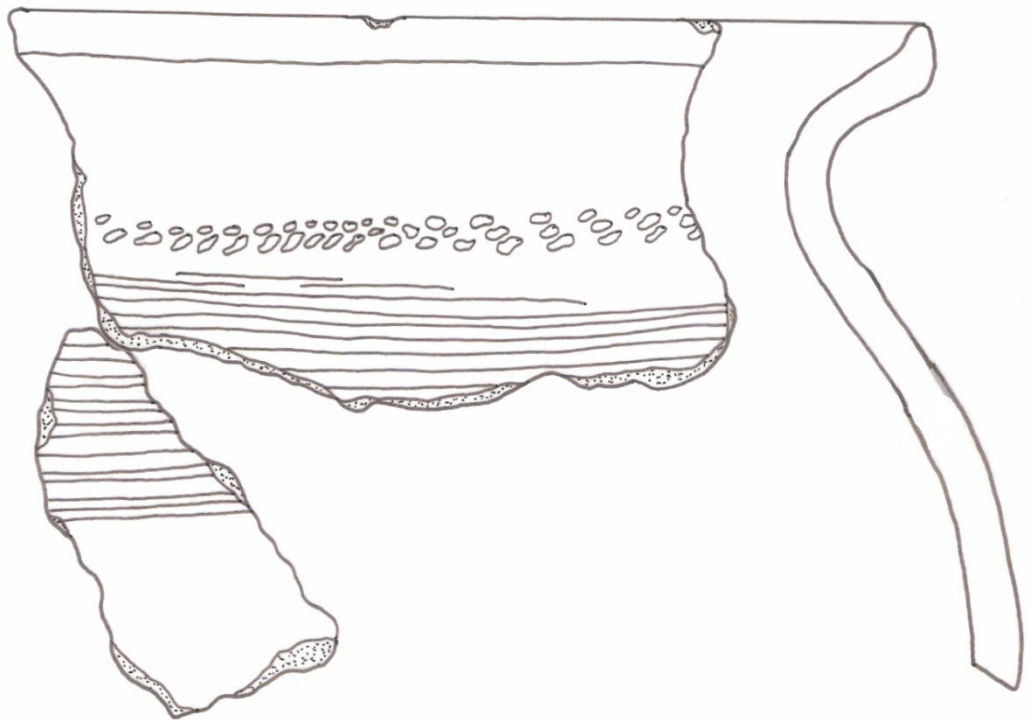

Obr. 42. Městský znak Chrudimi.

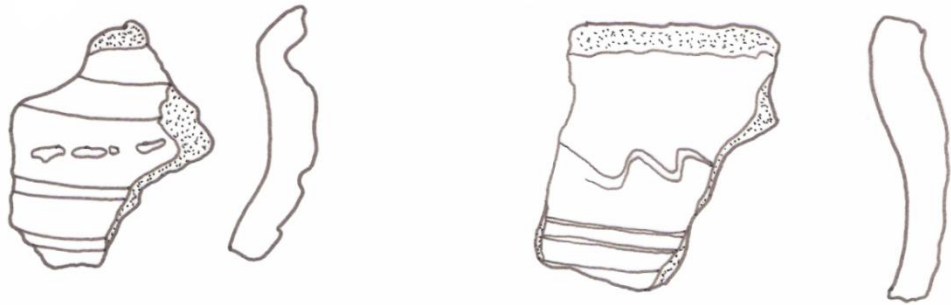
22 Kresebná dokumentace keramických střepů ze čtverce N6¹²⁵

¹²⁵ Jednotlivé keramické střepy popsány v níže uvedené kapitole Katalog keramických střepů ze čtverce N6 (kap. 24).

6

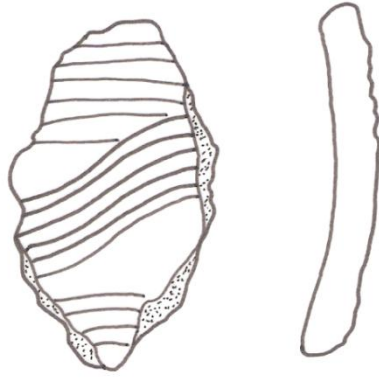

7

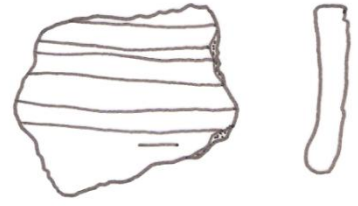
8

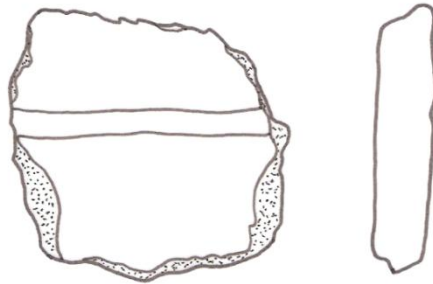
9

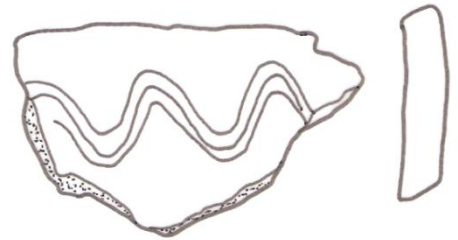
10

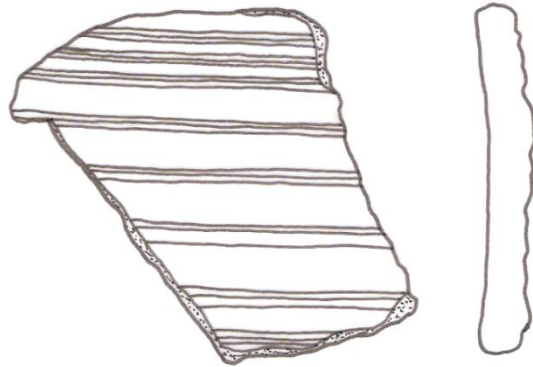
11

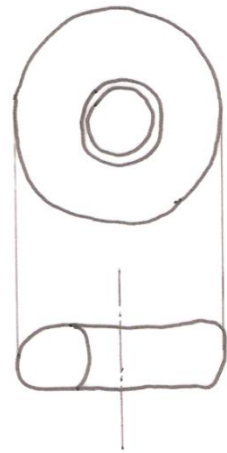
12

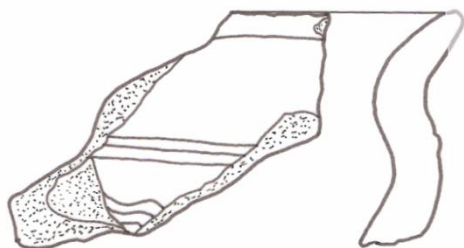

13

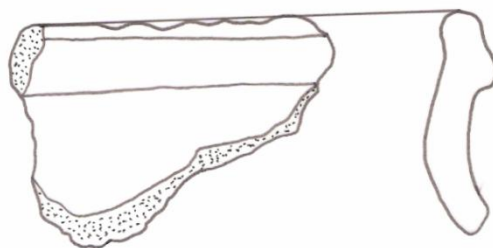

14

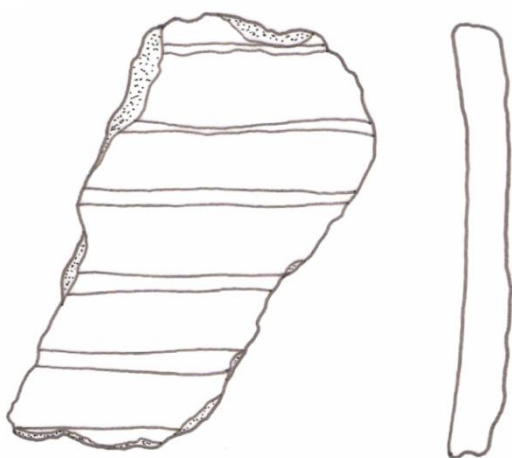

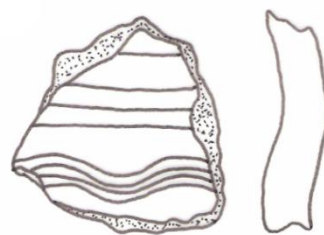
15

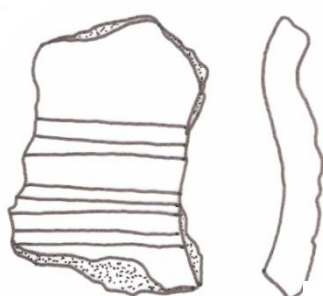
16

17

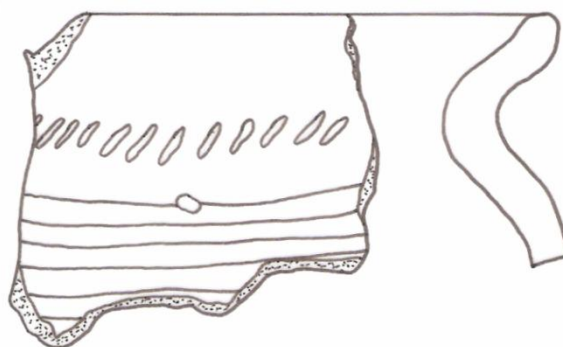
18

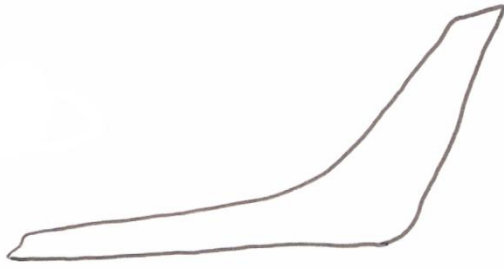

19

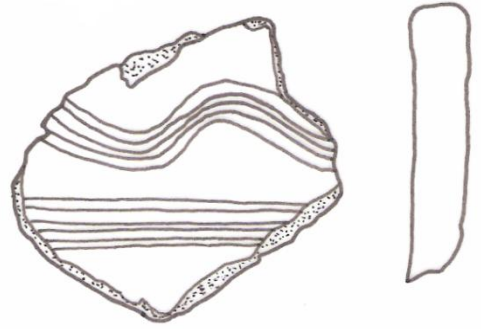

20

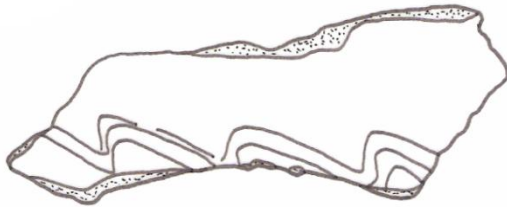

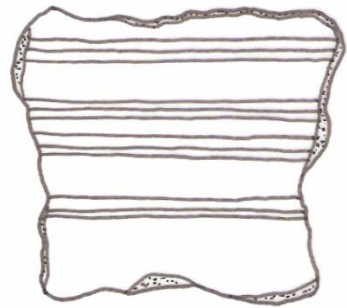
21

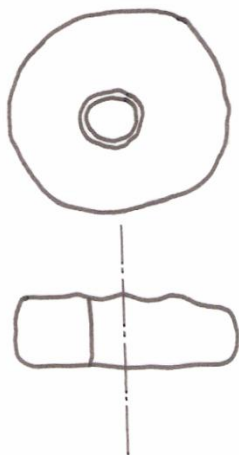
22

23

24

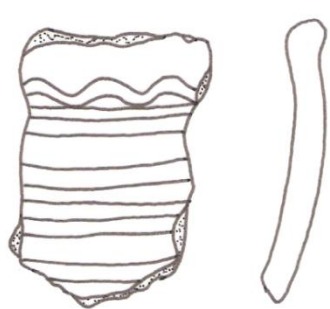
25

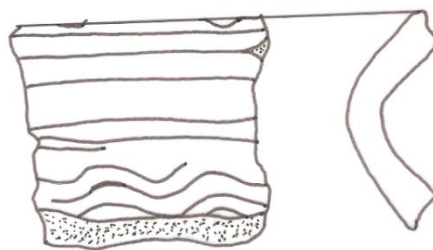
26

27

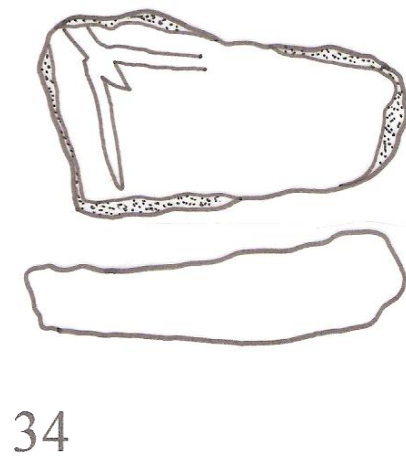
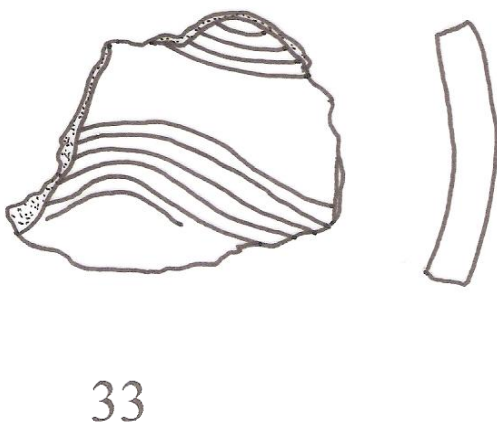
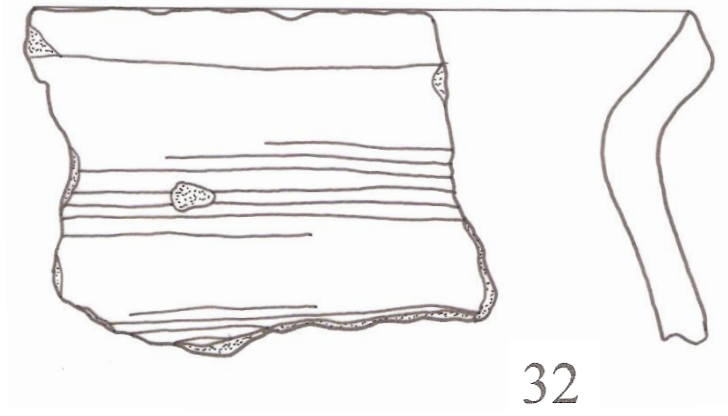
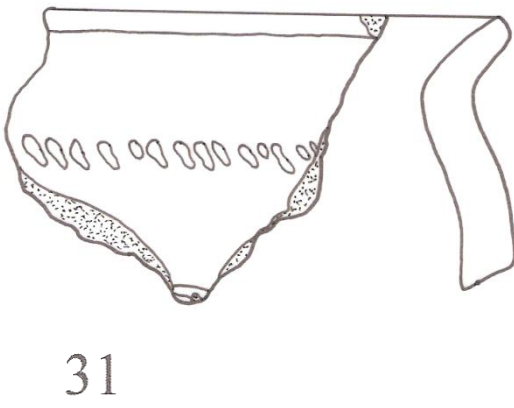
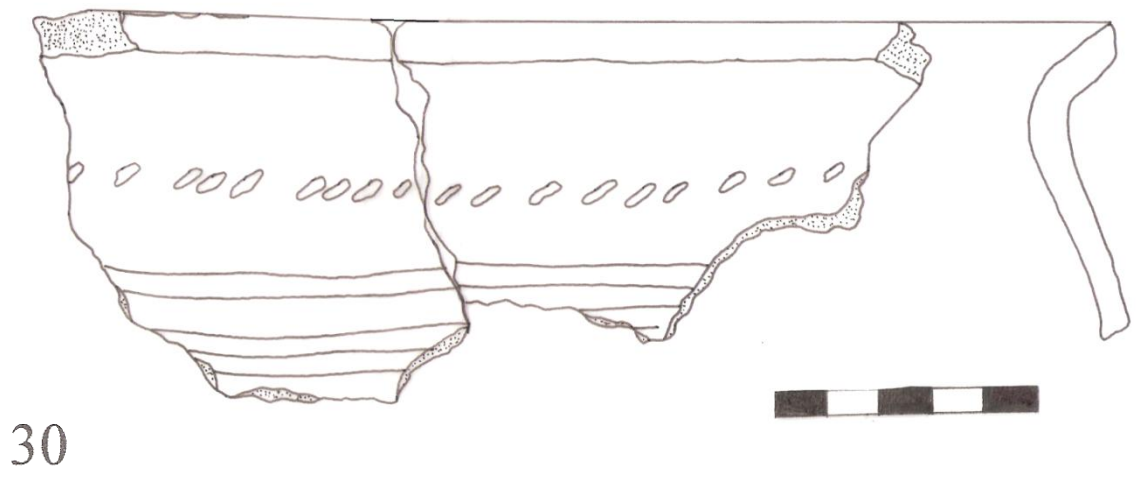

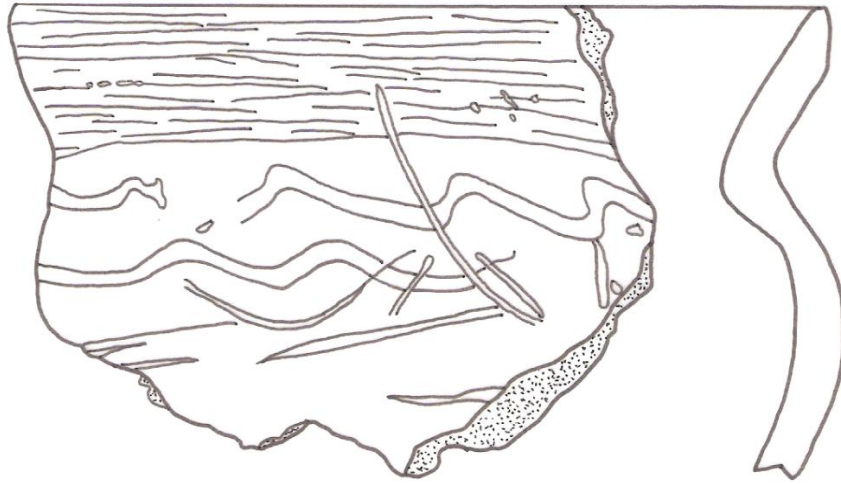
28

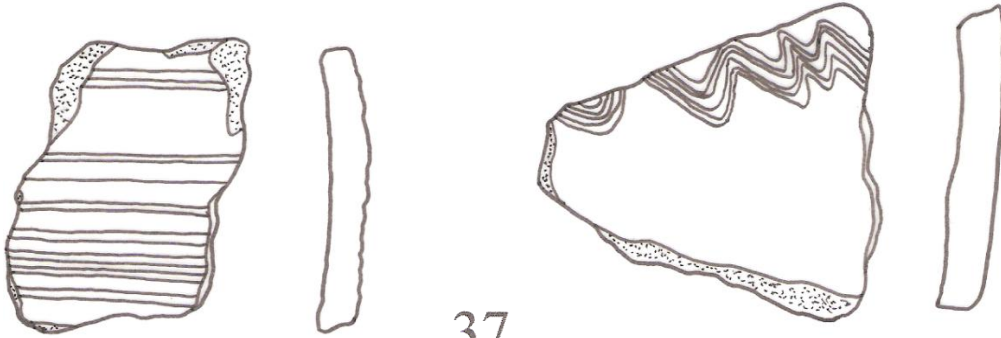
29

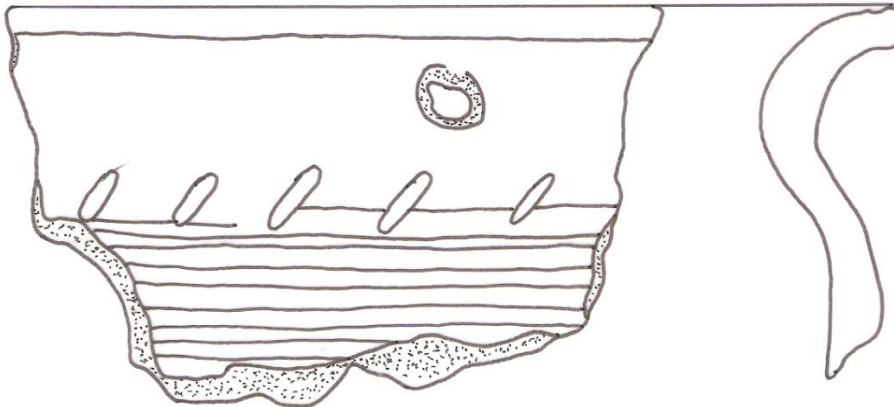

35

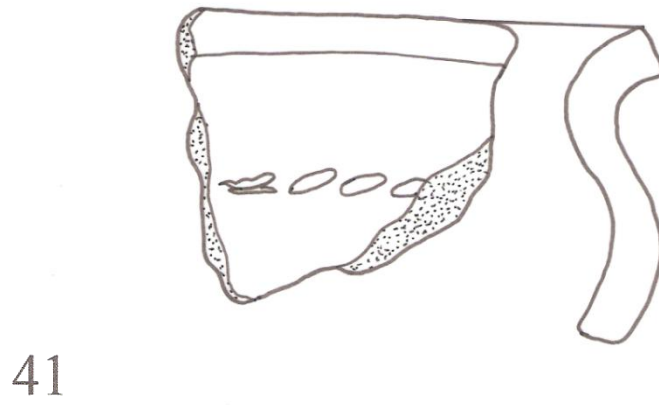
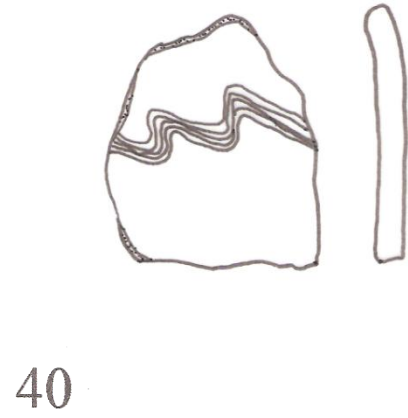
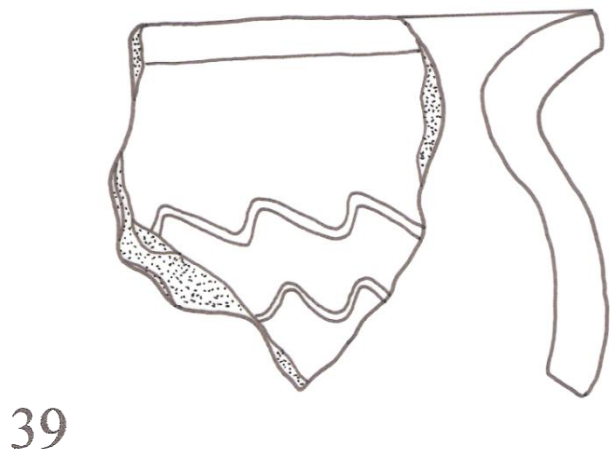
36

37

38

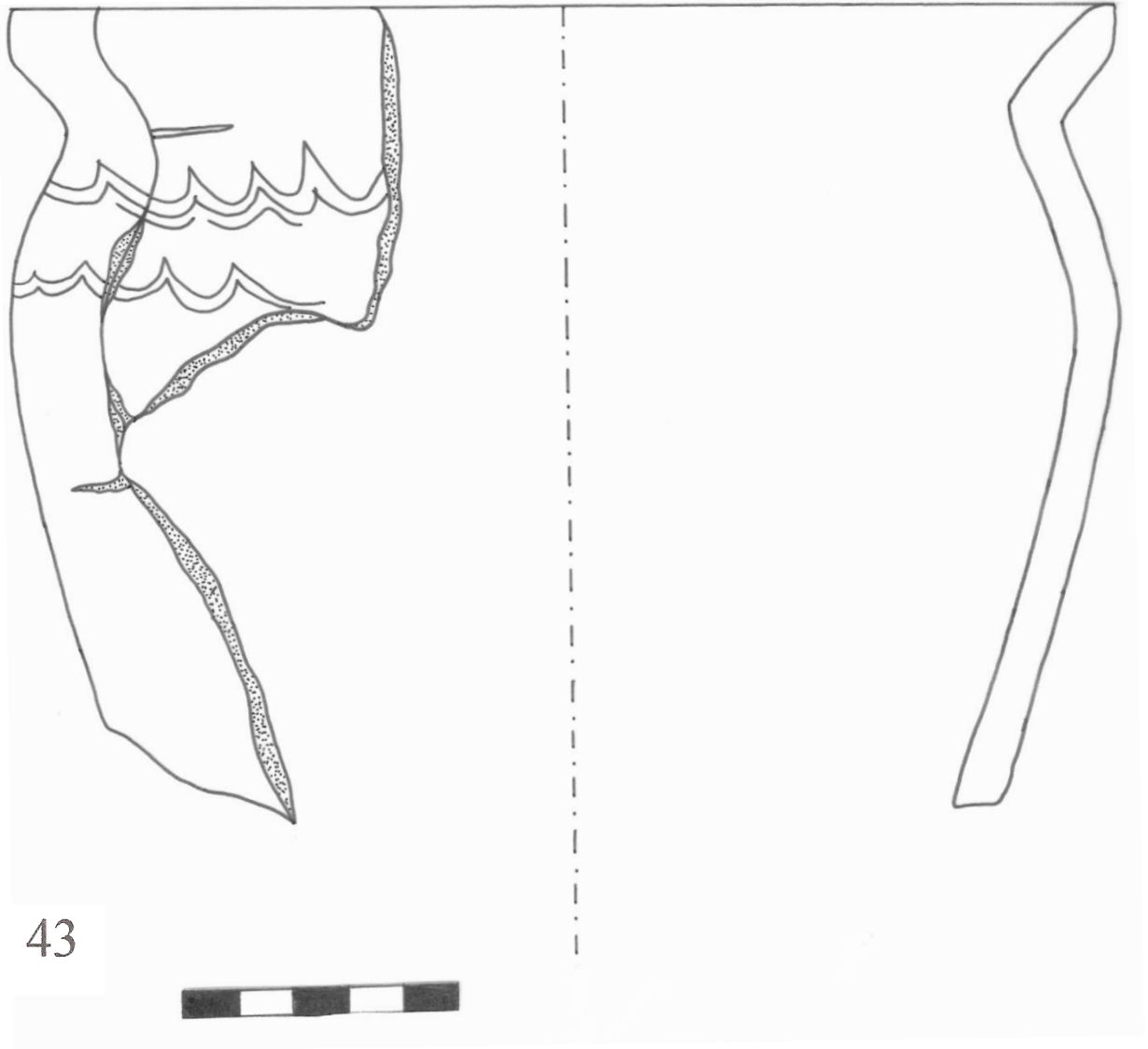

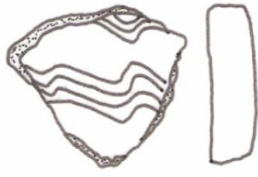
42

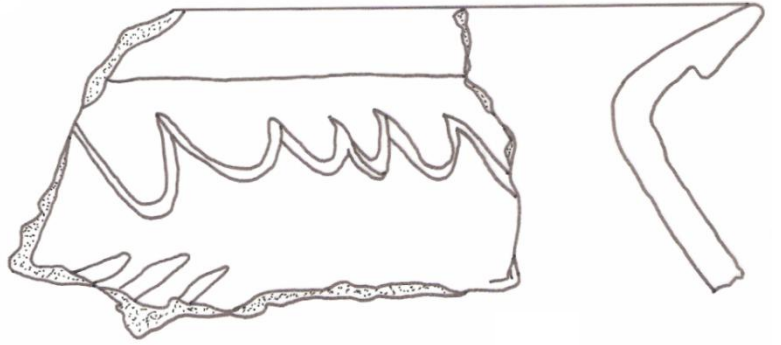

43

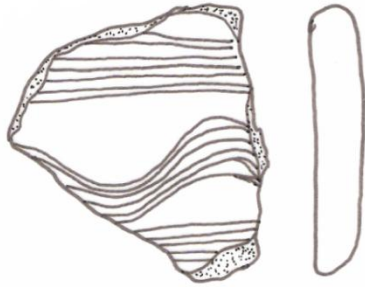
44

45

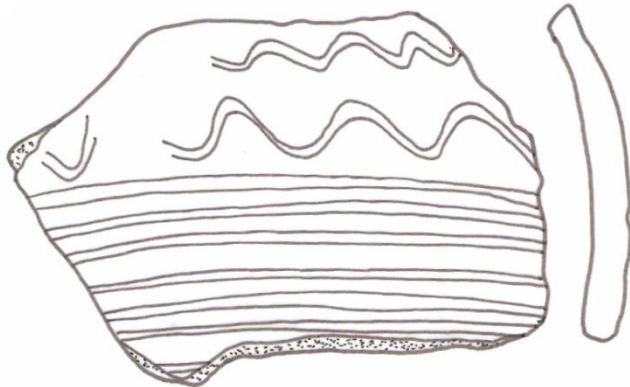
46

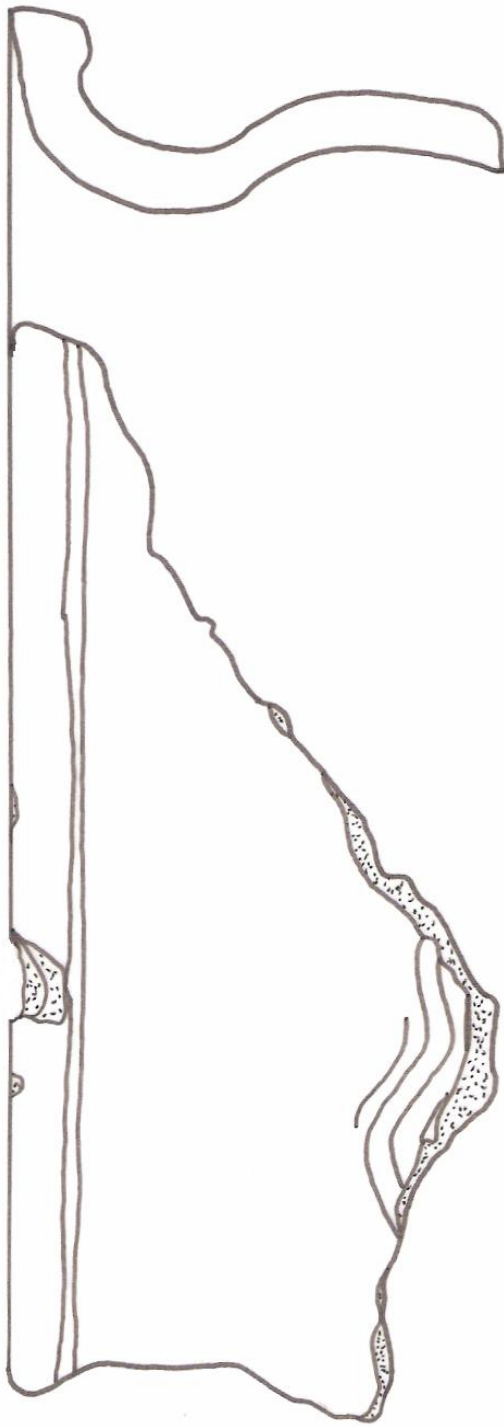

47

48

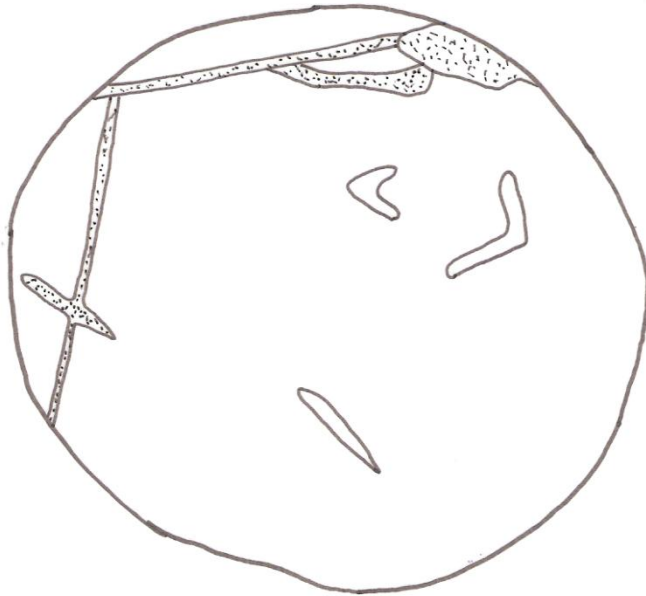

49

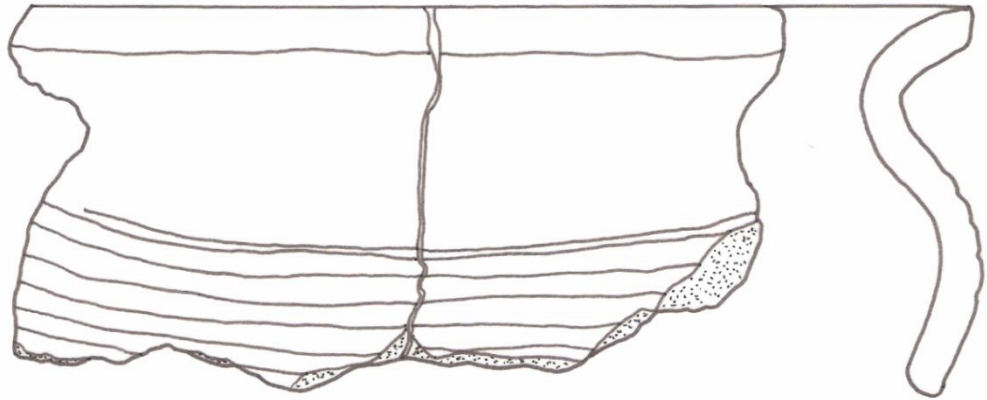

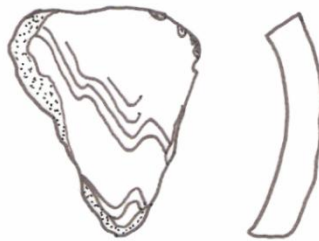

50

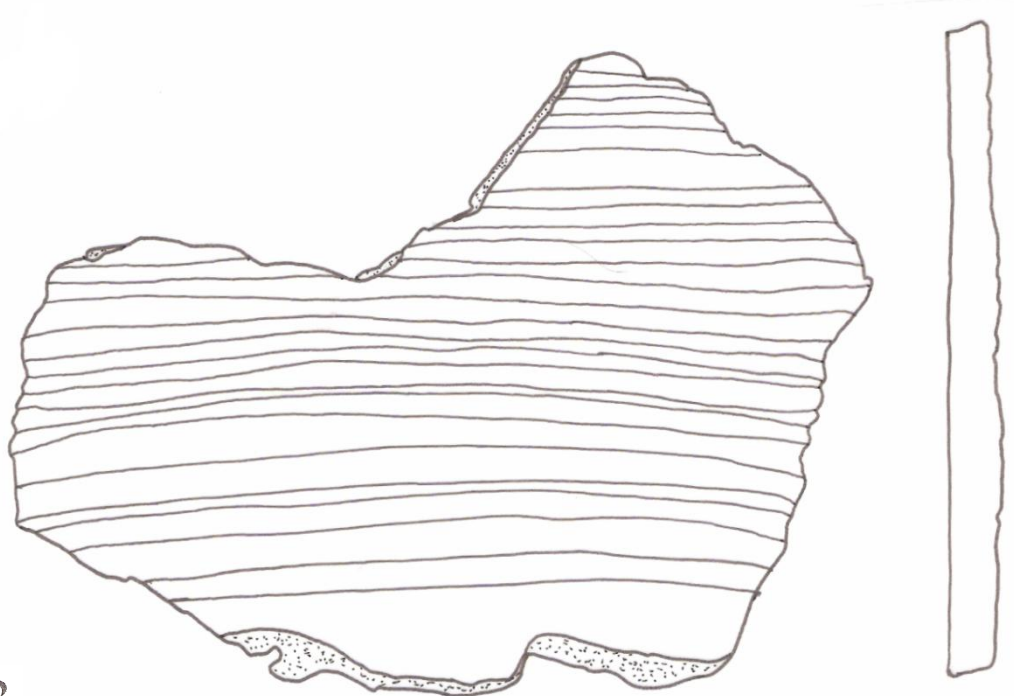

51

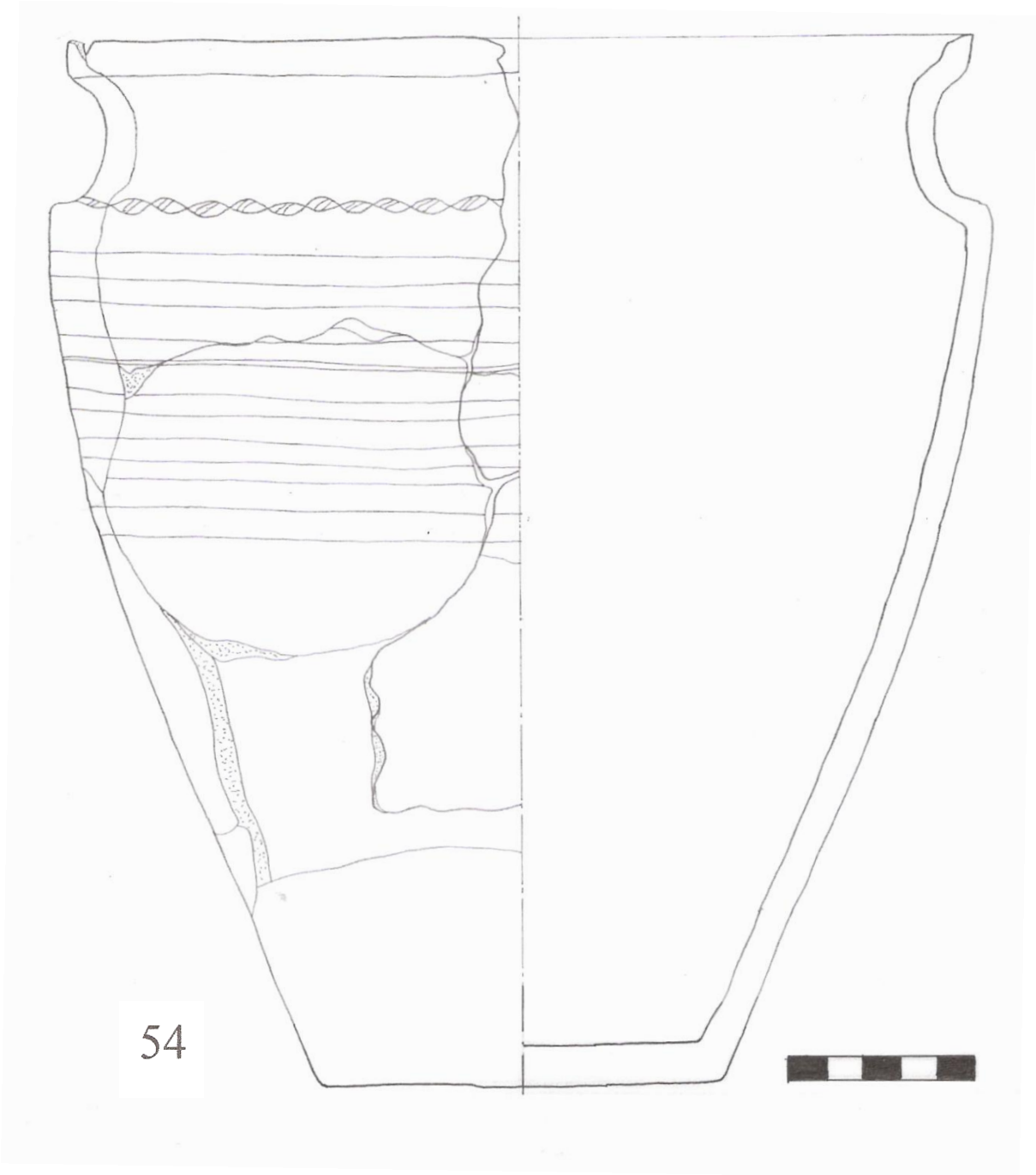

52

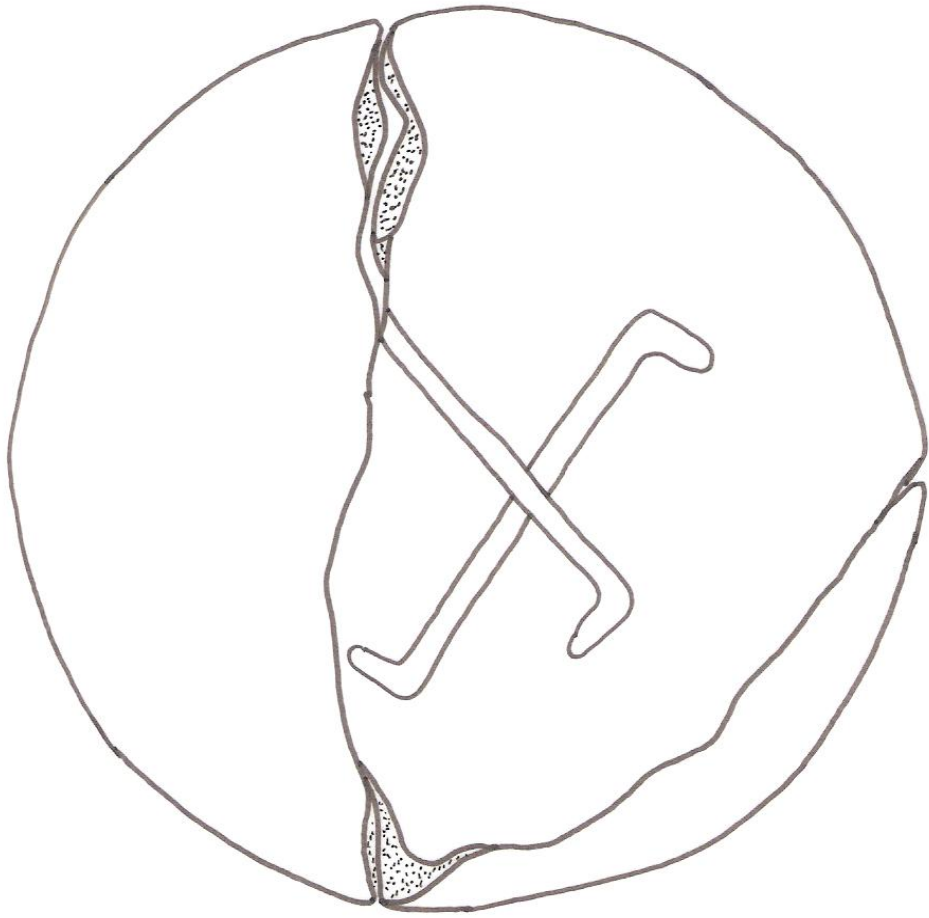

53

54

55

23 Fotografická dokumentace keramických střepů ze čtverce N6¹²⁶

Foto 1.

Foto 2.

---

¹²⁶ Jednotlivé keramické střepy popsány v níže uvedené kapitole Katalog keramických střepů ze čtverce N6 (kap. 24).

Foto 3.

Foto 4.

Foto 5.

Foto 6.

Foto 7.

Foto 8.

Foto 9.

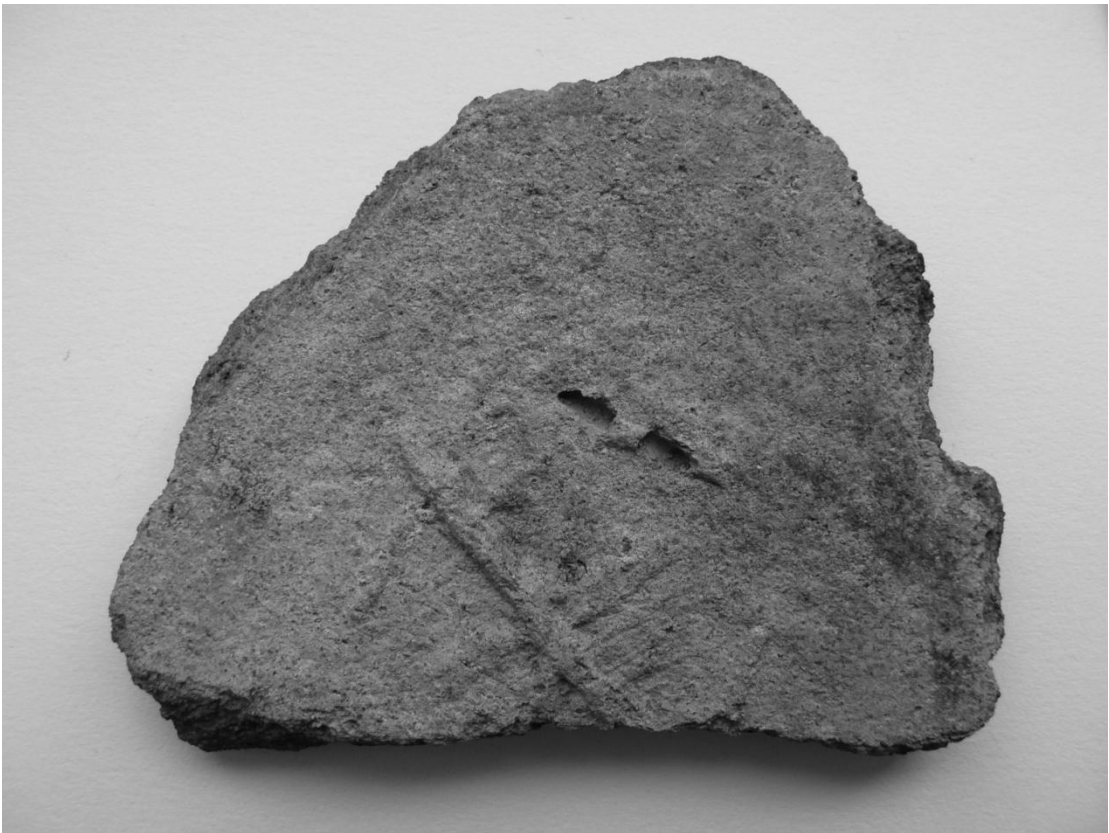

Foto 10.

Foto 11.

Foto 12.

Foto 13.

Foto 14.

Foto 15.

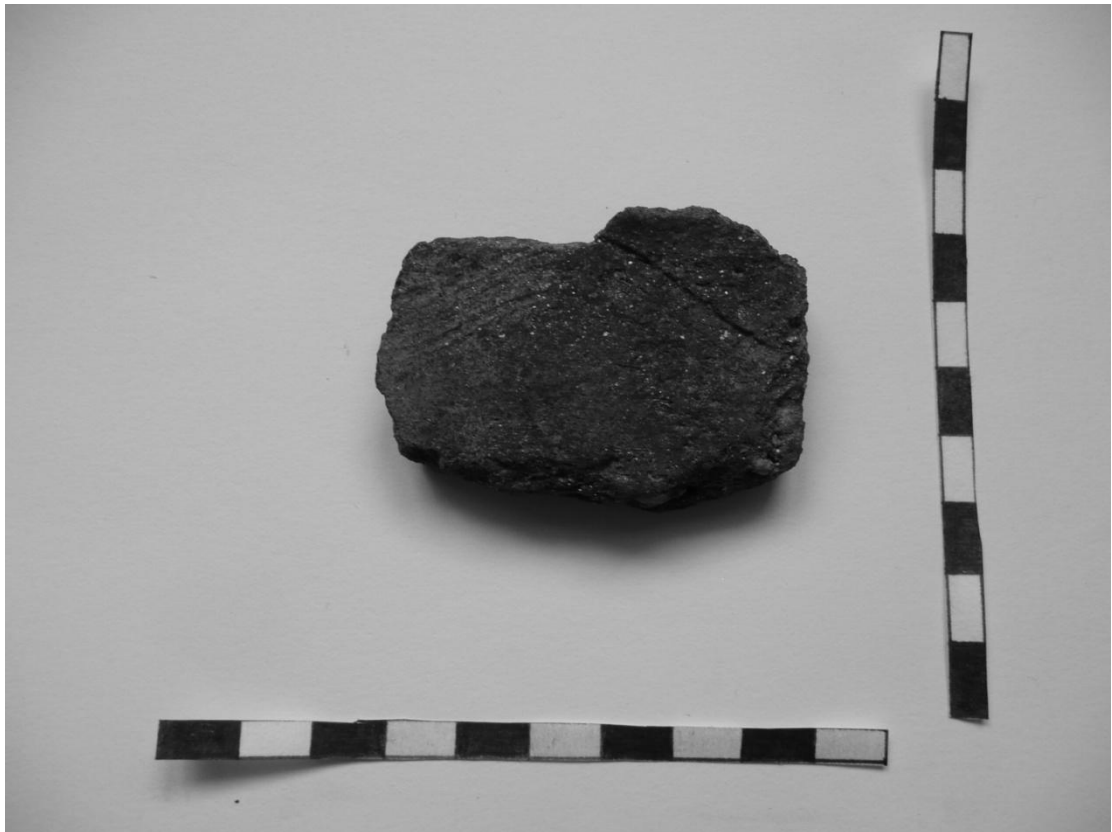

Foto 16.

Foto 17.

Foto 18.

Foto 19.

Foto 20.

24 Katalog keramických střepeů ze čtverce N6

vrstva	inventární číslo	typ střepeu	barva - povrch	barva - vnitřní	výzdoba	výpal	skupina	rozměry (VxŠxH)	váha (gr)	č. kresby	č. foto
10 4	A32 902	výduť	šedo - hnědý	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 7	53x35 x6	16		
10 4	A32 902	výduť	šedo - hnědý	tmavě šedá		oxid ační	20 7	79x59 x7	44		
10 4	A32 924	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 2	13x21 x6	2		
10 4	A32 924	výduť	šedá	světle šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 2	19x21 x5	2		
10 4	A32 924	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 2	16x20 x8	2		
10 4	A32 924	výduť	šedá	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 2	23x21 x6	2		
10 4	A32 924	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 2	25x18 x6	2		

10 4	A32 924	výduť	světle hnědá	tmavě šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 4 rýhy	oxid ační	20 2	36x17 x6	4		
10 4	A32 924	výduť	světle hnědá	šedá	2 ryté linie	oxid ační	20 2	29x21 x6	4		
10 4	A32 924	výduť	šedá	světle hnědá		oxid ační	20 2	23x27 x5	4		
10 4	A32 924	výduť	šedá	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 2	22x20 x6	4		
10 4	A32 924	výduť	černá	černá		oxid ační	20 2	29x31 x6	6		
10 4	A32 924	okraj vytažený nízký, průměr nedefinova teľný	hnědá	hnědá		oxid ační	20 2	26x21 x8	6		
10 4	A32 924	výduť	hnědá	tmavě šedá	hřebenov á linie	oxid ační	20 6	31x24 x7	6		
10 4	A32 924	výduť	oranžov á, uvnitř šedá	oranžov á		oxid ační	20 2	24x44 x6	6		
10 4	A32 924	výduť	světle hnědá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	22x30 x7	6		

10 4	A32 924	výduť	světle hnědá	tmavě šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	31x31 x7	6		
10 4	A32 924	výduť	šedá	šedá	hřebenov á vlnice, pod ní několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	31x26 x6	6		
10 4	A32 924	výduť	šedá	šedá	zachován y 2 řady dvojitě hřebenov é linie	oxid ační	20 2	22x36 x7	6		
10 4	A32 924	výduť	šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 2	18x32 x11	6		
10 4	A32 924	výduť	hnědo - oranžov á, šedá	hnědo - oranžov á	obtáčená rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 6	36x29 x7	8		
10 4	A32 924	výduť	šedá	hnědo - oranžov á		oxid ační	20 6	26x31 x9	8		
10 4	A32 924	výduť	šedá	hnědá	rytá vlnice, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 2	26x31 x7	8		
10 4	A32 924	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 7	28x36 x6	8		

10 4	A32 924	výduť	hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 2	17x43 x9	10		
10 4	A32 924	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 2	32x28 x8	10		
10 4	A32 924	výduť	světle šedá	světle šedá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 2	28x26 x9	10		
10 4	A32 924	okraj rozevřený, rozšiřující se, nedefinova telný	šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 2	25x37 x7	10		
10 4	A32 924	výduť	šedá	hnědá	hřebenov á vlnice	oxid ační	20 6	42x49 x8	10		
10 4	A32 924	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 2	22x40 x8	10		
10 4	A32 924	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 7	32x32 x9	10		
10 4	A32 924	výduť	šedo - hnědá	šedá		oxid ační	20 6	43x30 x7	10		
10 4	A32 924	výduť	hnědá, černá, uvnitř šedá	hnědá		oxid ační	20 2	36x36 x10	12		

10 4	A32 924	výduť	světle hnědá	tmavě šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 4 rýhy	redu kční	20 2	41x42 x6	12		
10 4	A32 924	výduť	tmavě šedá	tmavě šedá	zachován y 3 řady dvojitě hřebenov é linie	oxid ační	20 2	40x38 x6	12		
10 4	A32 924	okraj zduřelý, vně zaoblený, nedefinova tejný	hnědá	šedá		oxid ační	20 2	28x44 x10	14		
10 4	A32 924	výduť	šedá	šedo - hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 4 rýhy	oxid ační	20 2	44x47 x7	14		
10 4	A32 924	výduť	hnědo - šedá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 7	37x49 x9	16		
10 4	A32 924	výduť	hnědo - šedá	hnědo - šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 7	43x46 x7	16		
10 4	A32 924	okraj vyhnutý, kuželovitě seříznutý, nedefinova tejný	šedá	šedá		oxid ační	20 2	31x47 x7	16		

10 4	A32 924	výduť	šedo - oranžov á	oranžov á		oxid ační	20 2	44x39 x8	16		
10 4	A32 924	výduť	hnědá	hnědá	hřebenov á linie, pod ní řada šikmých vrypů	oxid ační	20 2	47x30 x11	18		
10 4	A32 924	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 2	36x44 x10	18		
10 4	A32 924	výduť	hnědá, šedá	hnědá		oxid ační	20 7	36x43 x8	20		
10 4	A32 924	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 6	35x55 x7	20		
10 4	A32 924	výduť	šedá	tmavě šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	46x43 x7	20		
10 4	A32 924	výduť	šedá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	47x43 x8	22		
10 4	A32 924	dno	světle hnědá	světle hnědá		redu kční	20 7	41x21	28		
10 4	A32 924	výduť	hnědo - oranžov á	oranžov á		oxid ační	20 2	52x44 x11	32		
10 4	A32 924	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 7	72x58 x8	34		

10 4	A32 924	dno	hnědá	hnědá		oxid ační	20 2	29x57	58		
10 4	A32 924	výduť, ode dna	šedá, hnědá	černá		oxid ační	20 7	67x64 x10	68		
10 9	A32 942	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 5	27x42 x10	12		
10 9	A32 942 (2 ks slep eno)	výduť	světle šedá, hnědá	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 4 rýhy	oxid ační	20 4	73x74 x8	46	—	
11 1	A32 989	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 7	25x21 x7	4		
11 1	A32 989	výduť	šedá	světle hnědá		oxid ační	20 7	18x26 x6	4		
11 1	A32 989	výduť	šedo - hnědá	hnědá	hřebenov á linie, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 7	21x22 x8	4		
11 1	A32 989	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 7	27x35 x8	10		
11 2	A32 932	výduť	šedá	hnědá	hřebenov á linie	oxid ační	20 1	20x18 x6	2		
11 2	A32 932	výduť	hnědo - oranžov á	hnědá		oxid ační	20 1	20x31 x8	4		
11 2	A32 932	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 6	14x30 x7	4		

11 2	A32 932	výduť	hnědo - oranžov á	hnědá		oxid ační	20 1	23x21 x8	6		
11 2	A32 932	výduť	hnědá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 1	34x30 x8	8		
11 2	A32 932	okraj vyhnutý, zaoblený, nedefinova teľný	šedá	šedá		oxid ační	20 1	33x24 x9	8		
11 2	A32 932	výduť	šedá	šedá	hřebenov á linie, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 1	32x33 x7	8		
11 2	A32 932	výduť	hnědá	tmavě hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 1	32x39 x5	10		
11 2	A32 932	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	30x42 x5	10		
11 2	A32 932	výduť	hnědá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	37x34 x7	12		
11 2	A32 932	výduť	hnědo - oranžov á	černá		oxid ační	20 1	34x35 x9	12		
11 2	A32 932	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 1	43x39 x7	16		

11 2	A32 932	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 1	34x64 x9	18		
11 2	A32 932	výduť	tmavě šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	44x43 x7	18		
11 2	A32 932	výduť	hnědo - oranžov á	hnědo - oranžov á		oxid ační	20 1	52x45 x7	20		
11 2	A32 932	výduť	tmavě hnědá	hnědo - oranžov á	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	37x67 x8	20		
11 2	A32 932	výduť	hnědo - oranžov á	šedá		oxid ační	20 3	43x49 x7	22		
11 2	A32 932	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 6	50x39 x8	24		
11 2	A32 932	okraj zduřelý, vně prožlabený , nedefinova teľný	hnědo - oranžov á, uvnitř šedá	hnědo - oranžov á		oxid ační	20 1	34x53 x10	24		
11 2	A32 932	výduť	šedo - hnědá	hnědá		oxid ační	20 6	61x52 x5	24		
11 2	A32 932	výduť	hnědo - oranžov á	hnědá		oxid ační	20 1	64x53 x7	30		
11 2	A32 932	výduť	hnědá	hnědo - oranžov á	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	64x62 x8	36		

11 2	A32 932	výduť	hnědá, šedá	hnědá	hřebenov á linie	oxid ační	20 3	64x81 x7	54		
11 2	A32 970	výduť	hnědo- oranžov á	oranžov á	2 pásy ryté linie	oxid ační	20 1	31x41 x7	10	2	
11 2	A32 970	výduť	hnědá, černá	hnědá, černá	2 řady několika násobné hřebenov é vlnice	oxid ační	20 1	46x40 x7	18	3	
11 2	A32 970	okraj válcovitě seříznutý, průměr 350	světle šedá	černá		oxid ační	20 6	55x46 x6	22	4	
11 2	A33 032	přeslen	šedá			oxid ační	20 6	23x15	8	5	
11 2	A33 032	výduť	hnědo - oranžov á	hnědá	2 hřebenov é vlnice	oxid ační	20 7	27x11 x6	2		
11 2	A33 032	výduť	šedá	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 2	27x16 x6	2		
11 2	A33 032	výduť	světle šedá	světle šedá		redu kční	20 2	20x21 x6	4		
11 2	A33 032	výduť	světle šedá, světle hnědá	světle hnědá		redu kční	20 2	24x30 x6	4		

11 2	A33 032	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 7	17x29 x6	4		
11 2	A33 032	výduť	šedá	tmavě hnědá		oxid ační	20 2	22x26 x5	4		
11 2	A33 032	výduť	šedá	tmavě šedá	řada šikmých vrypů, zachován y 2	oxid ační	20 2	19x24 x8	4		
11 2	A33 032	výduť	tmavě šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 2	24x21 x6	4		
11 2	A33 032	výduť	světle šedá	světle hnědá		redu kční	20 2	26x19 x9	6		
11 2	A33 032	okraj zduřelý, vně zaoblený, nedefinova telný	šedá	šedá		oxid ační	20 2	23x24 x6	6		
11 2	A33 032	výduť	šedá, hnědá	černá	2 hřebenov é linie	oxid ační	20 2	23x43 x5	6		
11 2	A33 032	výduť	šedo - hnědý	šedá		oxid ační	20 7	25x22 x8	6		
11 2	A33 032	výduť	šedo - hnědý	tmavě šedá		oxid ační	20 7	19x28 x8	6		
11 2	A33 032	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 3	31x26 x8	8		

11 2	A33 032	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 2	42x27 x7	10		
11 2	A33 032	výduť	hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 7	33x26 x8	10		
11 2	A33 032	výduť	šedo - hnědý	hnědá		oxid ační	20 6	35x29 x8	10		
11 2	A33 032	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 3	30x35 x10	12		
11 2	A33 032	výduť	šedá	světle šedá		oxid ační	20 7	41x27 x8	12		
11 2	A33 032	výduť	tmavě šedá	hnědá	hřebenov á linie	oxid ační	20 7	27x48 x6	13		
11 2	A33 032	výduť	hnědo - šedá	hnědá	2 řady několika násobné hřebenov é linie	oxid ační	20 3	26x42 x10	14		
11 2	A33 032	dno	světle šedá	šedá		oxid ační	20 6	24x31	16		
11 2	A33 032	výduť	šedá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 5	38x32 x11	16		
11 2	A33 032	výduť	hnědá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 7	44x49 x6	24		

11 2	A33 032	výduť	hnědo - oranžov á	šedá		oxid ační	20 6	40x37 x14	26		
11 2	A33 032	výduť	šedá, hnědá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	66x36 x9	26		Foto 1
11 2	A33 032	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 7	56x75 x7	34		
11 2	A33 032	výduť	hnědo - oranžov á	šedá		oxid ační	20 6	43x56 x20	54		
11 2	A33 032	okraj kalichovitý , nízký, průměr 260	hnědá, šedá	tmavě šedá, světle šedá	řada hřebenov ých vpichů, pod nimi několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 1	106x1 25x7	92		6
11 4	A33 154	výduť	světle oranžov á	světle šedá	hřebenov á linie	redu kční	20 2	18x23 x6	2		
11 4	A33 154	výduť	tmavě šedá	černá		oxid ační	20 2	27x28 x5	6		
11 4	A33 154	výduť	šedo- hnědá, uvnitř tmavě šedá	šedo - hnědá		oxid ační	20 3	35x38 x9	12		
11 5	A33 016	výduť	světle hnědá	světle šedá		oxid ační	20 1	22x14 x6	2		

11 5	A33 016	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 5	18x27 x9	4		
11 5	A33 016	výduť	světle šedá	šedá		oxid ační	20 1	18x20 x8	4		
11 5	A33 016	výduť	světle hnědá	černá		oxid ační	20 1	31x19 x7	6		
11 5	A33 016	výduť	světle hnědá	světle šedá		redu kční	20 1	29x25 x7	6		
11 5	A33 016	výduť	světle hnědá	světle hnědá		redu kční	20 1	28x23 x6	6		
11 5	A33 016	výduť	světle hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 5	22x45 x8	8		
11 5	A33 016	výduť	světle šedá	šedá		oxid ační	20 1	26x32 x7	8		
11 5	A33 016	výduť	hnědá, černá	šedá		oxid ační	20 5	26x34 x8	10		
11 5	A33 016	výduť	světle hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 1	22x37 x7	10		
11 5	A33 016	výduť	šedo - hnědý	šedá		oxid ační	20 2	27x43 x8	10		
11 5	A33 016	dno	tmavě šedá	tmavě hnědá		oxid ační	20 2	19x28	12		

11 5	A33 016	výduť	hnědá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 5	29x47 x9	14		
11 5	A33 016	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 2	40x33 x7	14		
11 5	A33 016	výduť	šedá	hnědo - oranžov á	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 2	43x58 x8	24		
11 9	A33 054	výduť	šedá	tmavě šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	21x22 x7	4		
11 9	A33 054	výduť	oranžov á, uvnitř šedá	oranžov á		oxid ační	20 3	38x18 x8	6		
11 9	A33 054	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 3	30x28 x8	8		
11 9	A33 054	výduť	hnědo - oranžov á	šedá		oxid ační	20 2	29x32 x7	8		
11 9	A33 054	výduť	hnědo - oranžov á	hnědo - oranžov á		oxid ační	20 7	42x27 x7	8		
11 9	A33 054	výduť	hnědá, černá	hnědá	2 ryté linie, pod nimi řada vpichů, pod nimi 2 ryté linie	oxid ační	20 3	32x33 x9	10		7

11 9	A33 054	výduť	hnědá	černá		oxid ační	20 3	37x44 x8	10		
11 9	A33 054	výduť	hnědo - oranžov á	šedá		oxid ační	20 2	39x43 x8	12		
11 9	A33 054	výduť	hnědo - oranžov á, šedá	hnědo - oranžov á		oxid ační	20 7	36x42 x7	12		
11 9	A33 054	výduť	oranžov á	černá		oxid ační	20 3	39x35 x8	14		
11 9	A33 054	výduť	oranžov á, černá	tmavě šedá		oxid ační	20 3	34x31 x8	14		
11 9	A33 054	výduť	hnědá	světle hnědá	hřebenov á vlnice, pod ní hřebenov á linie, zachycen y 3 rýhy	oxid ační	20 3	44x35 x8	18		∞
11 9	A33 054	výduť	šedá	šedá	dvě několika násobné hřebenov é linie, mezi nimi několika násobná hřebenov á vlnice, torzo kazetové ho motivů, 9. století	oxid ační	20 3	59x34 x8	20		9

11 9	A33 054	okraj vodorovně vytažený - rozšiřující se, průměr 290	světle hnědá, uvnitř světle šedá	světle hnědá, světle šedá		redu kční	20 4	37x64 x9	32		
11 9	A33 066	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 6	32x27 x6	6		
11 9	A33 066	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 6	38x22 x8	8		
11 9	A33 091	výduť	šedá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 6	13x23 x6	2		
11 9	A33 091	výduť	hnědá	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 7	31x30 x5	4		
11 9	A33 091	výduť	světle hnědá	šedá		oxid ační	20 1	26x23 x7	4		
11 9	A33 091	výduť	šedá	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 6	18x33 x5	4		

11 9	A33 091	okraj vyhnutý - zaoblený, nedefinova teľný	hnědá	šedá		oxid ační	20 1	24x25 x6	6		
11 9	A33 091	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 7	23x26 x9	6		
11 9	A33 091	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 6	21x32 x8	6		
11 9	A33 091	dno	hnědo - oranžov á	hnědo - oranžov á		oxid ační	20 1	18x12	6		
11 9	A33 091	výduť	hnědo - oranžov á	šedá		oxid ační	20 7	20x30 x9	6		
11 9	A33 091	výduť	hnědo - šedá	hnědá		oxid ační	20 7	23x26 x8	6		
11 9	A33 091	výduť	šedá	černá		oxid ační	20 2	22x32 x7	6		
11 9	A33 091	výduť	šedá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 2	25x32 x7	6		
11 9	A33 091	výduť	tmavě šedá	šedá	hřebenov á linie, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 1	25x24 x7	6		
11 9	A33 091	výduť	tmavě šedá	hnědá		oxid ační	20 1	26x31 x7	6		

11 9	A33 091	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	29x37 x6	8	10	
11 9	A33 091	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 6	20x39 x7	8		
11 9	A33 091	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 6	26x29 x10	8		
11 9	A33 091	výduť	hnědá, černá	hnědá	hřebenov á linie	oxid ační	20 1	25x30 x8	8		
11 9	A33 091	výduť	hnědo - šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 7	32x27 x7	8		
11 9	A33 091	dno	šedá	šedá		oxid ační	20 7	17x17	8		
11 9	A33 091	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 1	29x27 x7	8		
11 9	A33 091	výduť	tmavě šedá	šedá		oxid ační	20 6	25x35 x9	8		
11 9	A33 091	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 6	29x27 x9	10		
11 9	A33 091	výduť	hnědo - šedá	šedá		oxid ační	20 1	34x34 x7	10		
11 9	A33 091	výduť	černá	černá		oxid ační	20 2	29x37 x8	12		
11 9	A33 091	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 6	22x45 x7	12		

11 9	A33 091	výduť	hnědo - oranžov á	hnědo - oranžov á	oběžná rytá šroubovi ce, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 7	27x40 x13	12		
11 9	A33 091	dno	šedá	šedá		oxid ační	20 2	15x24	12		
11 9	A33 091	okraj vyhnutý, kuželovitě zaoblený, nedefinova telný	šedá	šedá		oxid ační	20 6	31x34 x9	12		
11 9	A33 091	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 6	36x34 x7	12		
11 9	A33 091	dno	hnědá	hnědá		oxid ační	20 2	13x34	14		
11 9	A33 091	výduť	hnědo - oranžov á	hnědo - oranžov á	oběžná rytá šroubovi ce, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 7	33x39 x12	16		
11 9	A33 091	dno	šedá	šedá		oxid ační	20 2	36x16	18		
11 9	A33 091	výduť	hnědo - oranžov á	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 6	37x47 x12	20		

11 9	A33 091	dno	šedá	hnědá		oxid ační	20 2	29x18	20		
11 9	A33 091	výduť	tmavě šedá	hnědá	1 rytá linie	oxid ační	20 3	40x46 x10	24	11	
11 9	A33 091	výduť	šedá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 7	46x43 x10	24		
11 9	A33 091	okraj rozevřený, zaoblený, nedefinova telný	šedá, hnědá	hnědá	pod hrdlem zdobeno - několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 1	51x38 x9	26		
12 0	A33 047	výduť	hnědá	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 2	26x38 x8	10		
12 0	A33 047	výduť	hnědo - šedá	šedá, černá	3 hřebenov é linie	oxid ační	20 6	38x32 x8	10		
12 0	A33 047	výduť	hnědá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	38x58 x6	12		
12 0	A33 047	výduť	tmavě šedá, světle šedá	hnědo - oranžov á	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 6	34x57 x7	18	12	

12 0	A33 047	výduť	světle šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 2	59x90 x7	68		
12 6	A33 145	výduť	černá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 4	14x17 x5	2		
12 6	A33 145	výduť	černá	černá		oxid ační	20 2	17x16 x5	2		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	černá		oxid ační	20 4	18x20 x7	2		
12 6	A33 145	výduť	černá	černá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 4	24x24 x6	4		
12 6	A33 145	výduť	černá	šedá		oxid ační	20 4	20x19 x7	4		
12 6	A33 145	výduť	černá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	22x19 x6	4		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	tmavě šedá	hřebenov á linie	oxid ační	20 4	22x28 x6	4		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 4	17x20 x7	4		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	černá		oxid ační	20 1	23x28 x7	4		

12 6	A33 145	výduť	hnědá	hnědá	hřebenová linie, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 3	23x20 x7	4		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 3	24x26 x7	4		
12 6	A33 145	výduť	šedá	světle šedá		oxid ační	20 4	26x22 x6	4		
12 6	A33 145	výduť	šedá	černá		oxid ační	20 4	25x24 x6	4		
12 6	A33 145	výduť	šedá	šedá	rytá linie, 1 rýha	oxid ační	20 1	22x25 x7	4		
12 6	A33 145	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 3	28x20 x6	4		
12 6	A33 145	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 2	20x26 x7	4		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	šedá	několika násobná hřebenová linie	oxid ační	20 4	28x23 x8	6		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	hnědá	několika násobná hřebenová linie	oxid ační	20 4	24x33 x6	6		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 1	23x25 x7	6		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	černá		oxid ační	20 2	28x24 x6	6		

12 6	A33 145	výduť	světle hnědá	šedá		oxid ační	20 4	34x27 x6	6		
12 6	A33 145	výduť	světle šedá	světle šedá		redu kční	20 3	34x25 x8	6		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 4	33x28 x8	8		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 4	29x21 x9	8		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	šedá	hřebenov á linie, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 1	28x33 x8	8		
12 6	A33 145	výduť	hnědá, šedá	šedá		oxid ační	20 2	30x24 x8	8		
12 6	A33 145	výduť	světle hnědá	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 4	29x38 x8	8		
12 6	A33 145	výduť	světle šedá	světle šedá	hřebenov á linie, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 3	28x29 x7	8		
12 6	A33 145	výduť	hnědá, šedá	hnědá		oxid ační	20 3	40x23 x7	10		
12 6	A33 145	výduť	hnědo - oranžov á	hnědá		oxid ační	20 3	38x23 x10	10		

12 6	A33 145	výduť	světle hnědá	šedá		redu kční	20 1	32x34 x6	10		
12 6	A33 145	výduť	šedá, hnědá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	40x36 x6	10		
12 6	A33 145	výduť	hnědo - oranžov á, uvnitř šedá	oranžov á		oxid ační	20 2	32x31 x9	12		
12 6	A33 145	výduť	hnědo - šedá	šedá		oxid ační	20 4	38x30 x8	12		
12 6	A33 145	výduť	světle hnědá, světle šedá	světle hnědá	několika násobná hřebenov á vlnice	redu kční	20 3	42x28 x7	12		
12 6	A33 145	výduť	tmavě šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 1	43x36 x7	12		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 4	36x43 x7	14		
12 6	A33 145	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 4	52x33 x7	14		
12 6	A33 145	výduť	černá	černá	hřebenov á linie, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 1	25x64 x8	16		

12 6	A33 145	zlomek ode dna	černá	šedá		oxid ační	20 4	45x40 x8	16		
12 6	A33 145	výduť	šedá	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 3	28x39 x11	16		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	šedá	oběžná šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 1	41x53 x8	20		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 1	37x53 x8	20		
12 6	A33 145	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 4	55x41 x9	24		
12 6	A33 145	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 4	37x75 x8	24		
12 6	A33 145	výduť	oranžov á, černá	černá		oxid ační	20 3	63x39 x6	28		
12 6	A33 145	výduť	tmavě šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	59x56 x7	32	13	
12 6	A33 145	dno	hnědá	hnědá		oxid ační	20 4	40x15	42		
12 6	A33 145	výduť	hnědo - oranžov á	hnědá		oxid ační	20 4	50x90 x6	42		

12 6	A33 145	dno	hnědá	hnědá		oxid ační	20 4	58x12	48		
12 6	A33 145	výduť	hnědá, tmavě šedá	hnědá		oxid ační	20 1	78x73 x9	76		
12 6	A33 148	přeslen, vybroušen ý ze středohradi štního střepu	šedá			oxid ační	20 6	36x11	16	14	
12 9	A33 359	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 6	16x23 x7	2		
12 9	A33 359	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 7	22x19 x6	4		
12 9	A33 359	okraj rozevřený - římsovítý, nedefinova telný	hnědá	hnědá		oxid ační	20 6	24x24 x9	6		
12 9	A33 359	dno	šedá	šedá		oxid ační	20 7	28x11	8		
12 9	A33 359	dno	šedá	šedá		oxid ační	20 7	10x24	8		
12 9	A33 359	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 7	25x42 x8	10		
12 9	A33 359	výduť	hnědo - šedá	šedá		oxid ační	20 6	29x41 x7	10		

12 9	A33 359	výduť	světle šedá	bílá	několika násobná hřebenov á linie	redu kční	20 7	43x37 x7	10		
12 9	A33 359	výduť	šedá, hnědá	hnědá	hřebenov á linie	oxid ační	20 7	29x38 x6	10		
12 9	A33 359	dno	šedá	šedá		oxid ační	20 6	18x18	12		
12 9	A33 359	výduť	šedá, pozůstat ky koroze	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 7	30x47 x7	12		
12 9	A33 359	okraj rozevřený - zaoblený, průměr 270, import z Moravy	černá	černá	několika násobná hřebenov á linie, pod ní několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 8	30x35 x8	14	15	
12 9	A33 359	výduť	hnědá, uvnitř šedá	hnědá		oxid ační	20 4	27x45 x8	14		
12 9	A33 359	výduť	hnědá, uvnitř šedá	černá		oxid ační	20 7	37x41 x8	16		
12 9	A33 359	dno	šedá	světle hnědá		redu kční	20 4	25x26	26		
13 2	A33 173	výduť	černá	černá		oxid ační	20 2	29x27 x5	4		

13 2	A33 173	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 2	25x24 x7	4		
13 2	A33 173	výduť	světle hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 2	30x33 x7	6		
13 2	A33 173	výduť	světle hnědá, světle šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 2	24x22 x7	6		
13 2	A33 173	výduť	světle šedá, černá	šedá		oxid ační	20 1	37x27 x6	8		
13 2	A33 173	výduť	šedá, tmavě šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 1	45x42 x7	16		
13 3	A33 208	výduť	černá	černá		oxid ační	20 6	16x27 x6	2		
13 3	A33 208	okraj, nedefinova telný	hnědý, uvnitř šedý	hnědý		oxid ační	20 6	17x19 x8	2		
13 3	A33 208	okraj, nedefinova telný	šedá	šedá		oxid ační	20 6	14x19 x9	2		
13 3	A33 208	výduť	hnědo - šedá	hnědo - šedá		oxid ační	20 6	27x19 x7	4		
13 3	A33 208	výduť	světle oranžov á	hnědo - oranžov á	2 řady hřebenov ých linií	oxid ační	20 6	26x18 x8	4		

13 3	A33 208	okraj, nedefinova telný	šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 6	19x29 x7	4		
13 3	A33 208	výduť	šedá	hnědo - oranžov á	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 6	25x21 x7	4		
13 3	A33 208	výduť	tmavě šedá	černá		oxid ační	20 2	18x23 x5	4		
13 3	A33 208	výduť	šedá	tmavě šedá	rytá oběžná šroubovi ce	oxid ační	20 2	27x36 x6	6		
13 3	A33 208	okraj, nedefino vatelný	hnědý, uvnitř šedý	hnědá		oxid ační	20 3	19x32 x9	8		
13 3	A33 208	výduť	šedo - hnědý	černá		oxid ační	20 6	25x26 x10	8		
13 3	A33 208	výduť	hnědo- oranžov á, uvnitř šedá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 3	30x41 x7	10		
13 3	A33 208	výduť	tmavě šedá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 3	37x28 x7	10		

13 3	A33 208	výduť	hnědý, uvnitř světle šedý	hnědá		oxid ační	20 3	27x42 x10	14		
13 3	A33 208	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 3	35x39 x12	14		
13 3	A33 208	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 6	19x30 x8	16		
13 3	A33 208	dno	šedá	hnědo - šedá		oxid ační	20 3	36x16	20		
13 3	A33 228	výduť	šedo - hnědý	šedá	2 hřebenov é obtáčené linie	oxid ační	20 2	20x17 x7	2		
13 3	A33 228	výduť	šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 2	21x23 x6	4		
13 3	A33 228	výduť	světle hnědá	šedá		oxid ační	20 7	24x29 x6	6		
13 3	A33 228	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 2	29x24 x8	6		
13 3	A33 228	výduť	šedá	černá		oxid ační	20 4	23x24 x6	6		
13 3	A33 228	výduť	šedá	světle šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 4	32x33 x6	8		

13 3	A33 228	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 4	36x26 x9	10		
13 3	A33 228	výduť	šedá	hnědá	2 hřebenov é linie	oxid ační	20 2	27x43 x8	10		
13 3	A33 228	okraj rozevřený - rozšiřující se, nedefinova telný	šedá, černá	tmavě šedá		oxid ační	20 2	30x30 x6	10		
13 3	A33 228	výduť	hnědá	tmavě hnědá	prostá šroubovi ce	oxid ační	20 4	24x38 x7	12		
13 3	A33 228	výduť	šedá	světle šedá		oxid ační	20 7	37x40 x8	12		
13 3	A33 228	výduť	černá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 7	41x40 x6	14		
13 3	A33 228	výduť	oranžov á	šedá	oběžná rytá šroubovi ce	oxid ační	20 4	30x37 x8	14		
13 3	A33 228	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 2	35x45 x9	20		

13 3	A33 228	okraj rozevřený - římsovité, průměr 290	šedá	hnědá, šedá		oxid ační	20 2	37x57 x9	22		16	
13 3	A33 228	výduť	šedo - hnědý	šedo - hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován o 5 rýh	oxid ační	20 4	73x47 x7	38		17	
13 3	A33 228	výduť	šedo - hnědý	černá		oxid ační	20 2	65x71 x7	38			
13 3	A33 358	výduť	hnědá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	21x21 x6	2			
13 3	A33 358	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 1	21x16 x7	2			
13 3	A33 358	výduť	hnědo - šedá	hnědá		oxid ační	20 1	16x23 x6	2			
13 3	A33 358	výduť	šedá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 6	20x14 x6	2			
13 3	A33 358	výduť	tmavě hnědá	hnědá		oxid ační	20 1	15x26 x7	2			

13 3	A33 358	výduť	tmavě šedá, hnědá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	18x20 x6	2		
13 3	A33 358	zlomek ode dna	hnědá	šedá		oxid ační	20 6	28x18 x9	4		
13 3	A33 358	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 2	23x22 x7	4		
13 3	A33 358	výduť	šedá	šedá	hřebenov á linie	oxid ační	20 2	24x20 x7	4		
13 3	A33 358	výduť	šedá	hnědo - oranžov á	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 6	24x21 x7	4		
13 3	A33 358	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 1	21x23 x8	4		
13 3	A33 358	výduť	hnědo - šedá	černá		oxid ační	20 1	31x30 x6	6		
13 3	A33 358	dno	šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 2	13x16	6		
13 3	A33 358	výduť	šedá	světle šedá		oxid ační	20 2	27x28 x7	6		
13 3	A33 358	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 1	27x28 x7	6		
13 3	A33 358	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 1	19x47 x7	8		

13 3	A33 358	výduť	tmavě šedá	hnědá		oxid ační	20 6	27x26 x8	8		
13 3	A33 358	výduť ode dna	šedá, hnědo - oranžov á	hnědo - oranžov á		oxid ační	20 3	41x47 x8	24		
13 5	A33 231	výduť	černá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	23x24 x5	2		
13 5	A33 231	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 3	25x18 x7	2		
13 5	A33 231	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	24x28 x7	6		
13 5	A33 231	výduť	tmavě hnědá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 3	20x29 x9	6		
13 5	A33 231	výduť	hnědá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	35x27 x8	8		
13 5	A33 231	výduť	hnědá, uvnitř šedá	hnědá		oxid ační	20 3	28x33 x8	8		
13 5	A33 231	výduť	hnědo - oranžov á, uvnitř šedá	hnědá		oxid ační	20 3	27x26 x8	8		

13 5	A33 231	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 6	33x21 x8	8		
13 5	A33 231	výduť	šedo - hnědá	šedá		oxid ační	20 6	36x28 x9	8		
13 5	A33 231	výduť	šedo - hnědá	šedá		oxid ační	20 6	37x22 x9	8		
13 5	A33 231	výduť	šedo - hnědá	šedá		oxid ační	20 6	41x25 x7	8		
13 5	A33 231	výduť	hnědá	černá		oxid ační	20 3	24x45 x8	10		
13 5	A33 231	okraj zduřelý - vně prožlabený , průměr 350	tmavě šedá, hnědá	černá		oxid ační	20 6	26x41 x7	10		
13 5	A33 231	dno	šedá	hnědá		oxid ační	20 6	35x15	18		
13 5	A33 231	dno	hnědá, uvnitř šedá	šedá		oxid ační	20 6	57x18	78		
13 5	A33 362	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 1	27x21 x7	4		
13 5	A33 362	výduť	hnědá	černá		oxid ační	20 1	19x27 x8	4		
13 5	A33 362	výduť	světle hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 2	23x29 x7	4		

13 5	A33 362	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 1	21x28 x6	4		
13 5	A33 362	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 1	22x20 x8	4		
13 5	A33 362	výduť	hnědo - šedá	světle hnědá		redu kční	20 1	27x25 x7	6		
13 5	A33 362	výduť	šedá	tmavě šedá	2 hřebenov é linie	oxid ační	20 2	28x30 x7	6		
13 5	A33 362	výduť	šedá	světle šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 1	24x21 x8	6		
13 5	A33 362	výduť	tmavě šedá	hnědá		oxid ační	20 1	28x22 x6	6		
13 5	A33 362	výduť	černá	černá	řada šikmých vrypů, pod nimi několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	38x32 x7	8		
13 5	A33 362	výduť	hnědo - oranžov á	hnědá		oxid ační	20 1	30x40 x6	8		
13 5	A33 362	výduť	hnědá	černá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 3	33x26 x9	10		

13 5	A33 362	výduť	světle hnědá	světle šedá		redu kční	20 3	21x46 x9	10		
13 5	A33 362	výduť	světle hnědá	světle šedá		redu kční	20 2	35x29 x8	12		
13 5	A33 362	výduť	šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 1	38x30 x8	12		
13 6	A33 268	výduť	světle šedá	světle šedá		oxid ační	20 1	20x29 x7	4		
13 6	A33 268	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 1	25x20 x6	4		
13 6	A33 268	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 4	30x16 x7	4		
13 6	A33 268	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 1	23x31 x7	6		
13 6	A33 268	výduť	hnědá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 1	28x47 x8	12		
13 6	A33 268	dno	šedá	šedá		oxid ační	20 4	13x25	12		
13 6	A33 268	výduť	šedá	černá		oxid ační	20 1	44x37 x6	12		

13 6	A33 268	výduť	šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie, pod ní několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 4	37x37 x8	14		18	
13 6	A33 268	výduť	šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 1	47x30 x6	14		19	
13 6	A33 210	výduť	černá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	24x20 x6	2			
13 6	A33 210	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 3	23x17 x8	2			
13 6	A33 210	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 3	19x19 x8	2			
13 6	A33 210	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 7	20x18 x8	2			
13 6	A33 210	výduť	šedo - hnědá	šedo - hnědá		oxid ační	20 3	18x24 x7	2			
13 6	A33 210	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 3	26x19 x7	4			
13 6	A33 210	výduť	hnědá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	20x32 x6	4			

13 6	A33 210	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 3	24x27 x8	4		
13 6	A33 210	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	23x19 x8	4		
13 6	A33 210	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	20x26 x7	4		
13 6	A33 210	výduť	černá	hnědá		oxid ační	20 3	32x19 x7	6		
13 6	A33 210	výduť	černá	hnědo - šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 7	26x34 x7	6		
13 6	A33 210	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 3	28x23 x9	6		
13 6	A33 210	výduť	šedá	tmavě šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	33x26 x7	6		
13 6	A33 210	okraj rozevřený - kuželovitě seříznutý, nedefinova telný	černá, hnědá	šedá		oxid ační	20 2	26x27 x6	8		
13 6	A33 210	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 3	28x29 x8	8		

13 6	A33 210	výduť	hnědá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	22x29 9	8		
13 6	A33 210	výduť	světle hnědá	světle hnědá		oxid ační	20 3	24x35 x8	8		
13 6	A33 210	výduť	hnědá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 3	30x33 x8	10		
13 6	A33 210	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 3	36x28 x8	10		
13 6	A33 210	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 3	27x39 x6	10		
13 6	A33 210	výduť	šedá, tmavě šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	41x32 x7	14		
13 6	A33 210	výduť	hnědá, černá, uvnitř šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 2	51x37 x8	16		
13 6	A33 210	dno	světle šedá	hnědá, černá		oxid ační	20 7	30x26	22		
13 6	A33 210	dno	hnědo - oranžov á, uvnitř šedá	hnědo - oranžov á		oxid ační	20 3	39x21	32		
13 9	A33 353	výduť	černá	černá		oxid ační	20 2	28x18 x6	2		

13 9	A33 353	výduť	hnědá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 7	15x24 x7	2		
13 9	A33 353	výduť	hnědo - oranžov á, uvnitř šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 2	23x22 x7	2		
13 9	A33 353	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 5	23x22 x8	2		
13 9	A33 353	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 2	22x23 x8	2		
13 9	A33 353	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 2	20x24 x6	2		
13 9	A33 353	výduť	šedá	šedo - hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 2	24x20 x6	2		
13 9	A33 353	výduť	hnědá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 7	24x24 x5	4		
13 9	A33 353	výduť	hnědo - oranžov á, uvnitř šedá	hnědo - oranžov á	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	29x27 x7	4		

13 9	A33 353	výduť	světle hnědá	hnědá		oxid ační	20 2	22x27 x9	4		
13 9	A33 353	výduť	světle šedá	šedá	hřebenov á linie	oxid ační	20 2	23x20 x7	4		
13 9	A33 353	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 2	19x29 x6	4		
13 9	A33 353	výduť	šedá	černá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 2	42x20 x6	4		
13 9	A33 353	výduť	šedá, hnědá	černá		oxid ační	20 2	30x23 x6	4		
13 9	A33 353	výduť	tmavě šedá	tmavě šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	25x28 x7	4		
13 9	A33 353	výduť	tmavě šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	19x14 x7	4		
13 9	A33 353	výduť	černá	černá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 4 rýhy	oxid ační	20 2	36x28 x6	6		
13 9	A33 353	výduť	hnědá	hnědá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 2	28x28 x8	6		

13 9	A33 353	výduť	hnědo - šedá	hnědo - šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 7	26x37 x6	6		
13 9	A33 353	výduť	světle šedá	hnědá		oxid ační	20 2	40x18 x5	6		
13 9	A33 353	výduť	šedá	světle hnědá		oxid ační	20 3	23x31 x6	6		
13 9	A33 353	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 5	22x31 x8	6		
13 9	A33 353	výduť	šedá	černá		oxid ační	20 7	30x23 x6	6		
13 9	A33 353	výduť	šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	21x36 x7	6		
13 9	A33 353	výduť	šedo - hnědá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 7	22x28 x8	6		
13 9	A33 353	výduť	hnědá	černá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 2	27x27 x10	8		
13 9	A33 353	výduť	hnědo - oranžov á	oranžov á	2 hřebenov é několika násobné vlnice	oxid ační	20 5	31x31 x8	8		

13 9	A33 353	dno	oranžová	šedá		oxid ační	20 5	21x13	8		
13 9	A33 353	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenová linie	oxid ační	20 5	34x22 x6	8		
13 9	A33 353	výduť	šedá	černá		oxid ační	20 7	30x32 x6	8		
13 9	A33 353	výduť	šedá	černá	obtáčená rytá šroubovi ce, zachová ny 2 rýhy	oxid ační	20 7	31x34 x6	8		
13 9	A33 353	výduť	šedá	černá		oxid ační	20 2	28x32 x9	8		
13 9	A33 353	výduť	tmavě šedá	hnědá	několika násobná hřebenová linie	oxid ační	20 5	35x27 x8	8		
13 9	A33 353	výduť	černá	černá	rytá vlnice, zachová na 1 rýha	oxid ační	20 7	28x30 x8	10		
13 9	A33 353	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 7	30x29 x9	10		
13 9	A33 353	výduť	šedá	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachová ny 4 rýhy	oxid ační	20 7	36x42 x7	12		

13 9	A33 353	výduť	šedá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 2	44x38 x7	12		
13 9	A33 353	výduť	černá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	37x27 x10	14		
13 9	A33 353	výduť	hnědá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 7	53x32 x8	14		
13 9	A33 353	výduť	hnědo - oranžov á	šedá		oxid ační	20 7	32x35 x10	14		
13 9	A33 353	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 2	33x44 x9	16		
13 9	A33 353	výduť	šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 5	47x40 x9	18		
13 9	A33 353	výduť	tmavě šedá, hnědá	světle hnědá		redu kční	20 5	41x42 x8	18		
13 9	A33 353	výduť	hnědá	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 7	36x52 x9	20		
13 9	A33 353	dno	tmavě šedá	světle šedá		oxid ační	20 5	33x22	20		

13 9	A33 353	výduť	hnědo - oranžov á, uvnitř šedá	hnědo - oranžov á		oxid ační	20 3	40x45 x12	24		
13 9	A33 353	výduť	šedá, černá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 7	50x52 x8	26		
13 9	A33 353	výduť	hnědá	černá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován a 1 rýha	oxid ační	20 7	53x54 x7	28		
13 9	A33 353	výduť	světle šedá, bílá	černá		redu kční	20 7	63x42 x8	30		
13 9	A33 353	výduť	oranžov á	tmavě šedá		oxid ační	20 7	62x48 x8	34		
13 9	A33 353	výduť	šedo - hnědá	černá		oxid ační	20 7	61x37 x11	36		
13 9	A33 353	dno	šedá, hnědá	hnědá		oxid ační	20 5	26x30	38		
13 9	A33 353	okraj kalichovitý , nízký tulipánovit ý, průměr 210	tmavě šedá	černá	řada šikmých vrypů, pod nimi několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	54x59 x9	42	20	

13 9	A33 353	dno	hnědá	hnědo - oranžov á		oxid ační	20 5	52x14	50		
13 9	A33 353	dno, stopy po pískové podsýpce	hnědo - oranžov á, uvnitř šedá	hnědo - oranžov á		oxid ační	20 3	40x61	84	21	
14 1	A33 244	výduť	oranžov á	světle hnědá		oxid ační	20 5	11x25 x6	2		
14 1	A33 244	výduť	světle hnědá, šedá	šedá		oxid ační	20 1	24x33 x6	4		
14 1	A33 244	výduť	světle šedá	šedá		oxid ační	20 6	24x24 x7	4		
14 1	A33 244	výduť	šedá	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 2 rýhy	oxid ační	20 5	27x19 x7	4		
14 1	A33 244	výduť	šedá, oranžov á	šedá		oxid ační	20 1	26x27 x7	4		
14 1	A33 244	zlomek ode dna	šedá, uvnitř oranžov á	šedá		oxid ační	20 5	19x24 x10	4		
14 1	A33 244	výduť	světle hnědá, zvnitř černá	světle hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 5	34x20 x6	6		

14 1	A33 244	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 3	22x30 x6	6		
14 1	A33 244	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	26x25 x8	6		
14 1	A33 244	výduť	šedá	oranžov á		oxid ační	20 1	28x21 x7	6		
14 1	A33 244	výduť	šedá, oranžov á	šedá		oxid ační	20 6	29x28 x8	6		
14 1	A33 244	výduť	šedá, oranžov á	šedá		oxid ační	20 6	32x16 x8	6		
14 1	A33 244	výduť	tmavě šedá	světle hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	22x28 x7	6		
14 1	A33 244	výduť	červeno hnědá, tmavě šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	35x27 x10	10		
14 1	A33 244	výduť	světle šedá, tmavě šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	34x41 x6	10		
14 1	A33 244	výduť	šedá	tmavě šedá	hřebenov á linie, několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 5	28x37 x8	10		

14 1	A33 244	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	29x27 x9	10		
14 1	A33 244	výduť ode dna	šedá, oranžov á	šedá		oxid ační	20 6	21x30 x11	10		
14 1	A33 244	výduť	světle červená	světle šedá		redu kční	20 5	35x29 x8	12		
14 1	A33 244	výduť	světle šedá	světle šedá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 6	34x36 x7	12		
14 1	A33 244	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 1	22x52 x9	14		
14 1	A33 244	výduť	oranžov á, šedá	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 4 rýhy	oxid ační	20 3	44x44 x8	16		
14 1	A33 244	dno	šedá	šedá		redu kční	20 3	36x41 x11	20		
14 1	A33 244	výduť	světle hnědá	světle hnědá	několika násobná hřebenov á vlnice, pod ní několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	44x52 x9	24	22	
14 1	A33 244	výduť	šedá, tmavě šedá	šedá		oxid ační	20 5	45x43 x9	20		

14 1	A33 244	výduť	světle šedá, tmavě šedá	světle hnědá		redu kční	20 6	32x55 x10	24		
14 1	A33 244	výduť	světle hnědá	šedá		oxid ační	20 1	54x44 x9	26		
14 1	A33 244	výduť	oranžov á, uvnitř šedá	šedá, šedá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 3	69x39 x8	18	23	
14 1	A33 244	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 7	46x64 x8	34		
14 2	A33 354	výduť	hnědá	černá		oxid ační	20 5	18x28 x6	2		
14 2	A33 354	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 6	18x27 x8	4		
14 2	A33 354	výduť	šedá, hnědá	hnědá		oxid ační	20 5	26x18 x7	4		
14 2	A33 354	výduť	černá	černá	4 hřebenov é linie	oxid ační	20 6	27x37 x6	6		
14 2	A33 354	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 6	29x25 x7	6		
14 2	A33 354	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 6	35x27 x6	6		
14 2	A33 354	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 6	43x21 x6	6		

14 2	A33 354	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 6	14x33 x8	6		
14 2	A33 354	výduť	černá, hnědá	černá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 6	37x25 x7	8		
14 2	A33 354	výduť	tmavě šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 6	38x26 x9	8		
14 2	A33 354	výduť	hnědá, šedá	šedá	2 obtáčené hřebenov é linie	oxid ační	20 6	40x34 x8	10		
14 2	A33 354	výduť	hnědá, šedá	hnědá		oxid ační	20 6	36x27 x8	10		
14 2	A33 354	výduť	hnědá, uvnitř šedá	hnědá		oxid ační	20 5	31x36 x7	10		
14 2	A33 354	dno	světle šedá, černá	šedá		oxid ační	20 6	26x12	10		
14 2	A33 354	výduť	šedo - hnědá	tmavě šedá	3 hřebenov é vlnice	oxid ační	20 6	43x32 x11	18		
14 2	A33 354	výduť	šedá, hnědá	tmavě šedá	3 hřebenov é linie	oxid ační	20 6	40x34 x7	12		
14 2	A33 354	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	43x42 x7	14		

14 2	A33 354	výduť	tmavě šedá	hnědá		oxid ační	20 5	42x30 x7	14		
14 2	A33 354	výduť	hnědá	černá		oxid ační	20 6	45x29 x9	16		
14 2	A33 354	výduť	šedo - hnědá	černá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 6	41x32 x10	18		Foto 2
14 2	A33 354	výduť	šedá, černá	šedá		oxid ační	20 6	52x37 x7	18		
14 2	A33 354	dno	šedá	hnědá		oxid ační	20 6	21x28	20		
14 2	A33 354	výduť	šedá	šedá	hřebenov á linie	oxid ační	20 6	44x46 x8	20		
14 2	A33 354	výduť	šedá	šedá	2 hřebenov é linie	oxid ační	20 6	44x53 x8	24		
14 2	A33 354	výduť	šedá	černá	hřebenov á linie	oxid ační	20 6	52x89 x7	42		
14 2	A33 355	výduť	černá	tmavě hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 1	27x30 x7	6		
14 2	A33 355	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 3	27x28 x8	6		
14 2	A33 355	výduť	šedá	černá		oxid ační	20 1	31x27 x6	8		

14 2	A33 355	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 3	32x31 x7	10		
14 2	A33 355	výduť	hnědá, šedá	černá	2 hřebenov é linie	oxid ační	20 1	30x34 x7	10		
14 2	A33 355	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 3	36x27 x8	10		
14 2	A33 355	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 3	36x33 x8	12		
14 2	A33 355	výduť	šedá	šedá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 3 rýhy	oxid ační	20 1	40x36 x7	12		
14 2	A33 355	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 1	43x43 x7	14		
14 2	A33 355	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 1	31x35 x8	14		
14 2	A33 355	výduť	černá	černá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 4 rýhy	oxid ační	20 1	43x48 x6	20	24	
14 2	A33 355	výduť	hnědá	hnědo - šedá		oxid ační	20 3	53x40 x7	20		
14 2	A33 355	výduť	světle šedá, hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 3	54x57 x6	24		

14 2	A33 355	okraj nahoru protažený, jednoduše upravený, průměr 270	hnědá, světle šedá	hnědá		oxid ační	20 3	41x53 x8	26		
14 2	A33 356	přeslen, vybroušen ý ze středohradi štního střepu	šedá			oxid ační	20 6	34x11	16	25	
14 4	A33 446	přeslen dvojkónick ý	světle hnědo - červená			oxid ační	20 6	24x20	10	26	
14 4	A33 445	okraj, nedefinova teľný	hnědá	šedá		oxid ační	20 6	22x26 x7	2		
14 4	A33 445	výduť	šedá	oranž.	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	16x13 x6	2		
14 4	A33 445	výduť	šedá	hnědo - oranžov á		oxid ační	20 3	21x24 x8	2		
14 4	A33 445	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 3	13x22 x7	2		
14 4	A33 445	výduť	hnědá, oranž.	tmavě šedá		oxid ační	20 1	29x31 x6	4		
14 4	A33 445	výduť	světle červená	světle červená		redu kční	20 6	26x20 x10	4		

14 4	A33 445	okraj rozevřený, zaoblený, nedefinova telný	šedá	šedá		oxid ační	20 6	28x24 x8	4		
14 4	A33 445	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 3	29x20 x10	6		
14 4	A33 445	okraj rozevřený, římsovítý, nedefinova telný	světle hnědá	světle šedá		redu kční	20 6	29x34 x9	8		
14 4	A33 445	výduť	světle hnědá	šedá		oxid ační	20 6	18x34 x9	6		
14 4	A33 445	výduť	světle hnědá, uvnitř světle šedá	světleh nědá		oxid ační	20 6	23x22 x8	6		
14 4	A33 445	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 6	30x29 x8	6		
14 4	A33 445	výduť	šedá	černá		oxid ační	20 6	22x26 x10	6		
14 4	A33 445	výduť	šedá	šedá	2 hřebenov é linie	oxid ační	20 3	23x30 x9	6		
14 4	A33 445	výduť	běžová	běžová, šedá		redu kční	20 6	47x28 x6	8		
14 4	A33 445	výduť	černá	černá	hřebenov á linie	oxid ační	20 6	34x35 x5	8		

14 4	A33 445	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 1	22x45 x8	8		
14 4	A33 445	dno	světle hnědá	světle šedá		oxid ační	20 6	26x11	8		
14 4	A33 445	výduť	světle hnědá	světle šedá		redu kční	20 6	42x30 x7	8		
14 4	A33 445	výduť	světle hnědá	světle šedá		redu kční	20 6	20x41 x10	8		
14 4	A33 445	výduť	světle hnědá	světle šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	29x31 x8	8		
14 4	A33 445	výduť	světle hnědá, uvnitř šedá	světle hnědá	hřebenov á linie, pod ní několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 6	25x40 x6	8		
14 4	A33 445	výduť	světle šedá	světle šedá, světle hnědá		redu kční	20 6	30x37 x7	8		
14 4	A33 445	výduť	šedo - hnědá	šedo - hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 1	39x37 x9	8		Foto 3
14 4	A33 445	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	37x24 x8	10		

14 4	A33 445	výduť	šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 3	47x23 x9	10		
14 4	A33 445	výduť	šedá, tmavě šedá	šedá	2 hřebenov é linie	oxid ační	20 6	34x27 x8	10		
14 4	A33 445	výduť	tmavě šedá	tmavě šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	39x25 x7	10		
14 4	A33 445	výduť	běžová	světle šedá	hřebenov á linie	redu kční	20 6	34x40 x7	12		
14 4	A33 445	výduť	hnědá	hnědá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 1	27x35 x7	12		
14 4	A33 445	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 1	42x33 x7	12		
14 4	A33 445	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 1	40x42 x9	12		
14 4	A33 445	výduť, s reparačním otvorem	světle šedá	světle hnědá	rytá vlnice	oxid ační	20 3	26x40 x7	12		
14 4	A33 445	výduť	šedá	hnědo - oranžov á	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	52x43 x6	12		
14 4	A33 445	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 3	37x31 x8	12		
14 4	A33 445	výduť	tmavě hnědá	tmavě šedá	rytá linie	oxid ační	20 1	44x31 x8	12		

14 4	A33 445	výduť	tmavě šedá	černá	2 hřebenov é linie, pod nimi 3 hřebenov é vlnice	oxid ační	20 6	34x37 x8	12		
14 4	A33 445	výduť	šedá	tmavě šedá	hřebenov é vlnice, pod ní několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	45x32 x6	14	27	
14 4	A33 445	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 3	37x42 x8	14		
14 4	A33 445	výduť	hnědá	tmavě šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 1	39x45 x7	14		
14 4	A33 445	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 1	34x37 x8	14		
14 4	A33 445	výduť	světle šedá	světle šedá	2 hřebenov é linie	oxid ační	20 3	56x24 x9	14		
14 4	A33 445	okraj vyhnutý zaoblený, nedefinova telný	šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 1	24x49 x10	14		
14 4	A33 445	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 6	52x35 x6	14		

14 4	A33 445	okraj rozevřený, kuželovitě seříznutý, průměr 350	oranžov á	šedá		oxid ační	20 1	35x47 x7	16		
14 4	A33 445	výduť	šedá, oranž.	šedá		oxid ační	20 6	51x30 x8	16		
14 4	A33 445	okraj rozevřený, válcovitě seříznutý, průměr 120	šedá	světle hnědá	několika násobná hřebenov á vlnice, nad nimi pod hrdlem stopy po hladítku	oxid ační	20 6	36x43 x6	18	28	
14 4	A33 445	výduť	šedá	šedá, oranžov á		oxid ační	20 1	40x33 x11	18		
14 4	A33 445	výduť	oranžov á	oranžov á	2 hřebenov é vlnice, pod nimi 4 hřebenov é linie, pod nimi 2 hřebenov é vlnice	oxid ační	20 6	42x59 x7	20	29	
14 4	A33 445	výduť	světle šedá	světle šedá		oxid ační	20 3	54x46 x8	20		
14 4	A33 445	výduť	světle hnědá, tmavě šedá	hnědá		oxid ační	20 6	46x46 x8	20		

14 4	A33 445	dno	světle šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 6	33x22	20		
14 4	A33 445	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 1	36x41 x9	20		
14 4	A33 445	výduť	světle hnědá, šedá	světle hnědá	3 ryté linie	oxid ační	20 6	48x35 x11	22		
14 4	A33 445	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 1	46x50 x9	24		
14 4	A33 445	dno	šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 1	31x17	24		
14 4	A33 445	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 3	51x54 x9	24		
14 4	A33 445	výduť	hnědá	tmavě šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 1	53x46 x8	26		
14 4	A33 445	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 1	56x43 x7	26		
14 4	A33 445	výduť	světle šedá	světle šedá	2 hřebenov é linie	redu kční	20 6	57x50 x8	26		
14 4	A33 445	okraj nahoru protažený, jednoduše upravený, nedefinova teľný	šedá	tmavě šedá	hřebenov á linie	oxid ační	20 6	48x51 x7	26		

14 4	A33 445	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 1	51x52 x9	30		
14 4	A33 445	výduť	šedá	hnědá	2 hřebenov é vlnice, přes ně hřebenov á linie	oxid ační	20 1	57x59 x7	30		
14 4	A33 445	výduť	šedá	hnědá	2 hřebenov é vlnice, přes ně hřebenov á linie	oxid ační	20 1	61x53 x7	34		
14 4	A33 445	výduť	hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 1	36x53 x11	36		
14 4	A33 445	výduť	světle hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 6	59x69 x18	38		
14 4	A33 445	výduť	šedá	šedá, hnědá		oxid ační	20 1	58x63 x9	40		
14 4	A33 445	výduť ode dna	světle hnědá	světle šedá		oxid ační	20 6	63x63 x8	48		
14 4	A33 445	dno	tmavě šedá, hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 5	20x36	48		
14 4	A33 445	výduť	světle hnědá	světle hnědá, světle šedá		redu kční	20 6	77x67 x8	50		

14 4	A33 445 (2 ks)	okraj rozevřený, válcovitě seříznutý, průměr 260	šedá, tmavě šedá	černá	zdobeno řadou šikmých vrypů, pod nimi několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	63x51 x8	11 4			30
14 4	A33 445	dno	hnědá, šedá	šedá		oxid ační	20 5	72x31	17 0			
14 4	A33 445	dno s plastickou značkou - svastika	šedá	hnědá		oxid ační	20 5	23x61	21 0			
14 4	A33 513	výduť	šedá, oranžov á	šedá		oxid ační	20 1	15x25 x8	4			
14 4	A33 513	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 1	29x27 x9	10			
14 4	A33 513	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	36x36 x7	10			
14 4	A33 513	zlomek ode dna	světle hnědá	šedá		oxid ační	20 1	34x32 x11	18			
14 4	A33 513	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 1	37x48 x10	20			
14 4	A33 480	výduť	světle růžová	bílá		redu kční	20 4	29x22 x8	4			

14 4	A33 480	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	26x28 x6	4		
14 4	A33 480	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 6	24x33 x10	6		
14 4	A33 480	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 6	23x27 x8	6		
14 4	A33 480	výduť	šedohně dá	černá		oxid ační	20 2	25x33 x9	8		
14 4	A33 480	výduť	šedá	šedá, černá		oxid ační	20 1	71x75 x7	56		
14 5	A33 429	výduť	hnědá, šedá	šedá		oxid ační	20 6	25x17 x8	2		
14 5	A33 429	výduť	šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	18x28 x9	2		
14 5	A33 429	výduť	oranž.	oranžov á		oxid ační	20 7	28x32 x6	4		
14 5	A33 429	okraj rozevřený, válcovitě seříznutý, nedefinova telný	světle hnědá	světle hnědá, světle šedá		oxid ační	20 6	24x20 x8	4		
14 5	A33 429	výduť	šedá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 7	42x18 x7	6		

14 5	A33 429	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 6	22x31 x8	6		
14 5	A33 429	výduť	tmavě šedá	tmavě šedá	nedefino vatelný	oxid ační	20 6	29x27 x7	6		
14 5	A33 429	výduť	černá	tmavš šedá	rytá linie	oxid ační	20 6	27x41 x7	8		
14 5	A33 429	výduť	hnědá	černá		oxid ační	20 6	23x36 x6	8		
14 5	A33 429	výduť	šedá, uvnitř hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 6	19x37 x8	8		
14 5	A33 429	výduť	světle hnědá, avětl šedá	světle hnědá		oxid ační	20 6	26x45 x7	12		
14 5	A33 429	okraj kalichovitý , vysoký, nedefinova telný	šedá	šedá		oxid ační	20 7	31x33 x8	12		
14 5	A33 429	okraj nahoru protažený, jednoduše upravený, nedefinova telný	šedá	šedá, hnědá		oxid ační	20 7	33x30 x8	12		
14 5	A33 429	okraj rozevřený, kuželovitě seříznutý, nedefinova telný	šedá	světle šedá		oxid ační	20 6	24x48 x8	12		

14 5	A33 429	výduť	šedá, uvnitř hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 6	34x36 x10	12		
14 5	A33 429	výduť	hnědá	černá		oxid ační	20 6	34x41 x9	14		
14 5	A33 429	výduť	šedá	hnědá	2 ryté linie	oxid ační	20 7	48x45 x6	18		
14 5	A33 429	výduť	šedá, hnědá	hnědá		oxid ační	20 7	40x57 x10	24		
14 5	A33 429	výduť	hnědá, černá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	63x49 x8	26		
14 5	A33 429	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 6	28x60 x12	26		
14 5	A33 429	výduť	hnědá, černá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	61x66 x8	36		Foto 4
14 5	A33 429	okraj vyhnutý, zaoblený, průměr 130	šedá	šedo - hnědá	řada šikmých vrypů, pod nimi hřebenov á linie	oxid ační	20 6	50x59 x11	42		31
14 5	A33 429	okraj vyhnutý, kuželovitě seříznutý, průměr 330	hnědá, šedá	šedá, černá	2 řady několika násobné hřebenov á linie	oxid ační	20 7	63x76 x9	70		32

14 7	A33 425	výduť	šedá	světle hnědá	hřebenov á linie	oxid ační	20 2	28x22 x5	2		
14 7	A33 425	výduť	šedá, hnědá	světle hnědá		oxid ační	20 1	24x18 x6	2		
14 7	A33 425	výduť	světle hnědá	šedá		oxid ační	20 6	27x31 x9	8		
14 7	A33 425	výduť	šedá	světle hnědá		oxid ační	20 2	31x39 x8	8		
14 7	A33 425	okraj rozevřený, rozšiřující se, nedefinova telný	hnědá, šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 1	24x40 x7	10		
14 7	A33 425	výduť	tmavě šedá	černá		oxid ační	20 2	35x43 x6	10		
14 7	A33 425	výduť	šedá	tmavě šedá	2 několika násobné hřebenov é vlnice	oxid ační	20 6	39x41 x6	14	33	
14 7	A33 425	dno s plastickou značkou na dně, stopy podsýpky	hnědá	světle hnědá		oxid ační	20 2	11x47	18	34	
14 7	A33 425	výduť	hnědá, tmavě šedá	světke hnědá		oxid ační	20 6	41x40 x8	20		
14 7	A33 425	výduť	šedá, hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 2	43x49 x8	22		

14 7	A33 425	výduť	tmavě šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 6	55x44 x8	28		
14 7	A33 425	výduť	šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 6	78x68 x7	50		
14 7	A33 425	výduť	šedá, oranžová	tmavě šedá	2 ryté linie, pod nimi rytá vlnice	oxid ační	20 1	71x69 x7	56		
14 7	A33 425	dno	světle hnědá	světle hnědá		oxid ační	20 2	33x37	58		
14 7	A33 352	výduť	tmavě šedá	hnědá	několika násobná hřebenová linie	oxid ační	20 3	20x19 x7	2		
14 7	A33 352	výduť	hnědá	černá		oxid ační	20 3	34x36 x6	8		
14 7	A33 352	výduť s reparačním otvorem	černá	černá		oxid ační	20 3	23x35 x8	10		
14 7	A33 352	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 3	25x30 x8	10		
14 7	A33 425	okraj kalichovitý , vysoký, průměr 200	hnědá, tmavě šedá	tmavě šedá	okraj hrubě opracová n, pod hrdlem 2 řady ryté vlnice a několik rýh	redu kční	20 2	72x94 x8	70		35

14 8	A33 428	výduť	tmavě šedá	černá		oxid ační	20 1	29x33 x6	6		
14 8	A33 428	výduť	světle šedá	světle šedá, bílá	2 hřebenov é linie	redu kční	20 1	28x27 x8	8		
14 8	A33 428	okraj rozevřený, válcovitě seříznutý, nedefinova telný	šedá	hnědá		oxid ační	20 6	29x41 x8	12		
14 8	A33 428	dno	šedá	černá		oxid ační	20 1	33x19	16		
14 8	A33 428	dno	šedá	světle šedá		oxid ační	20 6	42x29	26		
14 9	A33 432	výduť	světle hnědá, šedá	černá		oxid ační	20 2	18x33 x7	6		
14 9	A33 432	výduť	šedá	hnědá	oběžná rytá šroubovi ce, zachován y 4 rýhy	oxid ační	20 7	27x25 x7	6		
14 9	A33 432	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 7	25x33 x6	8		
14 9	A33 432	výduť	světle šedá	světle hnědá		redu kční	20 3	43x34 x7	8		
14 9	A33 432	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 7	44x32 x6	8		

14 9	A33 432	výduť	černá	černá	řada šikmých vrypů, pod nimi několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	31x36 x7	10			Foto 5
14 9	A33 432	výduť	černá	černá		oxid ační	20 2	34x32 x7	10			
14 9	A33 432	výduť	hnědá, šedá	světle šedá		oxid ační	20 2	25x44 x5	10			
14 9	A33 432	výduť	oranžov o - hnědá	hnědá	2 pásy trojitě hřebenov é linie	oxid ační	20 2	37x34 x7	10			
14 9	A33 432	výduť	šedá	červeno - hnědá		oxid ační	20 7	25x38 x8	10			
14 9	A33 432	zlomek ode dna	černá	černá		oxid ační	20 2	39x25 x11	12			
14 9	A33 432	okraj rozevřený, rozšiřující se, nedefinova teľný	hnědá	hnědá, šedá		oxid ační	20 2	32x34 x9	12			
14 9	A33 432	okraj nahoru protažený, jednoduše upravený, nedefinova teľný	oranž	oranžov á, světle šedá		oxid ační	20 2	29x36 x10	12			

14 9	A33 432	výduť	světle hnědá	šedá		oxid ační	20 1	36x35 x8	12		
14 9	A33 432	výduť	šedá	světle hnědá		oxid ační	20 3	51x31 x6	12		
14 9	A33 432	výduť	šedá, oranž.	světle hnědá		oxid ační	20 3	31x39 x8	12		
14 9	A33 432	výduť	tmavě šedá	hnědá	nedefino vatelný, zřejmě protínají cí se dvě ryté linie	oxid ační	20 3	35x45 x6	12		
14 9	A33 432	výduť	světle hnědá	tmavě šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	46x32 x6	14	36	
14 9	A33 432	zlomek ode dna, stopy po hrnčířské turniketě	běžová	běžová, šedá		redu kční	20 7	38x42 x6	14		Foto 6, Foto 7
14 9	A33 432	výduť	šedá	šedá	řada šikmých vrypů, pod nimi několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	45x47 x8	14		
14 9	A33 432	výduť	hnědá	hnědá		oxid ační	20 7	44x40 x6	14		

14 9	A33 432	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 3	30x45 x9	14		
14 9	A33 432	výduť	světle šedá	běžová		redu kční	20 2	33x39 x9	16		
14 9	A33 432	výduť	šedá	světle šedá		oxid ační	20 2	35x36 x9	16		
14 9	A33 432	okraj nahoru protažený, jednoduše upravený, průměr 340	světle šedá	šedá		oxid ační	20 2	29x57 x8	18		
14 9	A33 432	výduť	šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 1	47x52 x7	20	37	
14 9	A33 432 (2 ks slep eno)	výduť	hnědá, šedá	černá	rytá vlnice, pod ní 3 ryté linie	oxid ační	20 1	70x38 x6	22		Foto 8
14 9	A33 432	zlomek dna, plastická značka na dně - svastika	oranžov á, šedá, uvnitř tmavě šedá	světle hnědá		oxid ační	20 1	68x52 x9	32		Foto 9, Foto 10
14 9	A33 432	zlomek ode dna	oranžov á, uvnitř šedá	světle hnědá		redu kční	20 2	69x52 x7	32		
14 9	A33 432	výduť	světle hnědá, šedá	světle hnědá		oxid ační	20 3	63x68 x6	36		

14 9	A33 432	výduť	světle šedá, tmavě šedá, hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 1	87x55 x9	48		
14 9	A33 432	výduť	šedá	světle hnědá		oxid ační	20 3	81x90 x6	48		
14 9	A33 432	výduť	šedá	světle hnědá		oxid ační	20 7	69x88 x7	56		
14 9	A33 432	výduť	šedá, hnědo - oranžov á	šedá, béžová		oxid ační	20 7	76x71 x8	56		
14 9	A33 432	okraj rozevřený, zaoblený, průměr 210, s reparačním otvorem	hnědá	hnědá, šedá		oxid ační	20 7	58x10 3x8	74	38	
14 9	A33 442	výduť	hnědá, červená	hnědá, červená	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	12x22 x7	4		
14 9	A33 442	dno	hnědá, šedá, uvnitř šedá	hnědá		oxid ační	20 6	8x51	22		
14 9	A33 442	dno	světle šedá, bílá	tmavě šedá		redu kční	20 6	18x33	22		
14 9	A33 442	dno	světle šedá, bílá	světle šedá		redu kční	20 5	39x56	32		

14 9	A33 695	výduť	světle hnědá	světle hnědá	dvě hřebenov é linie	oxid ační	20 6	23x16 x18	4		
14 9	A33 695	zlomek ode dna	světle hnědá	světle šedá		oxid ační	20 6	4x12	4		
14 9	A33 695	okraj rozevřený, římsovítý, nedefinova tebný	světle hnědá, šedá	světle šedá		oxid ační	20 6	21x30 x5	6		
14 9	A33 695	výduť	světle hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 6	28x31 x6	8		
14 9	A33 695	výduť	světle hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 6	37x23 x8	8		
14 9	A33 695	výduť	světle šedá	světle šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	31x29 x8	8		
14 9	A33 695	výduť	světle šedá	světle hnědá	dvě obtáčené hřebenov é linie	oxid ační	20 6	26x29 x7	8		
14 9	A33 695	výduť	světle hnědá, světle šedá	světle šedá		oxid ační	20 6	30x36 x8	10		
14 9	A33 695	dno	světle šedá	světle hnědá		oxid ační	20 6	22x43	10		
14 9	A33 695	výduť	světle hnědá	světle hnědá		redu kční	20 3	34x30 x8	12		

14 9	A33 695	výduť	světle hnědá	světle šedá		oxid ační	20 6	42x29 x8	14		
14 9	A33 695	výduť	hnědá, světle šedá	tmavě šedá	dvě hřebenov é několika násobné vlnice pod nimi hřebenov é několika násobné linie	oxid ační	20 6	63x89 x6	46		
14 9	A33 695	výduť	světle šedá	světle šedá, světle hnědá	několika násobná hřebenov á linie	redu kční	20 6	37x42 x7	16		
14 9	A33 695	výduť	světle šedá	světle šedá, světle hnědá		redu kční	20 3	44x53 x7	20		
14 9	A33 695	výduť	světle šedá	světle šedá		redu kční	20 3	68x36 x7	24		
14 9	A33 695	okraj rozevřený, kuželovitě seříznutý, průměr 200	černá, světle hnědá	světle hnědá, černá		oxid ační	20 6	28x92 x7	36		
14 9	A33 695	výduť, ode dna	světle hnědá, světle šedá	světle šedá		oxid ační	20 6	56x17	38		

14 9	A33 695	okraj rozevřený, válcovitě seříznutý, nedefinova telný	světle hnědá, světle šedá	tmavě šedá	2 hřebenov é vlnice	oxid ační	20 6	59x52 x6	34	39	
14 9	A33 695	výduť	černá, tmavě hnědá	černá	3 ryté vlnice	oxid ační	20 3	52x76 x6	42		
14 9	A33 695	výduť	světle hnědá	tmavě šedá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 6	40x34 x6	12	40	
14 9	A33 695	okraj rozevřený, kuželovitě seříznutý, průměr 280	světle hnědá, světle šedá	tmavě šedá	řada šikmých vrypů, pod nimi 2 hřebenov é linie	oxid ační	20 6	49x54 x9	32	41	
14 9	A33 695	dno, podsypáno	světle šedá	světle šedá		redu kční	20 5	56x53 x8	12 8		
14 9	A33 695	okraj rozevřený, kuželovitě seříznutý, průměr 200	černá, světle hnědá	světle hnědá, černá	řada hřebenov ých vpichů, pod ní ryté linie	oxid ační	20 6	97x16 7x5	17 2	42	
14 9	A33 442 (2 ks slep eno)	torzo bezuchého hrnce, tvar nečleněnéh o těla, okraj vyhnutý - kuželovitě seříznutý, průměr 200	hnědá	tmavě šedá	2 pásy ryté vlnice, pod nimi rytá linie	redu kční	20 7	177x1 83x7	33 6	43	

15 1	A33 479	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 1	19x19 x6	4		
15 1	A33 479	okraj rozevřený, rozšiřující se, nedefinova telný	šedá	šedá		oxid ační	20 1	21x35 x5	8		
15 1	A33 532	výduť	hnědá	černá		oxid ační	20 2	20x24 x8	2		
15 1	A33 532	výduť	šedá	černá		oxid ační	20 2	21x15 x6	2		
15 1	A33 532	výduť	hnědá, černá	černá		oxid ační	20 2	22x29 x7	6		
15 1	A33 592	výduť	černá	tmavě šedá	řada hřebenov ých vpichů	oxid ační	20 1	27x20 x6	4		Foto 11, Foto 12
15 1	A33 635	okraj vyhnutý, kuželovitě seřiznutý, nedefinova telný	šedá	šedá		oxid ační	20 1	22x25 x9	6		
15 1	A33 635	výduť	šedá	hnědá, šedá		oxid ační	20 1	26x42 x7	12		
15 5	A33 656	výduť	šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	21x25 x7	4		

15 5	A33 656	výduť	šedá, oranžov á	oranžov á		oxid ační	20 5	27x31 x6	4		
15 5	A33 656	výduť	šedá	šedá	dvě řady několika násobné hřebenov é vlnice	oxid ační	20 5	25x27 x7	6	44	
15 5	A33 656	výduť	hnědá	hnědá	tři řady hřebenov ých linií	oxid ační	20 7	33x26 x6	6		
15 5	A33 656	výduť	šedá	šedá	hřebenov á vlnice	oxid ační	20 5	29x27 x8	8		
15 5	A33 656	výduť	šedá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 2	31x29 x8	8		
15 5	A33 656	výduť	hnědá	šedá		oxid ační	20 2	26x34 x9	10		
15 5	A33 656	zlomek ode dna	hnědá	šedá		oxid ační	20 5	24x32 x11	10		
15 5	A33 656	výduť	hnědá, uvnitř šedá	hnědá		oxid ační	20 5	29x32 x9	10		
15 5	A33 656	výduť	šedá, černá	šedá	pět řad ryté linie	oxid ační	20 5	37x40 x7	14		Foto 13
15 5	A33 656	výduť	šedá	černá		oxid ační	20 2	31x51 x8	16		

15 5	A33 656	výduť	hnědá, šedá	šedá	čtyři řady několika násobné hřebenov é linie	oxid ační	20 2	51x44 x8	22		
15 5	A33 656	výduť	hnědá	hnědá, černá		oxid ační	20 2	66x44 x8	32		
15 5	A33 656	výduť	šedá, uvnitř hnědá	hnědá, černá		oxid ační	20 2	65x46 x8	40		
15 5	A33 656	okraj rozevřený, se zdůrazněn ou dolní i horní hranou, průměr 260	světle hnědá, světle šedá	světle šedá, světle hnědá	rytá vlnice, pod ní řada šikmých vrypů	oxid ační	20 7	51x87 x7	48	45	
15 7	A33 509	výduť	hnědá, šedá	šedá		oxid ační	20 1	22x18 x8	2		
15 7	A33 509	výduť	hnědá, šedá	šedá		oxid ační	20 1	29x16 x9	6		
16 5	A33 286	výduť	šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	21x18 x5	2		
16 5	A33 286	výduť	tmavě hnědá	šedá		oxid ační	20 7	16x26 x6	2		

16 5	A33 286	výduť	tmavě hnědá, šedá	černá		oxid ační	20 7	16x24 x7	2		
16 5	A33 286	zlomek ode dna	hnědá	šedá		oxid ační	20 3	22x20 x8	4		
16 5	A33 286	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 7	21x24 x7	4		
16 5	A33 286	výduť	šedá	černá		oxid ační	20 7	34x26 x5	4		
16 5	A33 286	výduť	šedá, černá	šedá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	27x26 x6	4		
16 5	A33 286	výduť	tmavě šedá	šedá	3 řady hřebenov ých linií	oxid ační	20 7	22x24 x6	4		
16 5	A33 286	výduť	černá	černá		oxid ační	20 7	26x24 x7	6		
16 5	A33 286	dno	hnědá	šedá		oxid ační	20 7	27x10	6		
16 5	A33 286	výduť	hnědá	šedá	2 řady rytých linií	oxid ační	20 7	27x21 x6	6		
16 5	A33 286	výduť	oranžov á, černá, uvnitř šedá	oranžov á		oxid ační	20 3	26x28 x8	6		
16 5	A33 286	výduť	oranžov á, uvnitř šedá	oranžov á		oxid ační	20 3	29x30 x6	6		

16 5	A33 286	výduť	světle hnědá, šedá	světle hnědá	3 řady hřebenov ých linií	oxid ační	20 3	25x32 x7	6		
16 5	A33 286	výduť	šedá	černá	3 řady hřebenov ých linií	oxid ační	20 7	27x30 x6	6		
16 5	A33 286	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 5	16x34 x6	6		
16 5	A33 286	okraj vyhnutý, kuželovitě seřiznutý, nedefinova telný	šedohně dá	hnědá, tmavě šedá		oxid ační	20 3	19x37 x6	6		
16 5	A33 286	výduť	černá	černá		oxid ační	20 7	26x39 x5	8		
16 5	A33 286	výduť	černá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 7	39x19 x8	8		
16 5	A33 286	výduť	červeno hnědá, uvnitř šedá	hnědá	hřebenov á vlnice, pod ní několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	31x38 x8	8		
16 5	A33 286	výduť	šedá	černá		oxid ační	20 7	25x23 x8	8		
16 5	A33 286	výduť	šedá	šedo - hnědá	4 řady hřebenov ých linií	oxid ační	20 5	31x30 x7	8		

16 5	A33 286	výduť	tmavě šedá	tmavě šedá	4 řady hřebenov ých linií	oxid ační	20 7	22x41 x6	8		
16 5	A33 286	výduť	černá	hnědá		oxid ační	20 7	29x36 x7	10		
16 5	A33 286	výduť	hnědá, uvnitř šedá	hnědá	2 hřebenov é linie	oxid ační	20 5	30x30 x10	10		
16 5	A33 286	výduť	světle hnědá, uvnitř šedá	hnědá		oxid ační	20 3	28x31 x12	10		
16 5	A33 286	výduť	šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	36x24 x9	10		
16 5	A33 286	výduť	šedá	oranžov á		oxid ační	20 5	28x43 x7	10		
16 5	A33 286	výduť	černá	černá		oxid ační	20 7	46x33 x9	12		
16 5	A33 286	výduť	černá	šedá		oxid ační	20 7	36x31 x9	12		
16 5	A33 286	výduť	oranžov á	oranžov á	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 7	23x42 x7	12		
16 5	A33 286	výduť	světle hnědá	světle šedá		oxid ační	20 7	40x41 x7	12		
16 5	A33 286	výduť	tmavě hnědá, šedá	černá		oxid ační	20 7	38x46 x7	12		

16 5	A33 286	výduť	tmavě šedá	šedá	2 řady hřebenov ých linií	oxid ační	20 7	38x38 x8	12		
16 5	A33 286	dno	hnědo- oranžov á	hnědo - oranžov á		oxid ační	20 3	31x16	14		
16 5	A33 286	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 7	32x47 x8	14		
16 5	A33 286	výduť	šedá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 7	40x37 x7	14		Foto 14
16 5	A33 286	výduť	šedá	hnědá		oxid ační	20 5	27x56 x8	14		
16 5	A33 286	výduť	šedá, oranžov á	šedá, oranžov á		oxid ační	20 5	36x36 x8	14		
16 5	A33 286	výduť	černá	černá	4 řady hřebenov ých linií	oxid ační	20 3	39x44 x8	16		
16 5	A33 286	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 5	60x33 x9	20		
16 5	A33 286	dno	šedá	šedá		oxid ační	20 5	40x13	22		
16 5	A33 286	výduť	šedá	šedá		oxid ační	20 5	32x61 x8	22		
16 5	A33 286	výduť	tmavě šedá	světle šedá	3 hřebenov é linie	oxid ační	20 5	37x70 x7	24		

16 5	A33 286	výduť	světle hnědá, uvnitř šedá	hnědá		oxid ační	20 5	53x57 x8	28		
16 5	A33 286	okraj rozevřený, rozšiřující se, průměr 260	černá	černá	3 řady rytých linií	oxid ační	20 7	41x69 x6	30		
16 5	A33 286	výduť	šedá	šedá	hřebenov á vlnice	oxid ační	20 5	54x39 x12	30		
16 5	A33 286	výduť	oranžov á, světle šedá	oranžov á	několika násobná hřebenov á vlnice, pod ní dvě řady několika násobné hřebenov é linie	redu kční	20 5	48x45 x10	32		Foto 15
16 5	A33 286	výduť	šedá	tmavě šedá	2 hřebenov é linie	oxid ační	20 5	78x75 x7	38		
16 5	A33 286	výduť	černá	černá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 5	41x59 x13	40		Foto 16
16 5	A33 286	výduť	červená, šedá, uvnitř šedá	červeno hnědá, černá	2 hřebenov é linie	oxid ační	20 3	54x76 x9	40		

16 5	A33 286	okraj vodorovně vytažený - kuželovitě seřiznutý, nedefinova teľný	černá	černá	řada 2 rytých linií, pod nimi rytá vlnice	oxid ační	20 7	51x82 x8	54		Foto 17
16 5	A33 286	výduť	hnědá	hnědá	několika násobná hřebenov á linie, pod ní několika násobná hřebenov á vlnice, pod ní opět několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 7	44x42 x9	20	46	
16 5	A33 286	výduť	oranžov á	tmavě šedá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 1	40x46 x8	16		Foto 18
16 5	A33 286	dno	šedá	šedo - hnědá		oxid ační	20 7	42x18	54		
16 5	A33 286	výduť - obroušený střep do kruhového tvaru, patrně pro výrobu přesľenu	hnědá, uvnitř oranžov á	hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 4	15x27 x8	6	47	

18 7	A33 714	výduť	hnědá, černá	černá	2 ryté hřebenov é linie, pod nimi několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 7	73x95 x7	54	48	
18 7	A33 693	výduť	hnědá	světle hnědá		oxid ační	20 1	24x24 x6	2		
18 7	A33 693	výduť	hnědá, uvnitř šedá	hnědo - oranžov á		oxid ační	20 6	28x26 x6	6		
18 7	A33 693	výduť	světle hnědá	světle šedá		oxid ační	20 6	32x21 x8	6		
18 7	A33 693	okraj nahoru protažený, jednoduše upravený, nedefinova telný	světle šedá	šedá		oxid ační	20 1	23x37 x8	6		
18 7	A33 693	dno	černá	černá		oxid ační	20 1	12x29	8		
18 7	A33 693	okraj rozevřený, se zdůrazněn ou dolní hranou, průměr 180	světle šedá, tmavě šedá	světle šedá, tmavě šedá	4 hřebenov é vlnice	oxid ační	20 4	55x12 4x6	62	49	
18 7	A33 693	výduť	šedá	světle šedá		oxid ační	20 1	40x24 x9	10		

18 7	A33 693	výduť	černá	černá		oxid ační	20 4	41x36 x6	12		
18 7	A33 693	výduť	černá	černá		oxid ační	20 1	45x28 x9	12		
18 7	A33 693	výduť	světle šedá	světle hnědá		oxid ační	20 1	36x37 x6	12		
18 7	A33 693	výduť	světle šedá	šedá		oxid ační	20 4	46x39 x6	14		
18 7	A33 693	výduť	šedá	černá	nedefino vatelná	oxid ační	20 6	40x42 x6	14		
18 7	A33 693	výduť	hnědá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	37x35 x14	16		
18 7	A33 693	výduť	světle hnědá, černá, uvnitř šedo - hnědá	světle hnědá		oxid ační	20 5	28x44 x9	16		
18 7	A33 693	výduť	černá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 1	46x38 x9	18		
18 7	A33 693	výduť	světle šedá	běžová		oxid ační	20 1	40x41 x8	20		
18 7	A33 693	výduť	hnědá	hnědo - šedá	hřebenov á linie	oxid ační	20 6	46x49 x9	22		

18 7	A33 693	výduť	světle hnědá, černá	černá		oxid ační	20 4	66x46 x6	24		
18 7	A33 693	výduť	světle hnědá, černá	černá	3 hřebenov é linie	oxid ační	20 1	57x55 x6	26		
18 7	A33 693	dno	světle hnědá	tmavě šedá		oxid ační	20 1	26x47	34		
18 7	A33 693	výduť	světle hnědo - šedá	tmavě hnědá	rytá vlnice	oxid ační	20 5	51x49 x10	34		Foto 19
18 7	A33 693	dno	černá	černá		oxid ační	20 4	53x17	38		
18 7	A33 693	dno	tmavě hnědá, uvnitř šedé	hnědo - oranž.		oxid ační	20 5	22x37 x9	40		
18 7	A33 693	výduť	světle šedá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	55x62 x10	46		
18 7	A33 693	výduť	hnědá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	72x49 x8	48		
18 7	A33 693	dno	šedá	světle šedá, světle hnědá		oxid ační	20 5	48x34 x8	64		
18 7	A33 693	dno, podsypáno , stopy po hrnčířské turniketě	světle hnědá, šedá, očerněn o kouřem	černá		oxid ační	20 4	56x95	38 6		50

18 8	A33 692	výduť	šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 6	24x24 x6	4		
18 8	A33 692	výduť	světle šedá	běžová	2 hřebenov é několika násobné vlnice	redu kční	20 7	35x30 x8	8	51	
18 8	A33 692	výduť	hnědá, černá	černá	několika násobná hřebenov á vlnice	oxid ační	20 6	35x33 x7	12		Foto 20
18 8	A33 692	výduť	světle šedá	tmavě šedá		oxid ační	20 7	39x42 x7	12		
18 8	A33 692	výduť	tmavě šedá, hnědá	černá	2 ryté linie	oxid ační	20 6	42x42 x6	14		
18 8	A33 692	výduť	šedá, světle hnědá	šedá		oxid ační	20 7	54x63 x8	28		
18 8	A33 692	výduť	šedá	černá	2 hřebenov é linie	oxid ační	20 6	63x62 x8	44		
18 8	A33 692	výduť	hnědá, oranž.	šedá		oxid ační	20 6	80x74 x9	70		
18 8	A33 692	okraj rozevřený, (2 ks slep eno)	hnědá, šedá, černá	světle hnědá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 6	56x12 3x7	90	52	
18 8	A33 713	výduť	černá	černá		oxid ační	20 2	34x51 x8	14		

18 8	A33 713	výduť	hnědá, černá	černá	několika násobná hřebenov á linie	oxid ační	20 3	110x1 41x9	15 2	53	
18 7 - 14 4 - 14 9	A33 714 - A33 445 - A33 695	torzo bezuchého hrnce, soudkovitý tvar, průměr okraje 240, na dně plastická značka - svastika	šedo - hnědá	šedo - černá, hnědo - červená	na zlomu zdobeno vpichy hřebenov ým nástroje m, pod nimi široká oběžná, široká, mělká šroubovi ce	oxid ační	20 6	275x2 50x8	16 02	54, 55	